

Könyvhét

WWW.KONYV7.HU

XIV. ÉVFOLYAM 17-18. SZÁM 2010. SZEPTEMBER

ÁRA 440 FT ELŐFIZETŐKNEK 330 FT

A MAGYAR KÖNYVBARÁTOK LAPJA

Kertész Ákos
Hellasz üzenete

Tarján Tamás
Történelmi-
gazda(g)ság

Murányi Gábor
Látélet a
mítoszokról

Meg kell tartanunk
a lélek belső fényét,
még ha az csak
villanyfény is

SZABÓ T. ANNA

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Foto: Szabó J. Judit

60 éve családtag

MÓRA

Könyvkiadó

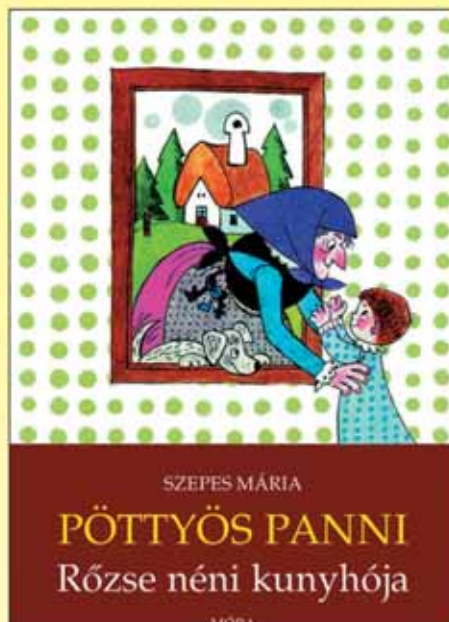
Fazekas Anna: Hercsula

40 oldal

Illusztráció: K. Lukáts Kató • 1490 Ft

Ki tudja, mi az a hercsula? Ennivaló? Növény? Állat? Játék vagy mesebeli lény? A hermelin vagy a herkentyű rokona-e? (És azt tudja valaki, mi a herkentyű...?)

Akár ez, akár az, az óvodások szeretik, és ha sokat hallgatják, még az is megeshet, hogy kívülről megtanulják a sok állatról, képtelen teremtményről szóló könnyed, vicces verssorokat.

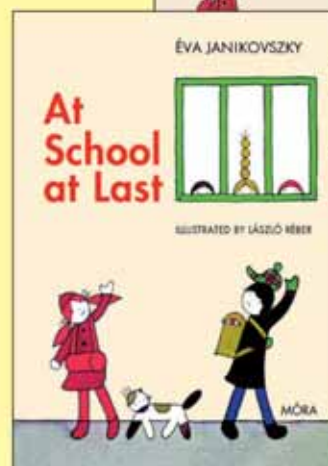
Szepes Mária:

Pöttyös Panni – Rőzse néni kunyhója

88 oldal

Illusztráció: F. Györffy Anna • 2990 Ft

Panni Jakab-pusztán tölti a nyarat nagybátyjával, Lacival. Sokat labdáznak, fürdenek, bicikliznek, ám a legizgalmasabb minden időtöltés közt az, ahogyan esténként át- meg átjárnak a mesebeli Rőzse néni kunyhójába. Hiszen Jakab-pusztá egy része belelóg a mesébe! Majszi, a ferge nyuszi és Csiricsakk, a szemtelen, tolvaj csóka is náluk vendégeskedik, sok gond és öröm költözik velük a vidéki kis házba.

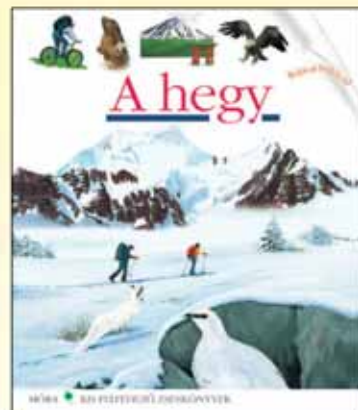
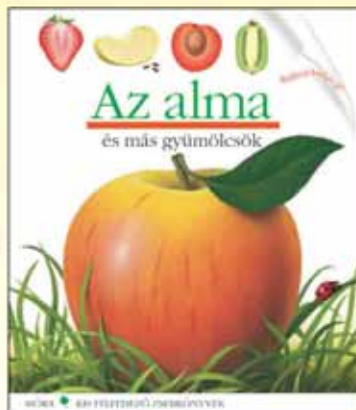
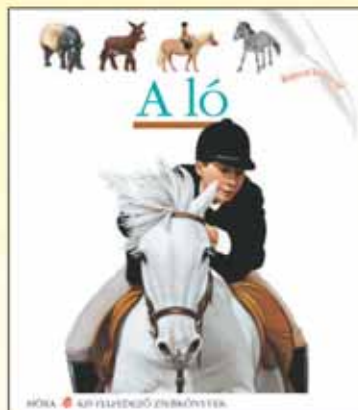
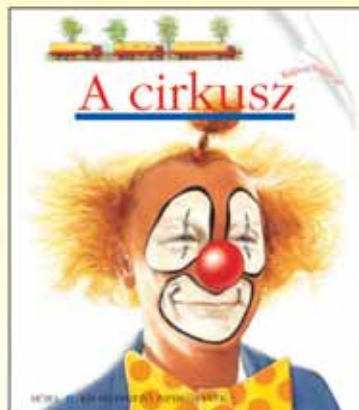

Janikovszky Éva:
Már iskolás vagyok /
At School at Last

56 oldal • Illusztráció: Réber László
1990 Ft / 2290 Ft

A kötet Andrew C. Rouse fordításában angolul is megjelenik.

12 kötetre bővült a **KIS FELFEDEZŐ ZSEBKÖNYVEK** ismeretterjesztő sorozat. A legújabbak:

A kötetek kedvezménnyel megrendelhetők
a Móra Könyvkiadó webáruházában: www.mora.hu

IMPRESSZUM

KÖNYVHÉT

A magyar könyvbarátok lapja
Együttműködő partnerünk a Magyar
Könyvbarát Közhasznú Alapítvány

M A K H A
Magyar Könyvbarát Közhasznú Alapítvány

Megjelenik havonta

Ára: 440 Ft

Előfizetőknek: 330 Ft

Előfizetési díj: 3960 Ft egy évre

Kiadja:

Kiss József Könyvkiadó,
Kereskedelmi és Reklám Kft.
Az 1795-ben alapított Magyar
Könyvkiadók és Könyvterjesztők
Egyesülésének a tagja

Szerkesztőség, hirdetésfelvétel,
előfizetés:

1114 Budapest
Hamzsabégi út 31.
Telefon/fax: 466-0703,
telefon: 209-1875,
209-9140, 209-9141
e-mail: konyvhét@t-online.hu

Főszerkesztő, felelős kiadó:

Kiss József

Főszerkesztő-helyettes:

Csokonai Áttila

Lapmenedzser: Könyű Judit

Művészeti vezető: Szabó J. Judit

Marketingvezető: Jakab Sára

Szedés, tördelés: Blasi Ildikó

Nyomás:

Pauker Nyomdaipari Kft.

Felelős vezető:

Vértes Gábor ügyvezető igazgató

ISSN 1418-4915

A hirdetésekben közöltékért
a kiadó és a szerkesztőség
nem vállal felelősséget.

Terjeszti:

a Bookline.hu Nyrt.,
a Lira és Lant Zrt.,
a Magyar Lapker Rt.,
a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, Fok-ta Bt.,
előfizhető a kiadónál.

Külföldön előfizethető
a Hungaropress Sajtóterjesztő
címén:

1097 Budapest, Táblás u. 32.

MATÉSZ print-audit
Kiadványunk példányszámát a Matesz hitelesíti

Lapunk megjelenését
Magyarország legnagyobb
médiaügyleti szolgáltatója,
az **OBSERVER** Kft.
Budapest Médiaügyleti Kft.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

magyar
nyomdatermék
NYOMDA ÉS PARTNERI SZÖVETSÉG

Lapunk megjelenését támogatja:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

m
maszre
Magyar Szak- és Szépirodalmi
Szerzők és Kiadók
Reprodukciós Egyesület

Olvassunk az olvasásról

KÖNYVHÉT, 2010. SZEPTEMBER

Jön napra nap, s lapra lap, időnként mutatkozik oksági összefüggés közöttük, néha pedig nem. E számunk egy szempontból összefügg a megelőzővel: a kortárs irodalom helyzetével foglalkozó számunkból, s még inkább az annak nyomán a Könyvhét LapNapon folytatott beszélgetésből is kiderült, hogy az irodalom helyzete szorosan összefügg az olvasás helyzetével is.

E számunkban az olvasás magyarországi helyzetére koncentrálnak. Megelőlegezve néhány felismerést, amelyhez az olvasó e számunkat végigolvasva juthat el, elmondhatjuk, hogy az olvasás helyzete Magyarországon jóval összetettebb, mint azt az a summás közvélekedés írja le, mely szerint az emberek hatvan százaléka

nem-olvasónak minősül nálunk (olvasó az, aki legalább egy könyvet elolvas egy év alatt), tehát – állítja ugyanez a summás közvélekedés –, a helyzet szörnyű, különösen, ha figyelembe vesszük azt is, hogy ez egy folyamatosan csökkenő tendencia pillanatnyi százalékos értéke.

Azt nem állíthatjuk egyértelműen, hogy ez a százalékos arány egyenletesen oszlik meg a társadalom különböző rétegeiben, életkor szerint vizsgálva például kiderül, hogy a fiatalok olvasnak többet. Teljesen egyértelmű az olvasás és az iskolázottság közötti összefüggés is. (E tényeknek nyilvánvalóan súlyos hozadékuk van: az átlag csak nagyobb és alacsonyabb értékű számok egybesimításával születhet meg, ami arra világít rá, hogy egyre nő a távolság a különböző társadalmi rétegek kulturális ellátottsága között – ami egy másik szám témája lehetne.)

Az olvasásnak mint szellemi-kulturális tevékenységnek mélyen gyökerező hagyományai vannak Magyarországon, erről beszél lapunkban Nemes Erzsébet, a KSH Könyvtárának igazgatója, aki a Magyarországi Olvasókörök Szövetségének elnöke is. Az olvasóköri mozgalom hagyományai a reformkorig nyúlnak vissza.

Az olvasás, az olvasó persze a mai magyar valóságban létezik, az olvasás háttérjének számító intézményrendszerrel együtt, ami azt is jelenti, hogy meg kell felelni napjaink követelményeinek – erről Fodor Péter, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke beszélt a vele készített interjúban.

Péterfi Rita felméréséből (lapunkban ismertetjük) kiderül az – a magyarországi tévénézési szokások ismeretében némiképp meglepő tény –, hogy a fiatalok a könyvekről a legkevésbé a tévéből értesülnek, ennek egyik oka, hogy (idézzük Péterfi Ritát): „mára már mind a televízióban, mind a rádióban, de a napilapokban is jelentős mértékben visszaszorultak a könyvismertetések, kritikák. Tehát hiába is töltenek sok időt a televízió képernyője előtt a fiatalok, esélyük sincs arra, hogy rendszeresen értesülhessenek az újonnan megjelent kiadványokról.” (Évtizedekkel ezelőtt még nem volt példátlan, hogy az akkori egyetlen televíziós híradó egy könyvüjdonság megjelenéséről tudósított.)

Így nem meglepő talán az a tapasztalati tény sem, hogy a gyerekek betűre szoktatását célzó többféle társadalmi kezdeményezésről – mivel nem témája a médiának – az érintettek kivül leginkább csak a szakemberek tudnak, pedig vannak ilyenek. Ezt Győri Jánostól, a Magyar Olvasástársaság elnökétől tudhatjuk meg.

„Bezzeg a németek...” Németországban kiválóan működik az olvasást szolgáló alapítvány, a Stiftung Lesen tevékenysége Pompor Zoltán írásából ismerhető meg. A sokszor felemlegetett Márai Program egyik pontja – részben a Stiftung Lesen „ihletésére” –, javaslat egy Magyarországi Olvasási Közalapítvány létrehozására, erről a Márai Programot javasoló Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének igazgatója, Zentai Péter László beszélt lapunknak.

Szükséges-e ez a sok-sok erőfeszítés az olvasás magyarországi helyzetének javítására? A Gereben Ferenc szociológussal készített interjút elolvasva ezt a kérdést mindenki megválaszolhatja magának, de – előlegezzünk meg itt annyit –, ha figyelembe vesszük, hogy „ma már a diplomások egyhatoda sem tekinthető könyvolvasónak”, akkor ez a válasz talán mégiscsak az „igen”.

(A Szerk.)

www.konyv7.hu

www.konyvhét.hu online

ÉPPEN FRISS: CSAK A HONLAPUNKON

Mario Vargas Llosa új kötetével jelentkezik – Száz éve halt meg Henri Rousseau – Bojkottfelhívások
Tony Blair új könyve ellen – Felavatták Radnóti Miklós új szobrát Szegeden – Szerzői jogi kiállítás
Budapestben – Megemlékezés Reményik Sándorról – Az Oxford English Dictionary csak interneten?

426

„Az érdekelt, hogy a szeretet valóban megválthatja-e a felnőtt embert, és megtarthatjuk-e azt a belső világosságot, ami ehhez szükséges.” – Szabó T. Anna

„Olvasni azért kell, hogy az ember konstrukciós képessége, ami az egyik legemberibb tulajdonság, fejlődjön. A kultúra egyik eleme, hogy olvasok, hogy konstruktívan részt veszek benne.” – Csányi Vilmos

461

„Egyre inkább élményt kell adni a fiataloknak, mert különben a neten szörföznek, jó vagy kevésbé jó anyagokat keresve, és abban fáradnak el, és nemigen olvasnak.” – Havas Judit

465

426

CÍMLAP

A felnőtttség könyve

Szabó T. Anna bízna a csodában „Én meg itt írok. Valami baj ért?/ Az, hogy felnőttem./Futás játszani!” – írja összegzésképp a költőnő egyik versében. Szabó T. Anna új kötete az elveszett ártatlanságról, gyermeki bizalomról és őszinteségről, a csodába vetett hitről szól. (Szénási Zsófia)

428

Vallomások zárójelben

Beszélgetés Petőcz Andrással (Illényi Mária)

432

GYERMEK, IFJÚSÁGI

Kell-e biztatni a gyerekolvasókat?

(Cs. A.)

434

A Sziget-fesztiválon járt a könyvtár

Beszélgetés Fodor Péterrel (Mátraházi Zsuzsa)

435

20 éves a Magyar Olvasókörök Szövetsége

Beszélgetés Nemes Erzsébettel (Szénási Zsófia)

437

Az olvasásról

(Budai Katalin)

438

Egy kis vámpírológia avagy a sikerkönyvek lélektana

(Laik Eszter)

439

PANORÁMA

Orhan Pamuk: Az Ártatlanság Múzeuma
Kóka Rozália: Napsugárkisasszonyok a történelem sodrában
Péterfi Rita: A Harry Potter-nemzedék és a könyvek

440

Könyvek az olvasásról

(K. A.)

441

KÖNYVBÖLCSŐ

Tarján Tamás

Történetihánygazda(g)ság

442

MEGJELENT KÖNYVEK

2010. július 16. – augusztus 26.

A forgalomba került könyvek válogatott listája a Könyvtárellátó adatbázisa alapján. A teljes lista és a művek további adatai a Könyvtárellátó honlapján (www.kello.hu) tekinthetők meg.

446

Keletre tekintve

(Laik Eszter)

447

LAPMARGÓ

Murányi Gábor

Láttelel a mítoszokról

448

Titel – Vesz

(T. T.)

449

A felvidéki magyarság megmentő mártírja

Beszélgetés Molnár Imrével Esterházy Jánosról (Mátraházi Zsuzsa)

Színésznő, „szkafanderben” 450**és nagyestélyiben**

Beszélgetés Perjés Jánossal
(Pataki Erzsébet)

EMBERBEN KÖNYV 451**Időutazó festőművész – fehér lovon**

Somogyi Győző
(Mátraházi Zsuzsa)

KERTÉSZ ÁKOS 452**Hellasz üzenete****Hasznos tudnivalók 452**

Antalóczy Tímea – Füstös László – Hankiss Elemér:
Mire jó a kultúra?
(Hományi Péter)

Betűgazdag környezet teremtése 455

Beszélgetés Győri Jánossal
A Magyar Olvasástársaság a jelentős szakmai
tevékenysége mellett egyre inkább a pragmatikus
feladatok felé fordul, hiszen az olvasást mint társadalmi,
szociális tevékenységet fogja fel.
(Jolsvai Júlia)

Olvasás médiakörnyezetben 456

Stiftung Lesen
(Pompör Zoltán)

Olvasásmozgalommal az értő olvasókért 459

Beszélgetés Zentai Péter Lászlóval
(Maczkay Zsaklin)

A fiatalok olvasnak többet 460

Beszélgetés Gereben Ferencsel
(Jolsvai Júlia)

Fehér lapon kis fekete hangyák 461

Beszélgetés Csányi Vilmosmal az olvasás képességéről
(Hegedűs Eszter)

462 SIKERLISTA**Az est, az irodalomóra ünnepi alkalom 465**

Beszélgetés Havas Judittal
(Csokonai Attila)

A sorsvadász után 466

Beszélgetés Falcsik Marival
(Szepesi Dóra)

„...ezeket a ver-
seket vallomá-
soknak, szemé-
lyes reflexióknak
gondolom. Min-
denképpen sok-
kal szubjektíveb-
bek, mint azok a
verseim, ame-
lyek nem ebben
a formában íród-
tak. Mintha ép-
pen a zárójelek
között nyílnék
ki...” – Petőcz
András

A KÖNYVHÉT KAPHATÓ

ANIMA KÖNYVESBOLT Mammút, 1026 Bp., Lövőház u. 2–6. LO szint, 13–15.
ANIMA KÖNYVESBOLT MOM Park, 1126 Bp., Alkotás u. 53., 1 szint 1.8.
ANIMA KÖNYVESBOLT Savoya Park, 1117 Bp., Hunyadi János u. 19.
ARANY JÁNOS KÖNYVESBOLT 1013 Bp., Krisztina krt. 34.
BABITS KÖNYVESBOLT 2500 Esztergom, Aradi tér 4.
BUDAI LIBRA KÖNYVESBOLT 1122 Bp., Magyar jakobinusok tere 4/b.
FÁMA KÖNYVESBOLT 2100 Gödöllő, Szabadság tér 9.
FEJTŐ FERENC KÖNYVESBOLT, a Kossuth Kiadó mintaboltja
1043 Bp., Bocskai u. 26.
FONYÓDI LÍRA KÖNYVESBOLT 8640 Fonyód, Ady Endre u. 23.
FÜST ANTIKVÁRIUM 1085 Budapest, József krt. 55–57.
HELIKON KÖNYVESHÁZ 1064 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 35.
ÍRÓK BOLTJA 1061 Bp., Andrássy út 45.
KÖNYVKERESKEDÉS A VÖRÖS CÉDRUSHOZ 9400 Sopron, Mátyás király útja 34/F
KÖNYVMEGÁLLÓ MERHÁVIA KÖNYVESBOLT Budapest V., Deák téri metróállomás
KÖNYV-VÁR KÖNYVESBOLT 1014 Országgház utca 15.
LIBRA KÖNYVESBOLT 1085 Bp., Kölcsey u. 2.
LITEA KÖNYVESBOLT ÉS TEÁZÓ 1014 Bp., Hess András tér 4.
MILLENNIUM KÖNYVESHÁZ 1066 Bp., Teréz krt. 22.
MŰVÉSZETEK PALOTÁJA, MUSEUM SHOP 1095 Bp., Komor Marcell u. 1.
OLVASÓK BOLTJA Millennium Center üzletközpont, 1052 Bp., Váci utca 19–21.
ÖRKÉNY ISTVÁN KÖNYVESBOLT, a Kossuth Kiadó mintaboltja
1137 Bp., Szent István körút 26.
PONT KÖNYVESBOLT 1051 Bp., Nádor u. 8.
RÁDAY KÖNYVESHÁZ 1092 Bp., Ráday u. 27.
REGINA TÉKA KÖNYVESBOLT 8200 Veszprém, Cserhát ltp. 4.
RIVALDA KFT. KÖNYVESBOLTJA 9200 Mosonmagyaróvár, Városház u. 3.
SZENZO KFT. KÖNYVESBOLTJA 4220 Hajdúböszörmény, Munkácsy u. 5.
SZIGET EGYETEMI KÖNYVESBOLT 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
TOLDY FERENC KÖNYVESBOLT, a Kossuth Kiadó mintaboltja 1011 Bp., Fő u. 40.
ULPIUS-HÁZ KÖNYVESBOLT 1137 Budapest, Pozsonyi út 23.

valamint a **Lapker Zrt. Inmedio boltjaiban:**

1052 Budapest, Városház u. 3–5.

1106 Budapest, Őrs vezér tér 22/a (Árkád)

1223 Budapest, Nagytétényi u 37–47

1052 Budapest, Váci u. 10

1051 Budapest, Bajcsy-Zs. út 76.

6722 Szeged, Zápor u. 4.

3500 Miskolc, Szemere út 2.

7600 Pécs, Nagy Lajos király út–Alsómalom sarok

4026 Debrecen, Péterfia u. 18.

9001 Győr, Bajcsy Zs. u. 80–84.

továbbá a

BOOKLINE.HU NYRT. boltjaiban

LÍRA KÖNYV ZRT. boltjaiban

és budapesti valamint vidéki újságárusoknál.

A felnőtté válás könyve

Szabó T. Anna bízna a csodában

„Én meg itt írok. Valami baj ért?/ Az, hogy felnőttem./Futás játszani!” – írja összegzőképp a költő egyik versében. **Szabó T. Anna** új kötete az elveszett ártatlanságról, gyermeki bizalomról és őszinteségről, a csodába vetett hitről szól. Szervezőeleme a fény, játék a fényvel, a napos, vagy fényes, és a sötét és árnyékos oldalon egyaránt fellelhető versekkel.

– Össze tudnád foglalni röviden, mi a kötet szervezőelve?

– A szerkesztő írt a fülszöveget, és azonnal rátapintott a lényegre: valóban arról szól a könyv, hogy megtarthatjuk-e azt a csodaváró hitet, amivel gyermekkorunkban a karácsonyt vártuk. Az érdekelt, hogy a szeretet valóban megválthatja-e a felnőtt embert, és megtarthatjuk-e azt a belső világosságot, ami ehhez szükséges. A kötet címe is erre utal: ha a külső fény kevés, vagy kételkedünk már benne, akkor is meg kell tartanunk a lélek belső fényét, még ha az csak villanyfény is – visszfény csak, mint a holdé. Az is foglalkoztatott, hogy ismerjük-e önmagunkat? Tudjuk-e, mennyit bírunk, és honnan kezdve kell a külső, az isteni segítség? Bírunk-e élni nélküle? A kötetben van egy Mesterházi Móninak ajánlott vers – ő nagyon sokat tud a holdról, és az emberi viszonylatokról. Móni írja egy helyütt, hogy „Volna Isten, nem kéne verset írni, / csak hálás, szövegtelen éneket.” Az én könyvem is ilyen: boldog himnuszra vágyom, de csak szorongó könyörgésre futja.

– A könyvhétre megjelent kötet már több kritikát kapott: néhányan vegyesnek találták a verstermést, amely a megfogalmazhatatlant próbálja papírra vetni.

– Örülök, ha észreveszik a sokféleséget. Egy éven át dolgoztam ezen a könyvön, többször átszerkesztettem, mert valamivel kevésbé személyes hangú, mint az előző. Az Elhagy kötetben nem érdekelt az objektivitás, de itt is kérdés marad, hogy lehetséges-e az elfogulatlanság. Persze ez nem tematikus verseskötet, a sötét versek mellett sok játékos szöveg is van benne, kesernyés sanzonok, rap-szöveg, másoknak ajánlott ajándékok és szakrális témákat feldolgozó versek – de azért a kötet nagyjában-egészében mégis ugyanazon kérdés körül forog: hogy ugyanolyan édes-e a lét öröme, mint gyermekkorunkban. Sok a vidám vers, mégis sokkal sötétebb lett a kötet hangulata, mint gondoltam volna.

– Nekem is feltűnt ez a sötét hangulat, rögtön az indulás tele van a halállal, az álommal és szorongással foglalkozó versekkel. Hol van itt az elveszett ártatlanság és az elveszett gyerekkor? – gondoltam magamban. Aztán persze más témák is felbukkantak: a szerelem, a szülés, születés, a gyerekkor, a gyermeki rácsodálkozás.

– Az első rész az utolsóval kapcsolódik össze és valóban nagyon komor, de ennek oka van. Amikor ezt írtam, volt egy ismerősöm, egy unitárius lelkész nő és édesanyja, aki hosszú betegség után halt meg. Fájt, sokat gondolok rá. A Villany című vers még az életében íródott. Utolsó találkozásunkon az Istennel való viszonyról beszélgettünk: azt mondta, hogy annyi embert átkísért a határon, de saját magát nem tudja, mert nehéz az élettől és a gyermekeitől elszakadni. Amikor megtudtam, hogy mennyire beteg, úgy éltem, mint akiben kikapcsolták az áramot, megdermedtem a rémülettől. Több lecsapódása is van ennek a témának a könyvben. Dolgozom most egy betlehemes bábdarabon, a születésről szól, de benne lesz az elmúlás is – úgy látszik, én is egyetlen körben forgok, mint a létezés kereke. Ha igazi hívó lennék, mindent elfogadnék, ahogy van. De mivel nincs vakhitem, minden sokkal nehezebb. A karácsony története a csodát hirdeti – de el tudom-e fogadni vajon dac nélkül, hogy a születésre a szenvedés következik? Az ösbizalom hiánya fontos elem a kötetben.

– **Azért lett éppen most fontos az életedben a csodavárás, mert a gyerekeidnél látod még a hitet és a töretlen bizalmat?**

– Magamtól biztosan nem lett volna ez probléma, hiszen én már egyszer leszámoltam ezekkel a dolgokkal – legalábbis látszólag. De ha gyereked van, naponta szembesülsz a csodavárással. Mert a gyerekek felteszik az alapkérdéseket és mi nem tudunk mit mondani. Bennük még megvan a fényes, elemi energia.

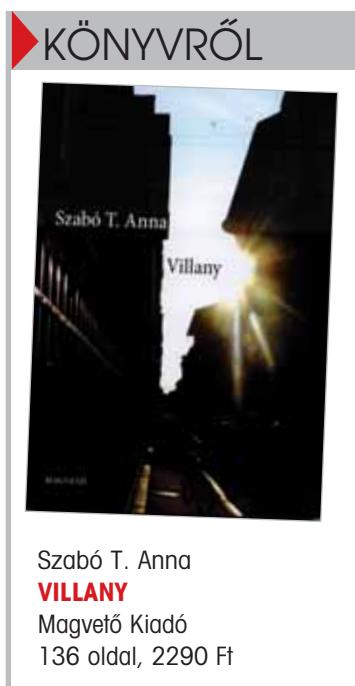
– **Egyik kritikusod azt írta, hogy nagy váltás előtt állsz.**

– Igen, bár ezt nem lehet akarni. A kötet végén született néhány olyan vers, amely nem a ritmus felől indul el – ez számomra járatlan út, de érdekes kísérlet, talán a próza felé visz. Ha sokfélét csinálsz, akkor is az alaptermészetednek megfelelő egyfélélet mutatod, én pedig melankóliára hajlok – ez lehet az egyik út, de mégis jobb volna a másik,

a napos oldal. Nemrégiben volt Szalóki Ágival közös fellépésünk és szoktam gyerekek előtt fellépni egy másik barátommal, Sinha Róbert gitárművésszel – ilyenkor szoktam visszatérni a gyermeki örömhöz, az élet játékos derűjéhez. Remélem, előbb-utóbb lesz egy gyerekvers-kötetem is – gyerekdarabokat már írtam, mert nagyon jó mesélni, játszani, örülni, a munka és a vers villanyfénye helyett – vagy mellett – megmártózni a gyermekek közvetítette eleven örömáramában.

Szénási Zsófia

Fotó: Szabó J. Judit

Szabó T. Anna

VILLANY

Magvető Kiadó

136 oldal, 2290 Ft

Előjegyezhető újdonságok

20% kedvezmény!

20-75%

Akciók 20-75% kedvezményel

36 féle

36 antikvárium teljes kínálata

Könyvszerda

Szerdánként 1-1 kiadó könyveire -25-50%

500 000 féle

Óriási idegen nyelvű könyvválaszték

Ingyenes

Ingyenes házhoz szállítás 10 000 Ft felett

bookline.blog.hu

Kritikák, ajánlók a Bookline Journal-on

Vallomások zárójelben

Beszélgetés Petőcz Andrással

„Körbefon lassan az Idő. Behatárolt térben mozgok, a másodpercek keretet adnak a...
Minek is?”

– **Úgy tudom, nagyon fontos számodra ez a kötet, jelentős állomásnak érzed a pályádon, miért?**

– Számomra minden könyvem egyformán fontos. A megjelenésük pillanatában is, később is. Nem tudom tehát azt mondani, hogy ez fontosabb lenne, mint az előző. Ugyanakkor, mégis jelentős állomásnak tartom: végül is 100 számozott vers, sorozat, ami 25 éven át íródott. Negyedszázad: megmutatom, hogy ez alatt az idő alatt ezt és ezt gondoltam a világról, vagyis mindarról, ami körülvett minket. Ez már önmagában érdekes, azt gondolom.

– **Zárójelversek, szonettek, miért ezt a formát választottad?**

– Volt egy barátom, egy nálam jóval idősebb kiváló költő, egyike volt azoknak, akik fontosak voltak a pályámon: Somlyó György. Ha valaki ismerte ezt a formát, vagyis a szonettet, ő biztosan. Azt hiszem, majdnem mindent tudott a versről, és azért mondom azt, hogy majdnem, mert mindent nem tudhat senki sem. Ő mondta, hogy a szonett ideális forma, mert „nem túl rövid, és nem túl hosszú”. Mindent el lehet benne mondani, ugyanakkor keretet is ad. Én a 14 sorban valóban a szonettet idézem meg, mint formát. A zárójelvers maga, amit 1984-ben egy nap kitaláltam, és aztán létrehoztam, a szonettnek lett a változata. Ezeket a verseket annyira személyesnek éreztem sokáig, hogy valamiféle „vallomásoknak” láttam őket. Ezért tettem zárójelbe őket, és így lett a nevük „zárójelvers”.

– **Kosztolányi- és József Attila-sorok is visszaköszönnek ezekben a versekben, kik még?**

– Sokan. Pilinszky és Erdély Miklós, Salinger és Marsall László, Tandori és Mészöly Miklós, Balassi Bálint, és még sokan mások. De leginkább a Biblia, például a Zsoltárok könyve. A Biblia repetitívása, vagyis az ismétlődések nagyon fontosak a számomra.

Az ima. Az imában benne levő repetíció. Ami, meggyőződésem szerint, az elmélyülést segíti elő. Ha valamiféle „hatást” akar felkutatni valaki ennek a kötetnek a kapcsán, akkor a Bibliát kell említenie. A Biblia volt erre a költészetre a legnagyobb hatással.

– **Van jelentősége, és ha igen, mi, hogy 100 opusból áll a mű?**

– Természetesen van. A 100, mint szám, maga a teljesség. És utalás egyben Kassák 100 számozott versére is. Amikor elkezdtem írni a sorozatot, 1984-ben, már tudtam, hogy 100 számozott verset fogok írni. És örülök, hogy sikerült. Ez így kerek. 50 éves vagyok, 25 év alatt írtam 100 zárójelverset.

– **Ez, véleményem szerint, tipikusan az a kötet, amit egy olvasásra érdemes végigolvasni, végigélni, mert így észrevehető, nyomon követhető a lélek változása, egyfajta belső lelki tájkép, láttelep. Mit gondolsz erről?**

– Meggyőződésem, hogy a jó verskötet sajátja a folyamatjelleg, hogy úgy olvashatjuk az adott verskötetet, mintha regény lenne. Ady tudott úgy kötetet szerkeszteni, hogy íve volt a kötetének, és belső történést érzékelt az olvasója: ha valaki kezébe veszi az Új verseket, vagy a Vér és arany című kötetet, az ezzel az élménnyel találkozik. Ha az én kötetem kapcsán valami hasonlót él át az olvasó, az számomra a legnagyobb dicséret.

– **A kötet első részére a fiatalos lendület, hömpölygés, rendszeres ismétlés a jellemző, ami már-már meditatív, tantrikus állapotba juttatja az olvasót. Témái a hit, hitkeresés, szerelem, magány, elmúlás... Magabiztosság és szenvedély árad a sorokból, míg a kötet második fele sokkal szikárabb, letisztultabb, nincsenek benne ismétlések: „egyre keményebb, mind kontúrosabb szavakkal” inkább egy összefűzött gondolatfüzérnek, monológ-**

INTERJÚ

nak tűnik, amit áthat egyfajta elcsendesedett szomorúság. Jól érzem? Ha igen, ez tudatos szerkesztés eredménye?

– Nem tudatos szerkesztés mindez, hanem maga az idő elmúlása. 1984-ben másképpen írtam a zárójelverset, mint 1998-ban, vagy 2009-ben. És másképpen is gondolkodtam 25 évvel ezelőtt. Akkor még volt lendület, meg optimizmus. Most is van, csak másképpen. Ez természetes, azt gondolom.

– **A 82. opusban csúcsoad ki a kötet, mint egy összegzés: „Zárójelek közé szorítom magam, hogy felkészüljek. Mire is? Mintha valami formába helyezném a testem. Zárójelek között veszem a lélegzetet. Csak lassan... Mintha valamiféle fedél és nyughely lenne ez, úgy bújok ide, zárójelek és számok közé, szinte menekülök.” Ez a kötet nem csak visszatekintés de egyben öngyógyítás/önmagad keresése is?**

– Ahogy említettem, ezeket a verseket vallomásoknak, személyes reflexióknak gondolom. Mindenképpen sokkal szubjektívebbek, mint azok a verseim, amelyek nem ebben a formában íródtak. Mintha éppen a zárójelek között nyílnék ki... Tehát, nem visszatekintés, mert az idő múlásával párhuzamosan születtek a versek, és nem is öngyógyítás... Ez a kötet líra, a szó klasszikus értelmében.

– **Számodra melyik a legfontosabb opus?**

– Az opus II-et nagyon szeretem. És a 7-iket. Ezek a maguk nemében különlegesebbek, a repetíció ezekben teljesebb ki.

– **Meghatározó szavaid: puhaság, csend, szaladni, boldogság, s a mágikus számod a három („Háromszor elszunnyadtam, háromszor felébredtem”, „Háromszor fordul a Föld, negyedszer elcsendesül.”, „Háromszor megkínzattam, háromszor próbára vettem magam”).**

– Hogy ezek lennének a meghatározó szavaim? Nem hiszem. Talán a korai zárójelversekre jellemzőek, később már kevésbé. A három mágikus szám, a népmesék fontos száma, de ugyanilyen fontos a Bibliában is. Péter háromszor árulta el Jézust, aki három nap után támadt fel. Nem az én mágikus számom, hanem valamiért az egész kultúránkhoz hozzátartozik.

– **Elképzelted, hogy CD-n is megjelenik a kötet?**

– Természetesen örülnék egy hangoskönyvnek. De a zenei feldolgozás már megtörtént: Sárly László zeneszerzővel 1990-ben megjelent a közös lemezünk, Közeledések és távolodások címmel, ott számos zárójelvers hallható. A lemezt CD-n újra kiadta a HUNGAROTON 2009-ben. A jelenleg Amerikában élő Vajda Gergely zeneszerző is megzenésítette néhány zárójelversemet.

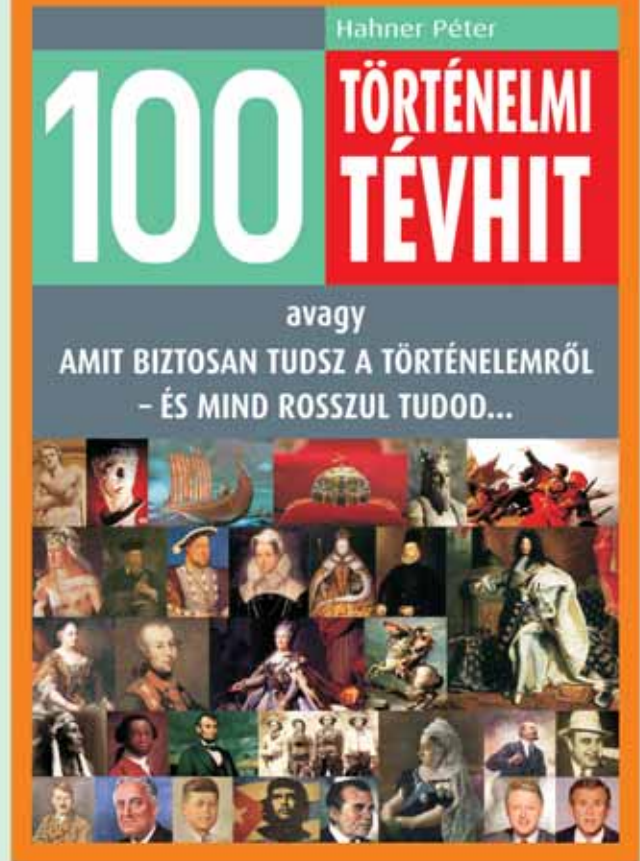
– **S végezetül, milyen érzés volt ennyi év munkájával, szellemi termékével szembesülni s egy kötetbe rendezni?**

– Volt bennem öröm, hogy végre ez is megszületik, és volt bennem némi idegenkedés is, hiszen ma már nem úgy írnék meg bizonyos verseket, mint 25 évvel ezelőtt. Néhányat kicsit átírtam, vagy újrafogalmaztam, egy-két zárójelvers tehát, minimálisan, de változott. Ez is érdekes lehet mindazoknak, akik figyelemmel kísérik pályám alakulását a 80-as évektől mostanáig.

Illényi Mária
Fotó: Szabó J. Judit

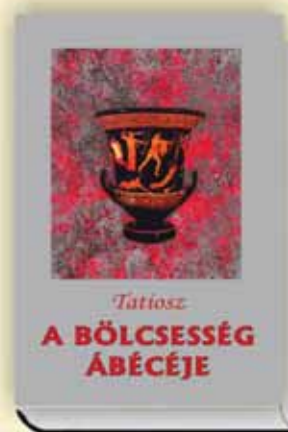
KÖNYVHÉT

100 állítás – 100 cáfolat – 100 talány
a régmúlttól napjainkig

www.animus.hu

3290 Ft

Tatiosz
A BÖLCSESSÉG ÁBÉCÉJE

„Vond ki a rosszból a rosszat, és máris megtalálod benne a jót.”

Az „emberszeretet tanának” ókori mestere választ ad az élet mindannyiunkat foglalkoztató nagy kérdéseire.

Eszménye: az egyszerűség, szépség és tisztaság – a ma embere számára is követendő példa.

Ára: 1390 Ft

Seneca
ÓVAKODJ A HARAGTÓL
Marcus Aurelius
TANÍTÁSOK KÖNYVE

A szeretet engesztelő ajándéka

Seneca és Marcus Aurelius legszebb írásai – a szeretetről, barátságról, megbékélésről, megbocsátásról, hűségről és együttérzéstől – „az isteni magaslat által megszabott utunkról”, a feladatról, amely nem más, mint a boldog élet.

Ára: 1490 Ft

A könyvek megrendelhetők a Kassák

Kiadónál. Tel: 06-28-503-450,

Email: kassak@vnet.hu

Bővebb információt a könyvekről a honlapunkon találhat.

www.kassakkiado.hu

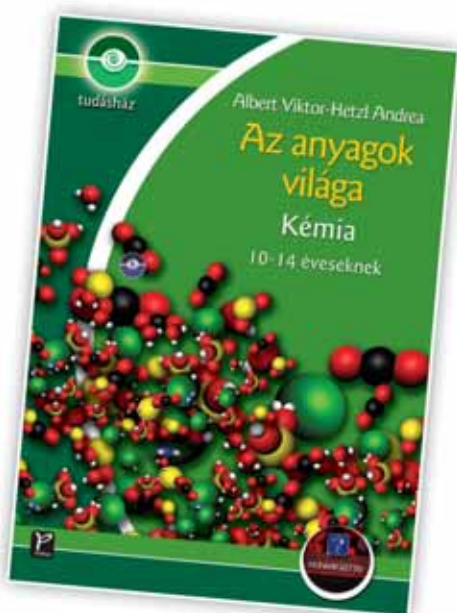

tudásház

sorozat

10-18 éveseknek

- A varázslatos emberi test – Biológia
- Az anyagok világa – Kémia
- Hő-Fény-Kép – Fizika
- Környezeti Kémia – Környezettan

Hasznos Könyvek

- A boldog kismama
- Jóga - Gyakorlatok és technikák a lélek egészségéért
- Csináld magad! - Nem csak nőknek
- Játékos multságok - 0-tól 80 éves korig
- Kódok és rejtjelek

1147, Budapest, Öv utca 146.

Tel.: (1) 460-0272

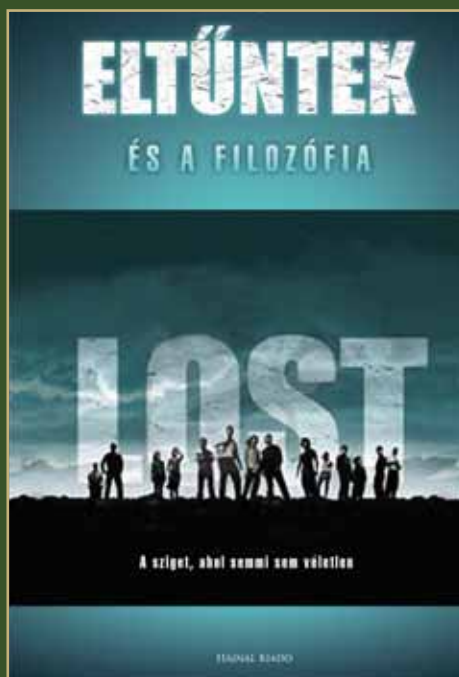
www.panem.hu

SIKERES TELEVÍZIÓS SOROZATOK – FILOZÓFUSOK SZEMÉVEL

24 ÉS A FILOZÓFIA – Jack szerint a világ
Jennifer Heart Weed, Richard Davis,
Ronald Weed
342 oldal, 2990 Ft

Húsz „24-mániás” filozófus segítségével megtudhatjuk, mitől olyan kemény és sikeres Jack Bauer a terrorelhárítás világában. A Los Angeles-i terrorelhárító egység első fokú készültségben van, mióta a 24 és a filozófia kikerült a könyvesboltok polcaira. Lélegzetvisszafojtva figyelik, amint kiemelkedően veszélyes filozófusok – köztük Arisztotelész, Hobbes, Kant és Nietzsche – beszívárognak a Részleg belső körébe.

Megjelent a harmadik kötet is, kapható a könyvesboltokban!

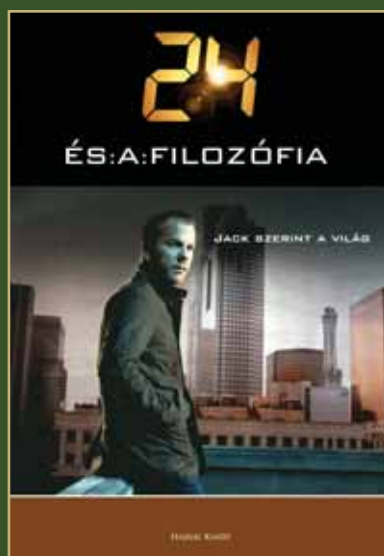

ELTŰNTEK ÉS A FILOZÓFIA
A sziget, ahol semmi sem véletlen
336 oldal, 2990 Ft

Az *Eltűntek* nézőiből mindenütt rajongói klubok alakultak, amelyek a mai napig értelmezik és értékelik a trópusi sziget különös történéseit, a nehéz múltat cipelő szereplőket. Ebben a kötetben 27 kortárs gondolkodó elemzi a szerintük első posztmodern filmsorozatot, és a szereplők sorsán keresztül felhívják a figyelmet a gondolkodástörténet legnagyobb alakjaira, akik ugyanolyan kérdésekre keresték a választ, mint a népszerű sorozat szereplői.

DOKTOR HOUSE ÉS A FILOZÓFIA
Mindenki hazudik
Henry Jacoby
287 oldal, 2990 Ft

A Dr. House-szal foglalkozó kötet az Emmy-díjas orvosi történetfolyam szereplőit és témáit veti filozófiai vizsgálat alá, szórakoztató választ nyújtva azokra az elgondolkodtató etikai kérdésekre, amelyek a nézőben óhatatlanul is felmerülnek a címszereplő karaktere és története kapcsán. Felmerül a kérdés: Dr. House a keleti filozófia mestere vagy pusztán egy érzéketlen bunkó? A könyvben részletes és szírporkázó választ kapunk rá.

Bőséges kínálattal, jelentős akciókkal várjuk a **HELIKON KÖNYVESHÁZ**ban!

1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 35.
E-mail: konyveshaz@helikon.hu
Telefon: (06/1) 331-2329

Borzongj az Athenaeum krimiszerzőivel!

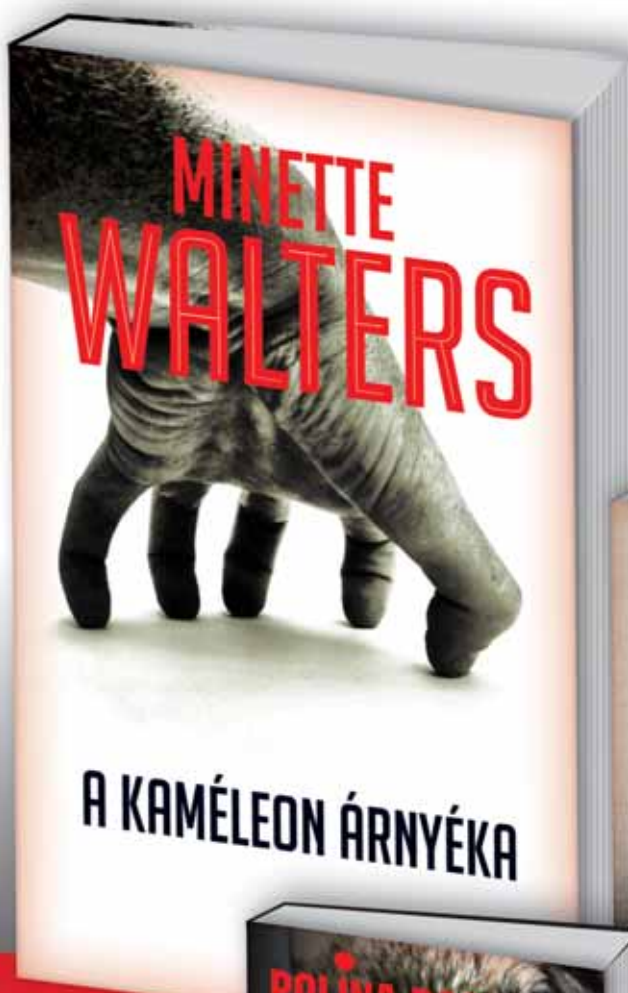
Tagtoborzó nyereményjáték
a **Facebook**-on!

www.facebook.com/pages/Athenaeum/116847005018941

„Sűrű szövésű
lélektani thriller
a műfaj mesterétől!”

MINETTE WALTERS
**A kaméleon
árnyéka**

FORDÍTOTTA: BERTA ÁDÁM

„Az ősi Japánban
játszódó, pengeéles
humorral megírt
bűnügyi történet.”

I. J. PARKER
Sárkánytekercs

FORDÍTOTTA: NAGY GERGELY

www.athenaeum.hu

„A legjobb
kémtörténet,
amit valaha
olvastam.”

STEPHEN KING

**OLEN
STEINHAUER**
A Turista

FORDÍTOTTA:
NAGY GERGELY

„Osztályon felüli krimi,
mely a végkifejletig nem
veszít intenzitásából.”

POLINA DASKOVA
**A téboly
könnyed
léptei**

FORDÍTOTTA: GORETITY JÓZSEF

Kell-e biztatni a gyerekolvasókat?

Lapozgató és meseválogatás kicsiknek

„A Bibliával nem lehet elég korán kezdeni az ismerkedést” – ezzel a nagyon is helyénvaló jelszóval jelentette meg a Harmat Kiadó a *Kicsik lapozgató Bibliája* c. kiadványt, amelynek szövegét eredetileg James Bethan írta (magyarra Szöllősi Barnabás fordította), és amelynek színes képeit Kállai Nagy Krisztina készítette. A lapozó témái többek között: a világ teremtése, az özönvíz, Dávid és Góliát küzdelme, Jézus születése, a szereplők között találjuk Ábrahámot és fiát, Izsákot, Józsefet apjával, Jákobbal és testvéreivel, Mózes, Dániel prófétát, akit a király oroszlánok közé vetett. Ebből a rövid felsorolásból látszik, hogy a teljes Bibliából (Ó- és Újszövetség) emelték ki az itt megismerhető epizódokat. A szövegek és a képek is egyszerűsége törekszenek. (Az illusztráció mindamellet nagyon szép.) Szerintem ajánlatos, hogy a szülő, vagy bárki, aki felolvassa, vagy együtt forgatja a kicsikkel a kiadványt, ismeretei alapján egészítse, kerekítse ki a történeteket.

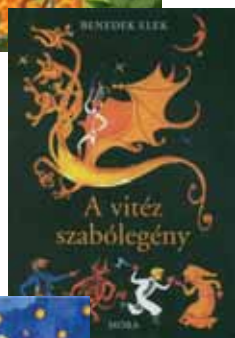
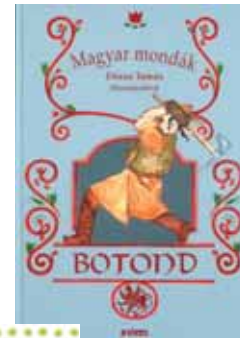
Immáron 8. kiadásban jelent meg *Benedek Elek*, író, újságíró, szerkesztő *Kormos István* által válogatott és gondozott, nemzedékeket szórakoztató, felnevelő mesegyűjteménye, *A vitéz szabólegény*, amelyet *Szecső Tamás* részben színes rajzai díszítenek. A 66 mesét tartalmazó kötet a maga változatosságával megalapozója a gyerekek meseolvasásának, meseszerepének. A címadó mesén kívül olyan „alpművek” sorakoznak a kötetben, mint A két bors ökröcske, A papucsszaggató királykisasszonyok, Bolond Istók, Tündéropac. A mesék minden típusa megtalálható ebben a kitűnő válogatásban.

Esti mesélő könyvet „ad kézbe” a Harmat Kiadó a hivatásos mesemondó *Bob Hartman* tollából, aki előszavában hangsúlyozza: „...a lefekvés előtti percek nem csupán a mesemondásra és a szülő – gyerek kapcsolat erősítésére kínálnak alkalmat, hanem a gyermek életének formálására is.” Öt kontinensről gyűjtötte az itt található 40 mesét, van tehát benne angol, görög, finn, afrikai, ausztrál, japán, jávai és indiai stb. mese is. A szerző nem csupán sokféle olvasnivalót kínál, hanem mesemondásra biztat. A kötet végén lévő Ötlettár ehhez nyújt segítséget. Az illusztrátor, *Kállai Nagy Krisztina* képei felvilágítják a kontinensek jellegzetes világát, egyben őrzik magával ragadó egyéni stílusát, színvilágát.

dásra és a szülő – gyerek kapcsolat erősítésére kínálnak alkalmat, hanem a gyermek életének formálására is.” Öt kontinensről gyűjtötte az itt található 40 mesét, van tehát benne angol, görög, finn, afrikai, ausztrál, japán, jávai és indiai stb. mese is. A szerző nem csupán sokféle olvasnivalót kínál, hanem mesemondásra biztat. A kötet végén lévő Ötlettár ehhez nyújt segítséget. Az illusztrátor, *Kállai Nagy Krisztina* képei felvilágítják a kontinensek jellegzetes világát, egyben őrzik magával ragadó egyéni stílusát, színvilágát.

Versregény, monda és igaz történet

Yalvac Ural Muzsikaárus gyerekek c. könyvről mindenekelőtt azt kell tudni, hogy verseket tartalmaz, és egy neves török írónak hazájában nagyon népszerű munkája. Egész pontosan nem versek gyűjteményéről van szó, hanem versregényről, amelyet már számos nyelvre lefordítottak. Vagyis: a különös hangulatú, többnyire rövid versek együtt egy történetet mondanak el, méghozzá egy Száli nevű fiúról, akinek hegedülésére még a madarak is odafigyelnek. Amikor Száli suhancá serdül, megismerkedik a klarinétos Gánival, és nagyon jó barátok lesznek, együtt dolgoznak. Száli cigány családból származik: így a vándorló család életébe is bepillanthatunk. Hogy nehezen jutnak munkához, az a magyar olvasó

számára sem lehet újdonság. A történet fordulatát nem árulhatom el, viszont ki kell emelnem *Haslet Soyöz* különös, a poézist kevés színnel is etikusan szolgáló grafikáit. Szigorú realitást és ellebegő hangulatot örökítenek meg ezek az emlékezetes rajzok.

A *Kráter Műhely Kiadó Magyar mondák* sorozatának 6. kötete a közismert, számos feldolgozást megért történetet kínálja olvasásra új változatban: *Botond* vitéz

helytállásáról, a bizánci óriással vívott harcáról. (A szöveget *B. Kovács Fréda* gyűjtése alapján *Barcsa Dániel* írta. A történeti szituációt híven és ugyanakkor hangulatos színes képeken *Dózsa Tamás* örökítette meg.) Miért került sor seregek összecsapása, illetve várostrom helyett két személy viadalára, milyen valóságos történeti alakok játszottak szerepet az események során? Mindezt érdekesen adja elő a könyv, amely illusztrációiban történeti hűségre törekszik.

A *Pöttyös Panni*-könyvek népszerűsége az elmúlt fél évszázad alatt töretlen – joggal büszke erre *Szepes Mária* kicsiknek szóló sorozatának közreadója, felújítója, a *Móra Könyvkiadó*. A *Rözse néni kunyhója* címmel napvilágot látott kötet Panni Jakab-pusztai nyaralását meséli el. Ez az első nyár az óvodásévek után, és az iskolásévek előtt. S hogy nagyszerűen sikerül, az a leendő elsős nagybátyjának, Lacinak is köszönhető. Ő az, aki elárulja, hogy Jakab-pusztá egy része beelég a mesébe, és vele megy át Panni esténként a mesebéli Rözse néni kunyhójába. A megszokott Kuksi Manó nyuszinak méltó utóda kerül: Majszi. S itt van Csiri-csakk, a szemtelen, de szórakoztató szarka. No, meg *Andrea-Andris* és *Laci* sok-sok barátjának a megjelenése teszi emlékezetessé ezt a „köztes” nyarat. (*F. Györfly Anna* színes rajzai illusztrálják a kötetet.)

Oktató és játékos sorozatok

A *Mi kicsoda junior* sorozat újabb kötetekkel bővült, melyek közül most kettőt mutatunk be. *A világűr* c. kötet a világegyetem keletkezésétől a jövőben végrehajtandó űrutazásokig számos érdekességet vonultat fel rövid, lényegre törő ismeretéseiben és a pontos színes ábrákon. Minden fejezetcím egy kérdés, pl. Mik a csillagok? Vannak-e marslakók? Hogyan hódította meg az ember a világűr? Lehet-e sétálni az űrben? Hogyan jut vissza az űrrepülőgép a Földre? Ezek a kötetek nemcsak a kicsik tudását gyarapítják, illetve felkeltik az érdeklődésüket, hanem játszani is hívnak. Lépten-nyomon rejtvények várnak az olvasókra, kísérletekre biztatja őket a könyv, és itt vannak természetesen a felhajtható kukucskálók, amelyek mögött információk és kérdések rejtőznek. Mi, felnőttek, megértük a Nemzetközi Űrállomás megépítését. E kötet olvasói bizonyára megérik azt, hogy megépül a Hold-bázis is. De tervezik a Mars-utazást is. (Illusztrálta: Sebastian Coenen. Fordította: Rónaszegi Éva.)

A sorozat következő, immáron 14. kötete a *Kisbaba születik* címet viseli. A könyv talán legfontosabb három kérdése: Miben különböznek egymástól a lányok és a fiúk? Hogyan lesz a gyerek? Hogyan fejlődik a baba (előbb magzatként az anya hasában, később mint önálló lény, családtagjai körében)? Persze nemcsak az emberi (férfi és női) testről szól kerdőzetlenül ez a fontos kiadvány, a biológiailag fontos testi kapcsolatról (a szexről), hanem a szerelemről is, és arról, hogy az újszülött fogadására bizony alaposan fel kell készülni. Az apróbb érdekességekből: Szó esik a császármetszésről, az egypetűjű ikrekről, és vannak játékötletek, rejtvények. (Illusztrálta: Christian és Fabian Jeremies. Fordította: Rónaszegi Éva.)

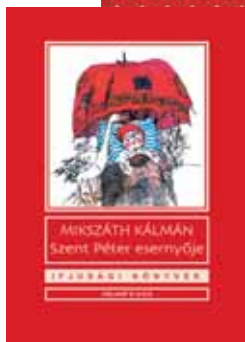
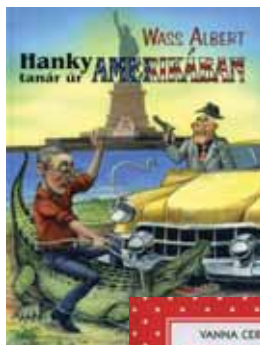
Az *Officina Junior Elképesztő Larousse Enciklopédia* sorozatának korábbi kötetei: *Állati rekordok*, *Dinoszauruszok*. Az újdonság a lovagok hajdanvolt (Kr. u. 9 – 15. sz.) izgalmas világának felfedezésére buzdítja a 8 éven felüli gyerekeket. Szöveg és kép együtt közöl információkat: ki-ből lehetett lovag, miből állt a fegyverzete, milyen volt az élet a lovagvárban, milyen volt a vadászat, a lakoma a középkorban. Békés lovagi tornákról és véres várostromokról

emelkedik elének. A korhű illusztrációk lenyűgözők, a játékos feladatok szórakozva tanítanak. A pótlapokon lévő harcosok kiemelhetők a helyükről és elhelyezhetők egy borítékban. (Illusztrálta: Alain Boyer. Fordította: Bárdos Miklós.)

Humor, romantika és valóság

Wass Albert *Hanky tanár úr Amerikában* c. kötete nem igazán ifjúsági regény, de ez nem akadályozza meg, hogy a nagyobb tizenévesek olvassák. Talán igazi regénynek sem nevezhető, hanem hat szórakoztató, hosszabb elbeszélés gyűjteményének, amelyben Wass Albertet humoros oldaláról ismerhetjük meg. A humor itt elsősorban Jonathan Swift-i szatírákat jelent és komikus helyzetjelentést erről a sok-sok furcsaságot rejtő országról, az „Államokról”. A címszereplő, eredetileg kolozsvári középiskolai tanár és társa, Habakuk, a béka végigjárja ezt a szép nagy országot Floridától Alaszkáig. *Hangya János* 36 grafikája az illusztrátor animációs filmes tevékenységéről tanúskodik.

is olvashatunk. Meg híres lovagokról. Ha a kötetet az utolsó oldalpárnál hajtjuk ki, egy lovagvár makettje

Vanna Cercená *Tükörnapló* c. „pöttyöse” két naplót tartalmaz: a 12 éves Carlotta 2004 nyarán papírra vetett feljegyzéseit, és Caterinának éppen 100 esztendővel azelőtt füzetbe rótt sorait. Carlotta édesanyjával eredetileg Korzikára ment volna nyaralni, ehelyett a Dolomitokban egy kis faluban kötnek ki, ahol a levéltáros mama izgalmas feladatot kap. Itt találja meg és másolja át a réges-rég „Meriká”-ba kívándorolt és ott szerencsésen munkához jutott Caterina tanulságos beszámolóját. Közben Carlotta rendszeresen SMS-ezik a barátnőjével, a kis, eldugott hegyi faluban is talál barátokat. Ám Carlotta megszereti Caterinát is, akinek rokonai máig ott élnek a faluban. (Fordította: Székely Éva.)

A 100 éve elhunyt Mikszáth Kálmánnak kedvenc munkája volt a *Szent Péter esernyője*, amely 1895-ben jelent meg először könyv alakban (ti. eredetileg az Új Idők c. lapnak írta. A regény rögtön nagy sikert aratott. Számos nyelvre lefordították, és többször megfilmesítették, illetve színpadra állították. Az anekdotikus humor, az igazi mikszáthi mesélőkedv és a romantikus szerelmi szál az oka annak, hogy ez a mű mit sem veszített üdéséből, elevenségéből. A más divatokhoz szokott mai fiatalok is nagy-nagy élvezetet találnak a műben, melynek cselekménye a szerző által oly jól ismert és annyira szeretett Felvidéken játszódik. A történet két szálon fut, remek figurák tűnnek fel itt is, ott is, és a szálak a végén (természetesen) összefutnak, hogy happy end (az örökségét kereső Wibra Gyuri és a bájos Bélyi Veronika egymásé) legyen a végén. (Reich Károly illusztrációival.)

Cs. A.

Benedek Elek: A vitéz szabólegény és más mesék. Móra Ferenc Könyvkiadó, 324 old., 2990 Ft; Bethan, James – Kállai Nagy Krisztina: Kicsik lapozgató Bibliája. Harmat Kiadó, 32 old., 2500 Ft; Cercená, Vanna: Tükörnapló. Móra Könyvkiadó, 122 old., 1590 Ft; Esti mesélő könyv. Harmat Kiadó, 128 old., 3900 Ft; Marti, Tatjana – Maurer, Lisa: Kisbaba születik. Tessloff Babilon Kiadó, 26 old., 2750 Ft; Lelorrain, Annemarie: Lovagok és lovagvárak. Officina '96 Kiadó, 30 old., 3450 Ft; Magyar mondák 6. Botond. Kráter Műhely Egyesület, 24 old., 1500 Ft; Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője. Holnap Kiadó, 213 old., 2300 Ft; Szepes Mária: Rőzse néni kunyhója. Móra Könyvkiadó, 84 old., 2990 Ft; Steinhorst, Stefanie – Schuck, Sabine: A világűr. Tessloff Babilon Kiadó, 26 old., 2750 Ft; Wass Albert: Hanky tanár úr Amerikában. Kráter Műhely Egyesület, 136 old., 3500 Ft; Yalvac, Ural: Muzsikaárus gyerekek. Napkút Kiadó, 104 old., 1490 Ft

A Sziget-fesztiválon járt a könyvtár

Beszélgetés Fodor Péterrel

Idős férfi áll reggelente a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központi épülete előtt a nyitásra várva. Majd mindig ő az első látogató, pedig korábban azt mondta, soha nem fogja ide betenni a lábát, mert a néhány háztömbnyire lévő lakásából papucsban járhatott le az épület földszintjén található fiókkönyvtárba, amelyet a Szabó Ervin téri főkönyvtár felújításakor bezártak. A hűségese olvasó történetét az FSZEK főigazgatója, dr. Fodor Péter, az idők és a vélekedések változására hozta példa gyanánt. Megtudom tőle, hogy a '70–80-as években fenntartott 118 fiókkönyvtár helyett ma ötven hálózta be a fővárost.

– Nem kell minden utcáson kis könyvtárnak lennie – vélekedik. – A Budapestnél léptékekkel nagyobb Párizsnak 65 tagkönyvtára van. De a megmaradt intézmények felelnek meg a kor követelményének. A hajdaniak némelyike nem volt több pinchelyiségbe zsúfolt könyvlerakathoz. A látogatói szokások jelentősen megváltoztak. Klasszikus értelemben a könyvtár kultúráközvetítő intézmény, sokrétű a feladata. Ma már nem elegendő várni, hogy az olvasó betévedjen. Be kell csalogatni őt. Ott voltunk a múzeumok majálisán és a Sziget-fesztiválon is állítottunk sátrat, hogy más-más rétegek figyelmét hívjuk föl a munkánkra.

– Az átépítést követően 2001 szeptemberében átadott központi könyvtár átriumos részébe azok is betérhetnek, akik nem olvasni jönnek; kiállításokat, előadásokat, koncerteket szervezünk itt – sorolja a kínálatot a főigazgató. – Még mindig megvan a varázsuk az író-olvasó találkozóknak, pláne, ha gyerekek szembesülhetnek egy-egy „öregúrral”, akiről kiderül, hogy ő a szerzője valamelyik kedvenc meséjüknek, versüknek. A hagyományosan a szociológiai, társadalomtudományi szakirodalomra specializálódott állományhoz járul az egyedülálló Budapest Gyűjtemény, a kitűnő zenei és gyermekkönyvtári részleg, s persze mindenütt természetesen a számítógép jelenléte.

Mostanra igazi nyilvános könyvtár lett a Szabó Ervin nevét viselő, korábban helyszűke miatt kiszorult köteteket is szabadpolcon tart: a horgászattal, kézimunkázással, családdal foglalkozó kötetek éppúgy ott sorakoznak, mint az ezoterikus munkák, a szakácskönyvek, a kalandregények. A jó értelemben vett populáris igényeket szolgáló ál-

lomány sokakat a könyvtári tagok táborába csalogatott.

A beszélgetésre készülő Fodor Péter táblázatokkal is felvértezte magát:

– A felújítás előtti Palotakönyvtárban legfeljebb 1600-an fértek el, ma naponta háromötezer látogató fordul meg az épületben. Az ötven tagkönyvtár mindegyike ugyanolyan fontos számunkra, mint a központi bibliotéka. Kilenc „fiókkintézményt” újonnan építettünk, és 29-et restauráltunk, ahol lehetett, bővítettük az alapterületet, de ennél még fontosabb, hogy a helyi igényekhez igazodnak a részlegek. Az eredmény? Míg 2005-ben 3,7 millióan keresték fel a könyvtárunkat, addig tavaly 6,4 millióan. Az olvasókkal való tényleges találkozás valamelyest csökkent, 2,9 millióról 2,6 millióra, de a távhasználat 821 ezerrel 3,7 millióra emelkedett. Ők interneten hosszabbítják meg a kölcsönzési határidőt, tesznek fel valamilyen referens kérdést, keresnek dokumentumot a katalógusban. Régebben ezért be kellett gyalogolniuk hozzánk. Ma, a digitális katalógusból az is kiderül, hogy a keresett kötet, mondjuk, a nagytényi tagkönyvtárunkban azonnal hozzáférhető. Az olvasó odamegy, és kikölcsönzi. Régebben mi loholtunk a könyvvel az igénylőhöz, ma, ha sürgős neki az olvasmány, ő válik mobillá. A kölcsönzött kötetek száma az elmúlt öt esztendőben változatlanul 4,7 millió, de a helyben használt dokumentumoké 2,5 millióról 2,8 millióra emelkedett.

– A gyűjteményalakítás sarkalatos pontja a munkánknak; a társadalmi mozgás és a gazdasági helyzet is befolyásolja – mondja a

főigazgató. – Az egyre drágább szakkönyvek iránt megnőtt az érdeklődés, és nagy a kereslet a kellemes lektűrök iránt, ezekből egyszerre akár tucatnyit is kikölcsönözhetnek, de fél év múlva esetleg senki sem keresi őket. E téren érdemes lenne rugalmasabbnak lennie a beszerzésnek. Eretnek véleményem hirdetek ugyanis: mindegy, hogy mit olvasnak az emberek, és hogy digitális vagy nyomtatott formában jutnak-e az információhoz, az a fontos, hogy olvassanak. Ehhez persze meg kell tanulni a betűsilabizálást. Az én iskoláskoromban az első osztály végére minden kisdíák tudott olvasni, ma az egyetemistáknál is mutatkoznak szövegértési gondok. Nagy a család felelőssége abban, hogy mesél-e a kicsiknek, nem feltétlenül olvasni kell, bármiféle sztori elmondható, amitől a gyerek fantáziája, szókinése gazdagodik. A szombati gyermekrendezvényeinken varázslatos világ nyílik meg a lurkók előtt, amikor egy-egy nagymama beül a fotelba, és a saját unokáján kívül a köré sereglett többi csöppségnek is felolvas.

A fővárosi könyvtár vezetése mellett Fodor Péter szakmai szervezetekben is feladatot vállal. Elnöke például az Informatikai és Könyvtári Szövetségnek, amely a döntéshozók tanácsadó partnere, sugallja, hogy minden intézmény dolgozzon ki saját programot, az európai uniós pályázati lehetőségekkel köteleességük élni. Az IKSZ egy évtizede hagyományosan megrendezi az Internet-fesztát és koordinálja a könyvtárak őszi összefogás programját. Az idén október 4–10-ig tartó eseménysorozat könyves vásárnapja bizonyosan népszerű lesz. A rendezvényt tartó bibliotékák rendkívüli nyitva tartással fogadják a látogatókat. Nemcsak ingyen lehet beiratkozni, hanem, lévén, ez a megbocsátás napja is, a könyvtári bűnököt a megjelenőknek jóváírják.

Mátrabázi Zsuzsa

Előző számunkban a technika „ördögszája” közbeszólt, hibásan jelent meg Vörös István *Ördögszáj* c. kötetének borítóképe. Itt közöljük a borítót helyesen, és a technikai hibáért elnézést kérünk.

20 éves a Magyar Olvasókörök Szövetsége

Beszélgetés Nemes Erzsébettel

„...célja az Olvasó népkörnek egy olyan egyesülési pontot képezni, hogy az egyesület tagjai nemzetiség, vallás és rang különbség nélkül, minél gyakrabban összejöhessenek, a kölcsönös eszmecsere és barátságos társalgás, továbbá hírlapoknak olvasása által szellemi életüket pezsgésben tarthassák...” – olvasható a Hódmezővásárhelyi Első Olvasó Népkör alapszabályában 1869-ből. Ez (is) célja ma is. Magyarországon a felvilágosodás korától az értelmiség körében és gyakran politikai céllal szerveződtek olvasókörök. A Budai Olvasókör tagjai között (1793) jakobinusok is voltak. A reformkorban a parasztság körében, később a kispolgárság, illetve az iparosok, az ipari munkásság rétegeiben, valamint a tanyavilágban is alakultak olvasókörök. Az ország minden részén működtek ezek az egyesületek, a közös olvasáson túl más törekvések is jellemezték őket, pl. az erős nemzeti öntudat, vagy keresztényi elv. A világháborúk előtt több ezer olvasókör létezett. Többségüket 1949-ben tiltották be és csak egy töredékük szerveződött újjá a rendszerváltás után. Az olvasókörök mai tevékenységéről Nemes Erzsébetet, a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtárának főigazgatóját, egyben a Magyar Olvasókörök Szövetségének társelnökét kérdeztem.

– Nemrég érkezett vissza az Olvasókörök Szövetségének országos találkozójáról.

– A Magyar Olvasókörök Szövetsége éppen húsz éve alakult, évente szervezünk országos találkozót. Minden évben más-más olvasókör látja vendégül a szövetség tagjait, idén Sárospatakon volt a találkozó. Jubileumi népzenei műsorral, illetve népművészeti kiállítással, gazdag programmal készültünk a 20. évfordulóra. Elfogadtunk egy nyilatkozatot az olvasókörök összefogásáról, amellyel a határon túli magyar olvasókörök tevékenységét is segíteni tudjuk.

Az olvasókörök története több száz évre nyúlik vissza. A 18. században, amikor az első olvasókörök megalakultak, politikai szervezkedéseket is rejtettek, a legtöbbjüköt be is tiltották. A könyv nagy kincs volt, nem jutott el mindenkihez, és az olvasókörben lehetőség volt megtekinteni az aktuális kiadványokat. A reformkorban Széchenyiék a társas élet színhelyének szánták. Később az

olvasás elsősorban azokon a területeken kapott különleges hangsúlyt, ahol nagy volt az analfabetizmus. A tanyai, paraszti vagy ipartestületi körökben. A 19. században minden társadalmi réteg létrehozta a maga olvasókörét. A beszüntetett és a rendszerváltás után újjalakult olvasó-

körök már nemcsak az olvasást, és az anyanyelv ápolását, hanem a nemzeti értékek őrzését és hagyományápolást is zászlajukra tűzték. Fontos szerepük van például a különböző alkalmak, jeles napi mulatságok megszervezésében. Megjelentetik az olvasókörök tagjainak honismereti, népi írásait (pl. paraszti visszaemlékezést). Az olvasókörök a helyi társadalmi élet kovászai.

– A háború előtti olvasóköröknek csupán töredéke működik ma.

– 1989 után egyes helyeken az egykori olvasókörök tagjainak leszármazottai kezdeményezték az olvasókörök újraindítását. Több helyen, mint például Balmazújvárosban vagy Mohácson még a székházukat is visszaszerezték. Hódmezővásárhelyen van a legtöbb olvasókör, manapság is több mint tizenhat működik ott. Egyébként számos községben, városban működnek olvasókörök az ország minden részén, de a határon túl is (Balmazújváros, Sárospatak, Baktakék, Kisújszállás, Mártély, Hódmezővásárhely, Hévízgyörk, Budapest, Siómaros, Mohács, Dombóvár, Nagykőrös, Kiskanizsa, Újvidék, Zentagunaras, Torontálvásárhely, Borsi, Megyaszó, Bodrogszerdahely). Budapesten két társaság vesz vagy vett részt az olvasóköri programokban: a Bod Péter Társaság és a Kölcsey Ferenc Olvasókör. Annál sokkal több olvasókör működik napjainkban, mint ahányan bejelentkeztek a szövetségbe. Próbálunk minél több határon túli olvasókört is megnyerni a mozgalomnak. Mindig hangsúlyozzuk, hogy az olvasókörök ne csak nevükben legyenek olvasókörök és ne csupán a folklór-hagyományok őrzésében vegyenek részt. A fiatalság körében újra probléma az olvasás, rengeteg az olvasászavarral küszködő gyerek, sőt nő az analfabetizmus, illetve a funkcionális

analfabetizmus. A rendezvényeinkre próbálunk minél több író, költőt, irodalmárt meghívni, a fiatalok érdeklődését ezekre a rendezvényekre felkelteni.

– Hogyan működik egy olvasókör a gyakorlatban?

– Nagyban függ attól, ki a vezetője a csoportnak, milyen irányú az olvasókör tevékenysége. Felhívjuk a figyelmet az évfordulókra, eseményekre, kiállításokra. A Nagy Könyv mozgalomba szintén bekapcsolódtak a körök. Nagy hangsúlyt helyezünk a honismeretre, az olvasókörök saját pátriájuk nagyjával is ismerkednek. Nagykőrösön Arany Jánost, Hódmezővásárhelyen Németh Lászlót olvassák, mint városuk szülöttét, de a Márai- vagy Wass Albert-életmű kiadásának köszönhetően sok olvasókör foglalkozott a megjelenő regényekkel. Az országos találkozókra a különböző céllal, korosztállyal és társadalmi rétegben működő olvasókörök találkoznak, és a programon kívüli beszélgetések, barátkozások nagyon sokat nyújtanak egymás tevékenységének megismerésében, barátságok, kapcsolatok kialakításában. Az olvasókörök egy-egy neves esemény kapcsán meg is látogatják egymást. Több olyan kezdeményezésünk is volt, amelyről ma már kevesen tudják, hogy nekünk köszönhető. A Magyar Kultúra Napja például a Kölcsey Ferenc Olvasókör kezdeményezésére jött létre. A Szövetség az olvasóköri tagságnak szellemi háttérrel próbál nyújtani, összefogó erő, javasol és segít, mert az olvasókörök önállóan működő, helyi civil szervezetek, ahol alapvető a könyv és az olvasás szeretete, az anyanyelv ápolása mellett a magyar kulturális örökség megőrzése és továbbadása az elkövetkezendő nemzedéknek.

Szénási Zsófia

A SZENT ISTVÁN TÁRSULAT AJÁNLATA

SZENT ISTVÁN KIRÁLY INTELMEI ÉS TÖRVÉNYEI

Államalapító királyunknak fiához, Imre herceghez frott híres Intelmeit, valamint azt a fennmaradt 56 törvényét közli, melyekkel nagy királyunk kilenc évszázada megalapozta a magyar államiséget. 68 oldal, keménytáblás.

Ára: 650 Ft

Hársfai Katalin

A KERESZTÉNY ETIKA GYÖKEREI SZENT ÁGOSTONNÁL

A szerző Szent Ágoston *De moribus Ecclesiae catholicae* című könyvének gazdag erkölcsi tartalmát tárja fel, először közölve a könyv magyar fordítását is. 166 oldal, puhafedeles.

Ára: 2000 Ft

Vanyó László

BEVEZETÉS AZ ÓKERESZTÉNY KOR DOGMATÖRTÉNETÉBE

Az Ókeresztény írók sorozat XX., egyben utolsó kötete. 720 oldal, keménytáblás, műbőr kötésben.

Ára: 3700 Ft

Bolberitz Pál

BEVEZETÉS A LOGIKÁBA

A gondolkodás helyességéről és törvényeiről kapunk világos és könnyen érthető magyarázatokat az ismert filozófiaprofesszortól. Könyve nélkülözhetetlen segítséget nyújt minden bölcséletet kedvelő ember számára.

156 oldal, puhafedeles.

Ára: 1600 Ft

Rokay Zoltán

FILOZÓFIATÖRTÉNET I-II.

A kétkötetes filozófiatörténet előhossa azokat a megoldásokat, amelyeket a nagy gondolkodók a századok folyamán a világ és az élet kérdéseivel kapcsolatban kifejtettek.

I. – Ókor, középkor

292 oldal, puhafedeles.

Ára: 2400 Ft

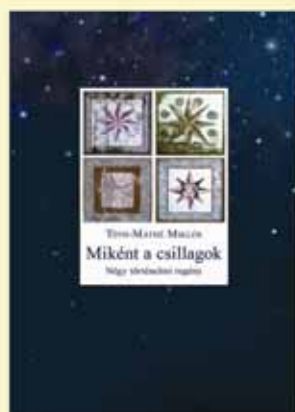
II. – Újkor

242 oldal, puhafedeles.

Ára: 2600 Ft

A Szent István Társulat üzletei: 1053 Budapest, Kossuth Lajos u. 1. Telefon: 318-0567; 317-4890
Postai rendelés: Szent István Társulat, 1364 Budapest Pf. 277. Telefon: 317-1049; 318-6957/13. mellék, Fax: 317-0974
E-mail: vevoszolgalat@stephanus.hu Stephanus Internetes Könyvruház: <http://www.stephanus.hu>

A KÁLVIN KIADÓ ÉS A MAGYAR BIBLIATÁRSULAT KÖNYVAJÁNLATA

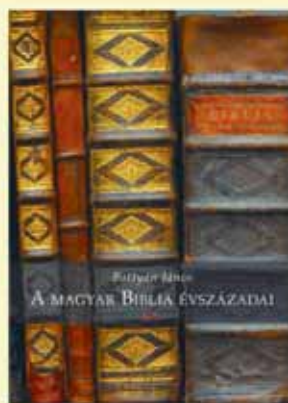
Tóth-Máté Miklós

PECÚROK

Ifjúsági regény

A/5; 160 o.; keménytáblás; 1785 Ft

Az ifjúsági regény bepillantást nyújt a II. világháború utáni Sárospataki Református Kollégium és a 10 év körüli fiatal iskolások, a pecúrok életébe. 10 éves kortól ajánljuk. (Kiadja az RPI)

Bottyán János

A MAGYAR BIBLIA ÉVSZÁZADAI

Szerk.: Fekete Csaba, Pecsuk Ottó

B/5; 260 o.; keménytáblás; 2100 Ft

Bottyán János 1982-ben megjelent könyvének átdolgozott, bővített kiadása a magyar nyelvű bibliafordítások történetén kalauzolja végig az olvasót.

BIBLIAISMERETI KÉZIKÖNYV

Bevezetés és magyarázatok a Szentírás könyveire

Szerk.: Pecsuk Ottó

B/5, 676 o., keménytáblás; 3500 Ft

A kötet fontos tartalmi és háttérismereteket közöl az egyes bibliai könyvekről, főként a közép- és felsőszintű oktatás igényeihez alkalmazkodva.

Tóth-Máté Miklós
MIKÉNT A CSILLAGOK
Négy történelmi regény

A/5; 576 o.; keménytáblás; 3500 Ft

A kötet négy történelmi regényt közöl a magyar református egyház múltjából, nagyjairól: Méliusz Juhász Péterről, Károlyi Gáspárról, Szenci Molnár Albertől és Ráday Pálról.

Az olvasásról

írni abszurd annak, aki még ezt az időt is sajnálja az olvasástól. Mivel elmaradtam egykori pályatársaimtól, és csak napi 8-10 mással töltött munkaóra után vehetem magam saját választású olvasnivalóra, a vágy még elemibb rá. Nagyregénybe, hosszú prózába így is nehezkesebben csapok bele, hiszen nagyobb időkimaradás után keservesebb rekonstruálni az előzményeket. Így legtöbbit irodalmi folyóiratokat (már rákaptam az online-okra is) és versköteteket olvasok.

Aki könyvet és olvasó embert vagy egy könyvtári polcot látott maga körül gyermekként, azt nem nagyon nehéz ránevelni a nyomtatott szó szeretetére. Természetesen másként beszélnek, ha most lenne nyolc-tíz éves gyermekem, tanítványom: nem lehetnék akkor ilyen határozott. Ezernyi más dolog van (ám sokféle egykori játék, fizikai aktivitás viszont nincs), ami eltereli erről az érdeklődésüket.

Közhely szinte már keseregni a nem-olvasáson, a rosszul olvasáson, állandóan hivatkoznak az ominózus PISA jelentésre (bár már annak is van „ellenvizsgálata”, amely megkérdőjelezi a felmérés kritériumainak általános érvényességét). Ez elsődlegesen pedagógiai kérdés, tantervkérdés, a tanár irodalomismeretének- és értésének kérdése. (Ha ő is csak halottakat vagy márványszobrokat és utcaneveket tart íróknak, akkor már rossz.) Alapvető metodikai- avagy kultúrszociológiai kérdés: csak irodalomtörténeti csúcspontokat tanítunk, vagy különböző szövegtípusok megismerése a cél, stílusok és nyelvi regiszterek elkülöníteni tudásával. A világban mindkettőre van példa, és a vegyítésre is. Becses örökség a „magyar” tanulás, nem kéne belőle visszahátrálni, ugyanakkor tizennégy évesen (és most teljesen véletlenszerűen mondok egy henye példát és gyorsan bocsánatot is kérek) „A Márssal társalkodó Murányi Vénus” nem tesz igazi olvasóvá, csak adat marad, valódi élmény nélkül. Lehet, lazábban, könnyedebben kellene belevágni, s fel kéne számolni az állandó kronológiát, az idő nullapontjából való előrehaladást. Először az ízt megéreztetni, s fokozatosan a minőséget behozni. (Természetesen egy szípköz tanári személyiség mindenre ráveheti a gyereket, lehet olyan pedagógiai helyzet, ahol igazi lelkesültséggel lehet az utóbb említett Gyöngyösi-féle elbeszélő költemény nyelvi különlegességeit kigyűjtetni stb.)

Az egyre távolgobbi iskolai hiányok mellett látok egy másik ingoványos, és a még olvasni képes és kedvelő embert is elretentő jelenséget. Ez pedig a túlkínálat, az újdonságok kényszeres halmozása. Állandó lelkiismeretfurdalás gyötri a megszállott olvasót, hogy lépést tartson, miközben a klasszikusok újraolvasása is nagyon fontos lenne, bizonyos életszakaszokban mást és mást képesek adni. Sajnos és szerencsére, így együttesen érzem összebogarazva mindkettőt, nincs már meg az a hetvenes-nyolcvanas évekbeli mohó újongás, hogy valami végre megjelent, hozzá lehet jutni, várjuk, tudunk róla, kézbe kaphatjuk. Elképesztő kincs volt egy Bahytin-kötet, egy Roman Ingarden, az Ulysses, Borges, egy új Pilinszky. Valahogy lehetett tudni, mi az érték a világban, másként nyúlt az ember az Európa kötetei után vagy a Nagyvilág című folyóirathoz. Most ez az orientáltság nincs, vagy kevés, összefolyik még a rangos kiadóknál is a fontos a kereskedelmileg hasznos divattal. És bárkinek lehet könyve: külön szakosodnak erre kiadók, befizet az ember, aztán ott van pár száz példányban, ISBN számmal, beárazva, amit otthon körmölt, s majd dedikálni fog a barátainak. Kettős veszély: lehet, hogy nagyon ígéretes dolog ragad be ebbe a kvázi-publikálás állapotba, valódi tét és megmértetés nélkül, avagy valami ócskaság lesz hivatkozási alappá, és „többkötetes szerző”-vé válik a dilettáns. A másik ága ugyanennek a túlbuzgánzásnak: tehetséges fiatalok húsz-húszonkét évesen már csoportosulásai révén kötetet adnak ki, nem mérve fel, később esetleg milyen kínos lesz rá visszatekinteni. Hodossy Gyula, a Liliium Aurum dunaszerdahelyi kiadó vezetője, maga is író, a felvidéki IRÓDIA egykori neves csapat és mostani fiatalok tehetséggondozója, vezetője mondta néhány hete a Tokaji Íróttáborban: „túl hamar, túl sok embernek lehet kötet, nem jó ez”. Néhány év csiszolódás, olvasás, formálódás kedve-

zőbb színben mutatja a tehetséget, és nagyobb felelősséget jelent a folytatásra. (Persze, mindig a saját farkába harap a kígyó: ha több pénz lenne, újrateregetődné a lapokban, kiadókban egykor – biztos, hogy nem ilyen idillien – létezett hangulat, értő emberek elolvasnák a fiatal kezdő kéziratát, megbeszelnék a szerzővel az írásokat, rámutatnának a hibákra, lenne előolvasó-felfedező lektor, szerkesztő, korrektor. De nincs, vagy csak kevés helyen maradt erre fizetett ember. Az meg nyilvánvaló, hogy az egész inkubátor-kifejlődés folyamat menete más már a számítógép használata miatt és az akadálytalan internetes közlések miatt.) Gyorsan leírom, mielőtt ez az egész nemzedék elmosódna a felidézetlen időben: életében Csajka Gábor Cypriánnak egyetlen kötete jelent meg, a Tantra, de az milyen volt! Vagy Abody Ritáról több mint két évtizede mindenki tudja, hogy kiváló író: kötetet nem csinál(t) (még), és nem azért, mert nem lenne rá kiadó.

Közel 13 ezer magyarországi új cím évente statisztikailag is kicsit sok az egy főre eső új olvasmányokból. Ugyanakkor hiányzik a stabil backlist, a korábbi fontos kiadványok készletléti jegyzéke, és sok a desiderata, az egykori alapművek rongyosra olvasottak, kölcsönözhetetlenek, újabb kiadásra értek. Nem tettetek naivitást, pályázati kényszerek ragadnak újabb és újabb készletek kitermelésére, ugyanakkor sorsuk gondos követése, propagálásuk megoldatlan: nem marad rá sem erő, sem pénz, s tulajdonképpen szükség se nagyon. Megjelenni kell és eladni: eljuttatni és elolvasni már kevésbé. Hogy erősebben rostálni, gyomlálni, önmérsékletet mutatni, az energiák arányain változtatni tanácsos lenne, talán nem szentségtörő. Végpontok vannak, de fontos állomások mellett elhúz a könyvalakú szupervonat, s időnként kipotyog belőle a szerző, a kiadó, az olvasó.

Budai Katalin

Egy kis vámpiroológia avagy a sikerkönyvek lélektana

A nyárutón talán nem időszerűtlen a hullámok természetéről elmélkedni, még ha könyvpiaci összefüggésben tesszük is. Mert a hullámjelenségek keletkezésének, lefutásának mintái valahol mindig a természetes vizekéhez hasonlóak.

A hetvenes-nyolcvanas évek a sci-fi-hullám időszakát jelentették Magyarországon is, nem is csoda: az úrkutatás sokat ígérő szele korbácsolta fel, jövőbeli elképzeléseink különféle égitestek körül forogtak. A mostani, információs társadalom időszaka kitermelte a legújabb kori romantikát, a virtualitás regényességét: az agyontechicizált társadalom mögötti, fölötti világból előlépő lények – avatarok, játékkarakterek, vámpírok – özönét. S a vámpírhullám, úgy tűnik, szinte elmos mindent. Nem tudom, a versengésben hol tarthat a legutóbbi mega-széria, a Harry Potter példányszámaival összehasonlítva, de annyi már bizonyos, hogy új műfaj született. Minap az egyik könyváruházban figyeltem fel a „twilighter” kategória alatt felhalmozott könyvoszlopokra, amely elnevezés természetesen a műfaj ősatyjától (-anyjától?), a Twilight című regényből származik. „Potterer” néven ugyan nem emlegetünk könyveket, de implicite mégis léteznek, hiszen az összes fantasy a H. P. farvizén jött fel a kilencvenes évek legvégétől. Míg Rowling regénysorozata volt az első példája annak, mekkora hullámokat lehet korbácsolni azzal, ha egy regény sikerén felbuzdulva összefog a média, a reklám-, a könyves- és a filmes ipar, addig a vámpírszériák a korhangulatot tapintották ki rendkívüli érzékenységgel: a modern kori kamasz szentimentalizmus jelenségeire reflektálnak páratlan sikerrel. A mai ifjú Wertherek érzelmi palettája persze nagyon tarka, talán jobban húznak a szélsőségek felé is, emósok lesznek, goások és gótmetálosok, a szexualitásban is már a bizarrt, az extrémeket keresik, így hát ez a vámpírság, azt hiszem, betalált az egész közepébe. A Twilight nyomában felsorakozó címek áradatát felsorolni lehetetlen volna. A főhős kamasz lányok-fiúk néha korosodó hölgyekké-urakká mutálódnak, a vérszívók néha kísértetké, röpködő vagy gyalogjáró éjszakai lényekké, a rejtélyeket néha nem a múlt, hanem a jövő hordozza, de a lényeg nem változik: a bizsergető borzongatás a fülcimpától a lábujjhegyig.

A sikerlisták iróniája, hogy a vámpírok nyomában tolul az önsegítő könyvek sokasága. Nem kis sikert könyvelhet el a női lélek két hazai „guruja”: Csernus Imre és Szendi Gábor. A két pszichiáter évek óta verseng az olvasó nők kegyeiért, egy-egy kötetükről annyian és annyit beszélnek, hogy az ember már csak kíváncsiságból is megveszi, miért vitatkoznak annyit mondjuk a paleolit táplálkozásról vagy a női boldogtalanságról. Szendi Gábor saját szakmája kítaszítottja, „felforgató” nézetei miatt számtalanszor került összeütközésbe a pszichiáterek jó részével. Valójában minden könyvével – ha szabad ilyen profánul fogalmazni – „beint” a szakmának. A felforgatókat pedig szeretjük, olvasóként legalábbis biztosan: egyedít ígérnek, szokatlant, a magányos harcosok megszállottsága mögött rejtő fanatizmus egy lehetséges megoldás, a helyes út ígéréssel kecsegtet. Legutóbbi kötete, a Boldogtalanság és evolúció – paleolit táplálkozással a depresszió ellen ilyen igazi radikális „más” út, és annyit biztosan elér, hogy az ember ne képviseljen semleges álláspontot. Kiváló vita- (és étvágy-) gerjesztő, elgondolkodtató, s már csak e kettőt tekintve is hasznos feladatot lát el. Szendivel egyetlen baj, hogy nemegyszer a saját

csapdjába sétál: az általa ostromozott, más irányultságokat el nem ismerő szemléletet a saját, más irányultságokat el nem ismerő szemléletével korholja. Csernusnak a televízió hozta meg a népszerűséget, a „tévésow-terápia”, s ha e műfaj fel is vet több problémát, sok jótékony hatása volt. Csernus is megírta a maga nő-könyvét, Szendinél talán kevésbé biológista és historikus alapokon, kevesebb magyarázattal és ok-okozati fejtegetéssel, a radikális megoldások szószólójaként. Csernus ma egyfajta megmondóember, a maga műfajában épp olyan hiánypótló a hazai szakemberek között, mint Szendi: kinek ez, kinek az a stílus segít az életproblémák kezelésében.

És van, akinek egy harmadik féle... Talán nem véletlenül a következő befutó a műfaji hullámokban a női lektúrirodalom, amely leginkább az önterápia egyik hatásos és ártalmatlan útjaként tud páratlan sikereket aratni. E regények a címek számát tekintve megelőzik a vámpírcsaládot, de ennek egyszerűen időbeli oka van. Hazai színeken is indultak sikerszerzők: Fejős Éva, majd a nyomában Vass Virág – mindketten cáfolva azt a tévhitet, miszerint csak idegen csengésű névvel lehet e műfajban tarolni. Az utazós kalandregények flörtökkel fűszerezve kiváló szórakozásnak bizonyulnak azoknak is, akik csak álmaikban utazhatnak, de azoknak is, akik személyesen is bejárták a regényekben megidézett helyeket. A szinglilét és a szingliirodalom összefüggéseit már számtalan helyen taglalták, amely műfaj persze már régen kilépett a szingliség keretei közül: lett azóta feleség-széria is, de családanyás éppen úgy, sokszor tévésorozatokra épülve, illetve azok stílusát követve. Közös bennük, hogy mindegyik hétköznapi, közös csetléseink-botlásaink kacatosfiókjából válogatja ki a szórakoztató vagy megriktató csecsebecskéket, tarkaságokat, amiket adott esetben egy gyöttrő munkanap után hullafáradtan is jólesik kézbe venni, forogni, kinevetni, megkönnyezni.

Laik Eszter

A fiatalok olvasnak

Egy karcsú kötetben látott napvilágot annak a felmérésnek az eredménye, amelyet a Hatágú Síp Alapítvány megbízásából végzett el Péterfi Rita. Az alapítvány a 20 és 30 év közötti fiatalok olvasási és könyvvásárlási szokásaira volt kíváncsi, az erre vonatkozó vizsgálódás – olykor meglepő – eredményei olvashatók az összegző tanulmányban.

A kutatás kérdőíves módszerrel zajlott, a Gutenberg Könyvesiskola 2010-ben végzett tanulói kérdezték a vizsgálat alynyait. A kérdések részben igazodtak korábbi kutatások vizsgálati kérdéseire, hogy összehasonlíthatóak legyenek az eredmények, de ki is egészítették olyanokkal, amelyek a technológiai fejlődés miatt elhagyhatatlanok lettek volna, ilyenek például a számítógép, az internet használatára vonatkoztak.

A megkérdezettek köre nem reprezentatív, 333 fő válaszolt a kérdésekre, lakóhely szerint fővárosi a válaszolók fele, másik felének kisebb része vidéki városban, nagyobb része vidéki kistérségekben lakik. Az iskolai végzettségük szerinti megoszlásuk sem reprezentálja a teljes népességet, valószínűsíthetően a 20 és 30 év közötti életkor korlátja mi-

Péterfi Rita
A HARRY POTTER-NEMZEDÉK ÉS A KÖNYVEK
A fiatalok olvasási és könyvvásárlási szokásairól 2010-ben
 Hatágú Síp Alapítvány,
 42 oldal, 840 Ft

att is többségben vannak az érettségizettek, szép számmal felsőfokú végzettségűek, és alig vannak csak nyolc általánost végzettek. Mindezeket figyelembe véve is érdekes a kép, amely a megkérdezettek olvasási, kulturális szokásairól kirajzolódik.

A vizsgálat szempontjából az olvasás elsősorban a szépirodalom olvasását jelenti, ami kevés kivétellel szabadidős tevékenységnek minősíthető, emiatt vizs-

gáltak, milyen helyet foglal el a válaszadók életvitelében. Első helyen legkedveltebb szabadidős tevékenységnek a kortárs-csoportokkal és a családdal töltött aktív tevékenység bizonyult, a rangsorban a hatodik helyet az internetes böngészés foglalta el, a szépirodalom olvasása a nyolcadik helyen végzett. A tévézés a fiatalok körében nem éri el az egyéb vizsgálatokból ismert országos átlagot, jóval alatta van. A számítógéphasználat, az internetes böngészés viszont a megkérdezettek körében a mindennapos gyakorlat része, egy szűkebb kör ritkábban internetezik, de a számítógépet ők is naponta használják.

Az olvasásra vonatkozó kérdésekből kiderül, hogy a megkérdezettek több mint 90 százaléka olvasónak mondható, szemben a 2005-ös, reprezentatív felmérés 40 százalékos eredményével.

A különböző szempontok szerint feltett kérdésekre adott válaszokból kitűnik egy általánosabb jellemző is: érezhető különbségek mutatkoznak nemek szerint, például a sci-fi olvasása inkább férfiakra jellemző, a férfiak kedvenc könyve első helyen A Gyűrűk Ura, a nőké A Mester és Margarita, de a sajtóolvasásban is megmutatkozik a nemi különbség.

A könyvekről történő tájékozódásban az első hely a baráti információké, több mint 50 százalékkal, második helyen az internet szerepel alig elmaradva ettől, de 20 százalékos eredménnyel szerepel a nyomtatott sajtó is – a folyóiratok és a könyves szaklapok.

A könyvvásárlási szokásokra vonatkozó válaszokból kiderül, hogy a vásárlási hely kiválasztásánál első helyen az ár kérdése a döntő (40 százalék antikváriumban is vásárol), második szempont a választék bősége, és az egyéb, a vásárlás komfortosságát biztosító szempontok jóval hátrább sorolódtak.

A kutatás eredményei két dologra okvetlenül felhívják a figyelmet. Az egyik: kerüljük el, hogy „kulturális előítéleteink” alapján gondolkodjunk – és adott esetben – hozzunk döntéseket, mert láthatjuk, hogy noha valóban csökkent az olvasók száma országosan, az olvasási igény azért életkortól függően más és más lehet. A másik: a helyes kulturális stratégia kialakításához nem elegendő egy-egy nekiveselkedéssel megvizsgálni ezeket a folyamatokat, állandóan naprakész eredményekre volna szükség, ám hogy ez miképpen érhető el, az már nem tárgya e könyvismertetőnek.

K. A.

Könyvek az olvasásról

Az olvasásnak igen gazdag a szakirodalma, hűségesen tükrözve a tényt, hogy tudományos módon közelítve sokféle tudományág illetékes a vizsgálatára, a pedagógiától a művelődéstörténeten keresztül a szociológiáig, és tovább az itt nem is említettekig.

A Pont Kiadó egész kiadói vonulatot épített fel az olvasással foglalkozó kötetekből. Beszédes címeik is tükrözik tartalmukat, és mind magában hordozza az „olvasás” szó származékait: Az olvasás védelmében, Olvasni jól, Olvastad már?, és – a címében kisé „kakukktójas”, de témája

miatt ide is illeszkedő – Mint a mesében? A kötetek tanulmánygyűjtemények, neves szerzők járják körül írásaikban az olvasás témáját, sokfelől közelítve, mint például Az olvasás védelmében című kötetben, amelyben szó esik az olvasás és az ember biológiai természete közötti összefüggésről, vagy az olvasástanításról, olvasás és nyelvi identitás kapcsolatáról. Az Olvasni jól! összegyűjtött tanulmányai is helyzetleíróak és kiútmutatóak, az Olvastad már? 10-14 éves gyerekek könyvajánlásait gyűjtötte össze a szentendrei Pest Megyei Könyvtár pályázatára beérkezőkből. A Mint a mesében? pedig annyiban kapcsolódik az olvasás temati-

AZ OLVASÁS VÉDELMÉBEN. Olvasáskutatási tanulmányok (szerk. Szávai Ilona) 185 oldal, á. n., Pont Kiadó
OLVASNI JÓ! Tanulmányok az olvasás fontosságáról (szerk. Szávai Ilona) 111 oldal, 1500 Ft, Pont Kiadó
OLVASTAD MÁR? Könyvajánlások – gyermekszemmel (szerk. Nincsevics Klára) 111 oldal, 1500 Ft, Pont Kiadó
MINT A MESÉBEN? Tanulmányok a mese fontosságáról (szerk. Szávai Ilona) 111 oldal, 1500 Ft, Pont Kiadó

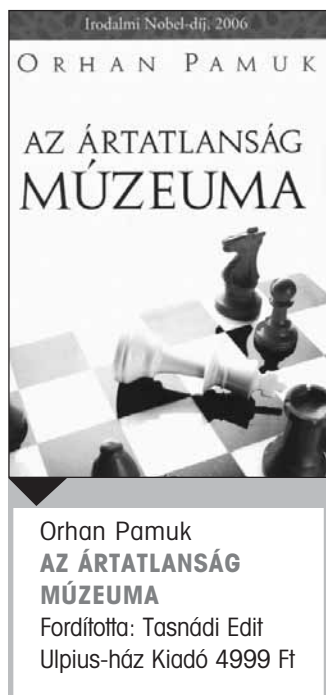
kájához, hogy mint tudjuk, a mese hallgatása és olvasása az első lépés az igazi olvasóvá

válás útján. Nincs más hátra: olvassunk az olvasásról...

B. P.

Regény vagy valóság?

Orhan Pamuk regénye tipikus esete annak, hogyan válik valósággá az irodalmi fikció, hogyan lesz az elképzelt az élet része. Az Ártatlanság Múzeuma (Masumiyet Müzesi) ugyanis valóban létezik, még-hozzá Isztambulban, a regényben emlegetett Cukurcuma negyedben, a regény női főhősének házában, a világhálón is rá lehet keresni. A hírek szerint Orhan bey az utóbbi időben mást sem csinál, mint rendezgeti a múzeumot, amelyben fiatal korának, a 70-es, 80-as éveknek mindennapi tárgyait helyezi el a buszjegytől az ét-készleten, fotókon, újságokon, cigarettákon, konzervdobozokon át megannyi tárgyig. A Cukurcuma negyed máig megőrizte az isztambuli hagyományos építkezési stílust. Az múzeumi épület restaurálását az Európa Kulturális Fővárosa ügynökség is támogatta és a főváros tervei között szerepel a múzeum megnyitása. Sőt: a regény 648. oldalán szerepel egy belépőjegy, amellyel a múzeum ingyen meglátogatható! A Nobel-díjas író már annyiszor megörökítette Isztambul egy-

egy arcát, most egy beteljesületlen szerelem örvén teszi, regényét visszahelyezve saját fiatalságának időszakába. Kemal egy jómódú család tagjaként éli az isztambuli elit gondtalan életét, élvezi társadalmi kiváltságait és házasságra készül egy hozzá rangban illő, Európában tanult lánnyal. Véletlenül találkozik egy szegény, ám gyönyörű rokonlánnyal, Füsunnal, akivel intim kapcsolatba keveredik. Ez a szál azért érdekes, mert a házasság előtti szexuális

élet ebben az időben tilos volt a fiatalok számára (mint ahogy elmaradottabb, szegény vidékeken ma is), és épp a gazdasági elit fiataljai kezdték el döntögetni ezt a tabut a nyugati szexuális szabadság mintájára. A flörtnek indult kalandból komoly szerelem szövődik, a társadalmi elvárások miatt azonban a házasság nem jöhet létre. Mire Kemal dönt és felbontja az eljegyzést, Füsun már férjhez ment egy kezdő filmeshez. Hármójuk bonyolult szerelmi háromszögének története a regény, amely háromszög éppoly hosszadalmas és érzelmes, mint a regényben nosztalgiával emlegetett és elemzett török szerelmes filmek hada (amely európai szemlélő számára fárasztóan terjedelmes és érzélgős). A furcsa szerelmi kapcsolat nyolc éven át tart, Kemal naponta meglátogatja a szülőknél lakó ifjú párt, játssza a gazdag patrónus szerepét, támogatja a férj filmes elképzelését, és közös programokat szerveznek. Szerelme abszolút plátói, és folyton elcsen azt-azt a szeretett személy házából és tárgyiból, ezekből jön össze az Ártatlanság Múzeuma a regényben és a valóságban egyaránt. A regénybeli Kemal épp Orhan Pamukot kéri meg később a mú-

zeum berendezésére. Amikor nyolc év után a nő elvállik és úgy tűnik, beteljesedhetne a szerelem, megint közbelép a végzet. Pamuk bemutatja a korabeli elit és a szegényebb réteg életét, szinte helytörténeti pontossággal térképezi fel az isztambuli negyedeket, a korabeli filmeket, filmgyárat és muzikát, vagy megörökíti például a Melten elnevezésű török nemzeti üdítőital történetét, illetve a mindennapi szokásokat (például ebben az időben a nők még ritkán dohányoztak az apjuk előtt, vagy nehéz volt jogosítványt szerezniük). Egyszerre tekint szeretettel, nosztalgiával és kritikával fiatalkorának helyszíneire és közegére. Megjelenik a nyugati világ felé közeledés is, a jómódú fiatalok Nyugaton tanulnak, nyugati szokásokat vesznek fel (néha kritikátlanul) és persze felbukkan Pamuk kedvenc témája, a „Milyenek is vagyunk mi isztambuliak Kelet és Nyugat között”? Ugyanakkor a regény példája a ma már csak ritkán tapasztalható igaz szerelemnek és önfeláldozásnak is, bár ezt Pamuk török „sajíz” szerint a közép-európai olvasó számára túlságosan bonyolultan és érzelmesen teszi.

(szénási)

Asszonyorsok

A Fekete Sas Kiadó már számos Kóka Rozália-könyvvel megőrvendeztette olvasóit, és most eddig ismeretlen oldaláról mutatja be a népmese- és népdal gyűjtő mesemondót. Ezúttal illusztrált interjúkötetet vehetünk kézbe, amelyben tíz ma már idős asszonnal olvashatunk egy-egy beszélgetést. Az interjúk általában az alanyok életének valamely csomópontjára fókuszálnak (kiteleptetés, disszidálás, magukra találás az új hazában stb.), és csak érintőleg szólnak az asszonyok életének egyéb motívumairól. Ez utóbbit sajnálom, készülhetett volna mindegyükkel életinterjú is. A témák sokszor komorak, de nem hatnak nyo-

masztólag az emberre, inkább felkeltik az érdeklődését. Kóka Rozália remekül kérdez, irányítja a beszélgetést, de soha nem tolakszik előtérbe, ahogy azt számos ma igen divatos riporter teszi. Kóka Rozália érti a dolgát, biztos kézzel választotta ki interjúalanyait, és precízen, pontosan szerkesztette meg az olvasmányos kötetet.

A címbeli Napsugárkisasszony elnevezés Lauer Edith édesapjától származik, ő hívta így kislánykorában gyermekét. Az ő sorsa – ahogy a többieké is – igen kacskaringósan alakult a huszadik századi kacifántos történelemnek köszönhetően. '56-ban, tizennégy éves korában hagyta el az országot szüleiével, hogy az Egyesült Államokban

Kóka Rozália
Napsugárkisasszonyok a történelem sodrában
 Fekete Sas Kiadó
 164 oldal, 2700 Ft

telepedjen le. Részletesen beszámol a kezdeti nehézségekről, egyetemi tanulmányairól, korai férjhez meneteléről. Majd következik a házasevek, a gyerekzsülések, az állandó költözködés – erről az időszakról csak néhány szót ejt. Majd mikor a gyerekei már felnőttek, a férje karrierje lezárult, hozzálátott, hogy felépítse önmagát: politikus lett belőle, hazájának amerikai „nagykövete”. Különböző amerikai magyar szervezetek munkájában vett részt, az Amerikai Magyar Koalíciónak pedig elnökül választották.

A kötet végén fotógyűjteményt nézegethetünk, az interjúalanyok fényképei teszik teljesebbé a róluk kialakult képet.

jolsvai

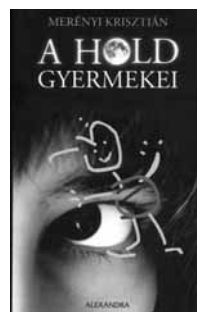
Történetiánygazda(g)ság

Párpercesek – jelöli meg szövegeinek karakterét Böszörményi Zoltán könyve. A

Halálos bűn

a némileg szokatlan epikai műfajt igencsak szokatlan kiadványba rejti: a tartalomjegyzék után még tizennégy oldal szemelvény olvasható – részletek a szerző korábbi munkáiból. Az *Ulpius-ház* ugyanis sorozatszerűen, rokon köntösben jelenteti meg Böszörményi műveit, hirdelve az előzőeket és a következőt.

A kiemelt szó – Párpercesek –, a mininovellák, fragmentumok, képek, emlékek, szösszenetek sora némiképp Örkény István, az *Egyperces novellák*, a groteszk hatására enged gondolni. De legfeljebb távoli tisztelgés ez, nem rokonulás. A bölcséleti-etikai rövidpróza zsenijét, az egzisztencia kárhózatának látnokát, Franz Kafkát se keressük az elődök között, noha (tüntetően?) *A per* és *A kastély* című írás is került a gyűjteménybe. Böszörményinél azonban a cím legtöbbször csak címke, a kidolgozás indexe, mely leltároz, de mélyebb jelentéseket nem nyit meg. Egészében is ez a gond a *Halálos bűn*mel. Szinte minden írás biztatóan kezdi: valamely múlttörődékből fejlemények, titkok, tartalmak ígérkeznek – aztán a léggömbárús úgy ereszti el léggömbjeit, hogy gázt vagy levegőt alig pumpált beléjük. Nem jár jól a rövideg poétikájával a nagyobb szerkezetekben, történetekben otthonosnak ismert Böszörményi Zoltán, különösen akkor nem, ha a vékony, szakadozó epikai szövést költőiséggel próbálja foltozni. Többnyire csak egy-egy frappáns mondat marad vissza, a kétségtelenül technikásan alkalmazott kihagyásosság, töredékesség olykor sejtelmes sugallata, s a furcsálkodásra okot adó meglepődés: máris itt a vége, fuss el véle? Hiszen jószerivel el sem kezdődött. Amennyiben épp ez – egy újszerű prózastruktúra – volt a cél, mind a meseelemek, mind az intellektualitás másféle, variábilisabb, ötletesebb mozgatására lett volna szükség. A novellák még annál is hamarabb véget érnek, mind ameddig tartanak. Pedig *Az éhségben*, *A temetésben*, a *Reggelben*, a címadó darabban feszülne elég dinamit. Talán érdemes lenne újraírni őket, hosszabb gyűjtőszinórral.

Merényi Krisztián

A Hold gyermekei

című novellagyűjteménye még 2008-ban került a boltokba az *Alexandra* jóvoltából, de az író idén részesült a Fehér Klára-díjban. Történetkezdeményben az ő tolna sincs hiány. A csekély terjedelmet általában termékenyen kihasználva ritkán vesztegeti el anyagát,

kikerekíti a történetet. Néha (a könyv második felében) túlzottan tördelt ugyan az építkezés, s például a Novella a novelláról nem felel (talán nem is akar felelni) arra, „Mi a novella?“, de a hol kemény, nervózus, hol csatakos, oszló cselekményvezetés, a sokszor morbid kimunkálás jobbára célt ér. *Reakciók egy bal-esetre*, *Pláza buddhista*, *Halál Budapestben*, *Rágcsálók*, *Síremlék*, *Bőregérsztori*, *Pszichiátriai tepsik*, *Önműtét*, *Kutyahagedű*, *Hangok a temetőből*, *Halálügynökök*, *Vérszomj*: a tolnó rövidtörténet-címek valamelyest sejtethetik a hangütést. Kevésbé a keserű előadásmód fekete humorát. Megkockáztatom: Hernádi Gyula lenne a legodaadóbb olvasója e kurta elbeszéléseknek. Pályája egy szakaszában ő írt olyan képtelenül szuggesztív álvalóság-novellákat a filozofikus grand guignol árkában, amilyen például Merényinél *A hullakeltető*. A szerző nem círázza: a silány patikájában örült reményeken alapuló reanimáló intézményt működtető háborodottan egyszerűen Szabó mester a neve. Módszere nem több két-három gyógyászati rutinműveletnél. De hát: halottnak az infúzió...? Miért viszik a kórteremmé átalakított hátsó udvari istállóba elveszített szeretteiket a hiszékeny emberek? Mert hiszékenyek, mert a halállal szemben, vélik, akár-miben érdemes hinni. A szöveg – ebben az esetben is – filmforgatókönyvre emlékeztet, illetve snittelő, plánozó, stílusosan pedig ápol, hajlékony, olykor túl választékos is. Korántsem egyenletes a kidolgozás: valószínűleg még radikálisabb mozdulatokra lesz szükség realitás és irreálitás amalgámjának kikeveréséhez. A rom-érzet, a romantikátlan rommotívum így is ráterül az írássok feketülő horizontjára.

Nagy Ildikó Noémi

Eggyétörve

című kötetéről (*Palatinus*) már esett szó e lapban. Indokoltan elismerő tónusban, összhangban az eddigi bírálatok, internetes bejegyzések szinte mindegyikével. Valóban biztonságosnak, érvényesnek tűnik az uralkodó kritikai álláspont: a Vancouverben született Nagy Ildikó Noémi két kultúra időnként már-már árva otthontalanságába, kettős lúzerségbe veti alig burkoltan önéletrajzi léptű hősnőjét, aki egyes szám első személyben csip-csupnak tetsző életeseményekről tudósítja – nem is feltételezett közönségét, inkább naplózó önmagát. *Az ott* és *az itt* török eggyé, s törri eggyé – de eggyé törri – a főalakot. Kilúgozódtak a hagyományos párbe-

szédek, holott más sem történik, mint dialogizálás: múlttal, kételyekkel, mikrojelenségekkel. Nyolcvan oldalon elfér huszonöt novella. Biztos írói praxisra vall a tárgyukban és közlésformájukban is elszűrített híradások *bensővé* emelése. Noha az ábrázolt új-angliai és magyarországi világ is fájoan érzéketlennek mutatja magát, az elbeszélőben épp az érzékletesség, az érzékerősség adományát fejleszti ki. Az a külső valóság, amelynek mintha már nem is maradtak volna élvezhető, megünnepelhető életjelei, még e lekopott alakjában is megbízsergeti az érzékszerveket. Érdemes lenne összeszámolni, mily sokszor üzen a rövidtörténetek légtére kölniillatokkal, illetve egyéb szagokkal. De a látást, hallást, tapintást, ízlelést is állandó készenlétben tartják a külön-külön érdektelen és passzív, együttesen folytonos készenlétet, figyelmet és válaszokat parancsoló inspirációk. Egy sokgyűrűs kéznél, egy szájjápolási műveletnél is elidőzik a leírás. „Elidőzik”: e terjedelmi dimenziókban pár szót nem sajnál. Hisztérikus és depressziós lehetőségek között billegve igyekszik a fiatal narrátor két kontinens, két tág helyszín impulzusaiból kiszűrni mindazt, aminek révén joggal remélheti magáról, hogy ő maga is impulzív. Nagy földrajzi és kis perszonális mozgástérben. Mégis. Csak. Pillanatnyilag.

Tarján Tamás

ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZAKIRODALOM

ÁLTALÁNOS MŰVEK

Művelődés. Kultúra. Civilizáció

Segesvary, Victor: Civilizációk dialógusa. Bp.: Argumentum 184 p. Füzve 2400 Ft

Olvasás. Irodalomnépszerűsítés

Péterfi Rita: A Harry Potter-nemzedék és a könyvek. Bp.: Hatágu Sip Alapítvány 42, 6, [3] p. Fve 840 Ft

Múzeumok

Kallós Zoltán Múzeum és Népművészeti Központ. Választ: Kallós Zoltán Alapítvány 14 p. Fve 438 Ft

Folyóiratok. Újságírás. Sajtó

A magyarországi hírlapok és folyóiratok bibliográfiája, 1921-1944. 1. köt. A – L + 2. köt. M – Zs + 3. köt. Mutatók. Bp.: OSZK p. 1121-2306. Kőhve 12 000Ft

FILOZÓFIA

A szabadság. Szege; Bp.: Csikszereda: Pro Philosophia Szegedienai Alapítvány: M. Filozófiai Társ.: Státus 322 p. (Lábjegyzetek Platónhoz, 8.) Fve 2500Ft

PSZICHOLÓGIA

Ferenczi Sándor: Lélekelemzés. [Miskolc]: Belső EGÉSZ-ség 95 p. Fve 2100 Ft

Hódi Sándor: Életpsychológia: kihívások és kockázatok a XXI. század elején. Zenta: VMMI 275 p. Kve 3000 Ft

Vekerdy Tamás: Honnan? Hová? Bp.: Holnap 197 p. Kve 2100 Ft

VALLÁS

Dogmatika. Teológia

Albert-Lőrincz Márton: A lélek párbeszéde: az istenkép pszichológiai és dogmatikai alapjai. Cluj-Napoca: Presa Univ. Clujeană 141 p. Fve 2400 Ft

Keresztény – zsidó teológiai évkönyv. Bp.: Gondolat: Keresztény – Zsidó Társaság 335 p. Kve 3800 Ft

Magyar Zoltán: Az Árpád-kori szentek legendái: motívum-index. Bp.: Kairosz 140 p., [16] t. Kve 3800 Ft

Morális teológia

Felt, Andreas: Igen, Atyám, mert így láttad jógnak! Bp.: Evangéliumi K. 176 p. Fve 1200 Ft

Kereszténység. Keresztény egyházak

Herger Csabáné: Polgári állam és egyházi autonómia a 19. században. Bp.: Ú-M-K 335 p. (Habsburg történelmi monográfiák, 10.) Fve 2480 Ft

Sarány István: Erdélyi Fioretti: ferencesek kényszerlakhelyen. Csikszereda: Pallas-Akadémia 141, [2] p. Kve 2400 Ft

„Zengelt Szízonon a zsolttár”: a magyar kálvinizmus kulturális és civilizációs hatásai. Bp.: Argumentum 284 p. Kve 3100 Ft

Nem keresztény vallások. Mitológia

Encausse, Gérard: Kabbala. [Miskolc]: Hermit 236 p. Fve 2700 Ft

Daczó Árpád: Csiksomlyó ragyogása. Csikszereda: Pallas-Akadémia 182 p., [8] t. Fve 3800 Ft

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Szociológia. Társadalmi kapcsolatok

Antal Imola: Erősök a párhuzamos világban. Cluj-Napoca: Presa Univ. Clujeană 152 p. Fve 2400 Ft

Bánfalvy Csaba: A munkanélküliség szociálpszichológiájáról. Bp.: Akad. K. 171 p. (Pszi-könyvek) Fve 2625 Ft

Beck, Ulrich: A munka szép új világa. Szege; Belvedere Meridionale 200 p. (Ifjúsági korszakváltás) Fve 3245 Ft

A kultúra, a tudomány és a nemzet helyzete a Kárpát-medencében. [Veszprém]: Veszprémi Humán Tudományokért Alapítvány 492 p. (Magyarságtudományi kutatások, 1.) Fve 3000 Ft

Megtalálható-e a múlt?: tanulmányok Gyáni Gábor 60. születésnapjára. Bp.: Argumentum 585 p. Kve 5500 Ft

Pillanatképek a Kárpát-medencei ifjúságról. Szege; Belvedere Meridionale 311 p. (Ifjúsági korszakváltás) Fve 3245 Ft

Politika. Politikatudomány

Ganther Péter: Valentiny Ágoston, az elfelejtett államférfi. Bp.: I.A.T. K. 215 p. Fve 2999 Ft

Mester Béla: Szabadságunk születése: a modern politikai közösség antropológiája Kálvin Jánostól John Locke-ig. Bp.: Argumentum: Bibó I. Szellemi Műhely 183 p. (Eszmetörténelmi könyvtár, 13.) Kve 2500 Ft

Mészáros Zoltán: A korai totalizmus propagandája. Szabadka: Szabadegyetem 311 p. (Életjel könyvek, 126.) Fve 1800 Ft

Miszlivetz Ferenc – Wallerstein, Immanuel: A világszisztem ingája és a Jövőegyetem. Szombathely: Savaria Univ. Press 213 p. Kve 2500 Ft

Orbán Viktor: Rengéshullámok. Bp.: Helikon 144 p. Kve 3500 Ft

Rendszerváltás(ok) Magyarországon. Bp.: Mundus 226 p. (Antall József Emlékbirozság és Baráti Társaság évkönyvei, 26.) Fve 2500 Ft

Reybrouck, David van: A populizmus védelmében. Bp.: Gondolat 86 p. Fve 1500 Ft

Szűcs Zoltán Gábor: Az antallai pillanat. Bp.: L'Harmattan 269 p. (Posztmodern politológiák) Fve 2600 Ft

Wéber Attila: Metamorfózisok: a magyar jobboldal két évtizede. Bp.: Napvilág 189 p. (20 év után) Kve 2600 Ft

Gazdaság. Közgazdaság-tudomány

Benczes István – Kutasi Gábor: Költségvetési pénzügyek. Bp.: Akad. K. 358 p. (Pénzügy és számvitel szakkönyvtár) Fve 4200 Ft

Csatári Mihályné – Krizsán Zsuzsanna: Munkavédelmi és munkaügyi ellenőrzés a kereskedelemben. Bp.: Complex 320 p. Fve 5145 Ft

Kína és a válság. Bp.: Akad. K. 484 p. Fve 3750 Ft

Marlin József Péter – Várkonyi Iván: Álomszöd: interjúk a válságról. Bp.: Alinea 177 p. Fve 2949 Ft

Nonprofit szervezetek Magyarországon. Bp.: KSH 195 p. + CD Fve 2799 Ft

Jog. Jogtudomány

Emberi jogok a Katolikus Egyház életében és jogában. Bp.: L'Harmattan: Sapientia Szerzetesi Hittud. Főisk. 201 p. (Sapientia iuris, 1.) Fve 2300 Ft

Horváth Gyula: Ingatlan-nyilvántartás. Bp.: Complex 226 p. (Tematikus bírósági döntések) Fve 6090 Ft

Köszörfalvi Edit: Pedagógusok munkaügyi kézikönyve. Bp.: Complex 632 p. Fve 8999 Ft

Majtényi Balázs: Félreértett jogosultságok: bizonytalan helyzetű alapjogok Magyarországon. Bp.: L'Harmattan 122 p. (Föld-rész könyvek) Fve 1800 Ft

Közigazgatás

Szigorán titkos '89: a magyar állambiztonsági szervek munkabeszámolója. Bp.: L'Harmattan 420 p. Fve 3800 Ft

Hadtudomány. Honvédelem. Hadsereg

Galló Béla: Az újkapitalizmus régi világa: biztonság, geopolitika és nemzeti mozgáster a globalizáció világában. Bp.: Napvilág 174 p. (20 év után) Kve 2600 Ft

Homor György: Hivatlan vendégként északi szomszédainknál, 1968. Pápa: Jókai Vár. Kvt. 196 p., [1] t.fol. Fve 2182 Ft

Sledge, Eugene Bondurant: Pokol a Csendes-óceánon. Bp.: Gabo 430 p. Kve 3490 Ft

Szociális gondoskodás és gondozás

A palliatív ellátás alapjai: test és lélek a halál közelében. Bp.: Semmelweis 196 p. Fve 2400 Ft

Pedagógia. Gyermekevelés

Albert-Lőrincz Márton: Nevelésszociológia. Kolozsvár: Egyetemi Műhely K.: Bolvai Társ. 262 p. (Egyetemi jegyzetek) Fve 2400 Ft

Feketének Szakos Éva: A felnőttek tanulása és oktatása – új fellegásban. Bp.: Akad. K. 149 p. (Philosophiae doctores) Fve 2500 Ft

Fericsán Kálmán: Emberfaragó idők: bevezetés Újpest neveléstörténelébe, 1832-1952. Bp.: Agroinform 422 p. Kve 2400 Ft

A javítóintézet világa. Bp.: Eötvös J. Kvk. 124 p. Fve 2006 Ft

Néprajz. Etnológia. Folklor

Ág Tibor: Tiszán innen, Bodrogek között: népzenei válogatás. Dunaszerdahely: Nap K. 316 p. Fve 3000 Ft

Földön látszik, égen jár: ezeregy találós kérdés Baranyából. Bp.: Móra 155, [3] p. Kve 1890 Ft

Gagyi József: Amire vágyunk, amitől félünk, amit remélünk. Marosvásárhely; [Kolozsvár]: Mentor : Erdélyi Múzeum-Egyes. 272 p. Fve 2730 Ft

Indiai közmondások. Bp.: Kelet K. 187, [4] p. Kve 2900 Ft

A kakas gúnnyája: galego népmesék. Kolozsvár: Stúdium 60, [3] p. (Mesetaratóly) Fve 1050 Ft

Mihalkó Gyula – Pozsonyi József: A hortobágyi pásztorkalap – és készítői, a balmazújvárosi Mihalkó család. Balmazújváros: Tiszántúli Történezt. Társ. 127 p. Kve 6000 Ft

Nagy Gábor, O.: Magyar szólások és közmondások. Bp.: Akkord 860, [3] p. Kve 3990 Ft

Németh Annamária: „Be van az én szüröm ujjá kötve...”: a bakonyi szür és mestere, Zalai Károly. [Pápa]: Jókai M. Vár. Kvt. 139 p. Fve 1818 Ft

Néprajzi értesítő. Bp.: Népr. Múz. 160 p. Fve ingyenes 67 példány felett 2400 Ft

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Matematika

Neumann János válogatott írásai. Bp.: Typotex 387 p. (Principia philosophiae naturalis, 3.) Fve 2550 Ft

Földtan. Geológia

Steer, Dugald: Tengertan: a Nautilus útjának igaz története. Bp.: Egmont-Hungary [28] p. Kve 4999 Ft

Vulkánok és földrengések. Bp.: Kossuth 95 p. Kve 2800 Ft

Würmil, Marcus: A Föld és a világűr. Köln: Schwager & Steinlein 63 p. (101 kérdés és válasz gyerekeknek) Fve 599 Ft

Növénytan

Vasas Gizella – Locsmándi Csaba: Gyakoribb gombáink. Bp.: Műszaki Kvk. 203 p. Fve 2490 Ft

Würmil, Marcus: Növények és állatok. Köln: Schwager & Steinlein 63 p. (101 kérdés és válasz gyerekeknek) Fve 599 Ft

Állattan

Backshall, Steve: 60 állati kalandom. Nyíregyháza: Elektra Kv. 128 p. Kve 3490 Ft

Bloom, Steve – Wilson, David Henry: Legkedvesebb állataim. Bp.: Athenaeum 63 p. Kve 3990 Ft

Csányi Vilmos: Van ott valaki? Bp.: Typotex 254 p. (Válogatott írások) Fve 2500 Ft

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

**A Könyvhétet megrendelheti a szerkesztőség címén:
1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. levélben vagy az itt
található kitöltött, kivágott megrendelőszelevényen,
vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.**

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhétet 1 évre 3960 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK

Orvostudomány. Egészségügy

Bátorfi József: Lágyléktáji és hasfalí sérvek. Bp.: Semmelweis 67 p. Fve 2400 Ft

Boda Zoltán: Vénás tromboembóliák – antikoaguláns terápia. Bp.: Medicina 305 p. (Evidence-based) Fve 4900 Ft

Buzás György Miklós: A gasztroenterológia története. Bp.: Medicina 467 p. Kve 4200 Ft

Carpenito, Lynda Juall: Ápolási diagnózisok. Bp.: Medicina 598 p. + 1 mell. Fve 3480 Ft

Döbrönte Zoltán: Epebetegség kézikönyve. Bp.: SpringMed 143 p. (SpringMed betegájékoztató könyvek) Fve 1980 Ft

Felkai Péter: Zsebdozor utazóknak. Bp.: Galenus 294 p. (Patika magazin könyvek) Fve 4500 Ft

Magyar Imre: centenáriumi emlékkönyv. Bp.: Medicina 288 p. Kve 2400 Ft

Sebészeti ápolástan. Bp.: Medicina XIX, 455 p. (Ápolási tervek a gyakorlatban) Fve 3020 Ft

Szemészet. Bp.: Medicina 471 p. Kve 7900 Ft

Varga Katalin – Suhai-Hodász Gábor: Szülés és szülészet. Bp.: Pólya 215 p. Fve 2010 Ft

Würrli, Marcus: Az ember. Köln: Schwager & Steinlein 63 p. (101 kérdés és válasz gyerekeknek Fve 599 Ft

Általános és személyi higiéné. Mentálhigiéné

Deveraux, Godfrey: A jóga alapjai. Bp.: Bioenergetic 187 p. Fve 2300 Ft

Herpel, Mirelle Dorit: Edzés gumiszalaggal. Bp.: Cser K. 132 p. (Fitlen & egészségesen) Fve 2995 Ft

A kábfőszerszálló orvosai, jogi és társadalmi vonatkozásai. Bp.: Medicina 282 p. Kve 2800 Ft

Rehm-Schweppe, Rahel – Grabosch, Sabine: Gyengéd babamasszázs: siacsi masszázis babáknak. Bp.: M-érték K. 94 p. Fve 2499 Ft

Szirfesi Zoltán: Tegy te is egészségedért. Szeged: Bába 215 p. Fve 2200 Ft

Vass István Péter: A pokol útján. Szeged: Bába 86 p. Fve 746 Ft

Terápiák

Flaskay Gábor: Pszichoanalitikus terápia a gyakorlatban. Bp.: Medicina 316 p. Fve 2200 Ft

Meyer, Richard: A szomato-pszichoterápia – Ferenczi Sándor nyomdokain. Bp.: Oriold 160 p. Fve 1901 Ft

Technika. Gépészet

Holzwarth-Raether, Ulrike: Hogyan működik?: technika az otthonunkban. Bp.: Scolar [17] p. (Mit? Miért? Hogyan?, 14.) Kve 3250 Ft

Kunc, Josef: Villanyszerezés lépésről lépésre. Bp.: Cser K. 95 p. (Mestermunka) Fve 3995 Ft

Würrli, Marcus: Technika. Köln: Schwager & Steinlein 63 p. (101 kérdés és válasz gyerekeknek) Fve 599 Ft

Járművek

Vasúti műszaki zsebkönyv. Bp.: MÁV Zrt. 509 p., [14] t. Kve 1800 Ft

Mezőgazdaság. Növénytermesztés

Kállay Tamás: Az almatalorás biológiai alapjai. Bp.: Mezőgazda: Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató és Fejlesztő Kht. 206 p. Kve 4500 Ft

Rácz Zoltánné: Szobanövények otthonunkban. [Nyíregyháza]: Növényvarázs BT 195 p. („Otthonunkban a természet” sorozat) Fve 2909 Ft

Tamás Enikő: Biokertészkedés. Bp.: Mezőgazda 162 p. (Kertészkönyvtár) Kve 2900 Ft

Állattenyésztés. Hobbiallatok tartása

Bartuschek, Lutz: A kanári. Bp.: Cser K. 57, [2] p. (Kisállataink) Fve 2495 Ft

Herriot, James: Kutyák a rendelőmben. Bp.: Ciceró Kvtstúdió 255 p. Kve 1960 Ft

John, Sara: Kőlyökkutya-kézikönyv. 1. A kőlyök naplója + 2. A gazdi naplója. Bp.: Elektra 64 p. Fve 2990 Ft

Millan, Cesar – Peltier, Melissa Jo: A csodálatos kutyadoki. Bp.: Gabo 278 p., [8] t. Kve 3490 Ft

Vezetéstudomány. Menedzsment. Szervezés

Girard, Bernard: A menedzsment forradalma: a Google-modell. Bp.: Typotex 248 p. (Edition 2.0) Fve 3500 Ft

Közlekedés

Közlekedési balesetek. Bp.: KSH 105, [14] p. Fve 2600 Ft

Páfi Sándor – Tóth Béla: Szegedi hajók, a Tiszán, Dunán, Dráván, Száván... Szeged: Bába 251, [4] p. Fve 4500 Ft

Számvitel

Labó Ágnes: Számviteli alapok: elmélet és módszertan. Bp.: Typotex: BMGE GTK Üzleti Tudományok Int. 345 p. (Baccalaureus scientiæ tankönyvek) Fve 3900 Ft

A számvitel időszéri kérdései, 2010. Bp.: Perfekt 447 p. Fve 3500 Ft

Reklám. Hirdetésügy

Sapena, Nathalie: Főnyeremény a gyermek. Bp.: Alkalmazott Kommunikációtudományi Int.: Gondolat 156 p. Fve 2490 Ft

Számítástechnika

Bárfai Barnabás: Windows 7 mindenkinek. Bp.: BBS-INFO 391 p. Fve 2990 Ft

Kis Balázs – Szalay Márton: Windows 7 haladóknak. Bicske: Szak K. 495 p. Fve 7000 Ft

North, Barrie M.: Joomla! 1.5 felhasználói kézikönyv: webhelyek üzemeltetése a Joomla! segítségével. Bp.: Kiskapu XXVIII, [4], 415 p. Fve 6980 Ft

MŰVÉSZET. SZÓRAKOZÁS. SPORT

A művészet kérdései általában

Brodskó, Nataliá: Naiv művészet. Bp.: Ventus Libro 199 p. Kve 5600 Ft

Kovtun, Evgenij Födorovic: Orosz avantgárd. Bp.: Ventus Libro 199 p. Kve 5600 Ft

Kert- és parképítés

Bayer, Klaus M.: Tervezzünk szép kertet. Bp.: Cser K. 144 p. Fve 3995 Ft

Építészet. Urbanisztika

Kovács László – Görtöl Jenő: Középkori templomok: Garam mente – Ipoly mente. Dunaszerdahely: Nap K. 191 p. Fve 3800 Ft

Körner Zsuzsa: Városias beépítési formák, bérház- és lakástípusok. Bp.: Terc 224 p. Fve 3900 Ft

Sas Péter: Kós Károly képeskönyv. Csíkszereda: Pallas-Akadémia 221, [3] p., [80] t. Kve 9800 Ft

Szabó Zoltán: A székesfehérvári királyi bazilika építéstörténete. Bp.: Balassi 102 p., [1] t. fol. (Ecclesia beatae Mariae Virginis Albae regalis, 2/1.) Kve 3000 Ft

Vida János: Szakrális építmények és emlékművek Zentán. Zenta: Dudás Gy. Műz.- és Levéltárak Köre 92, [2] p. (Zentai monográfia füzetek, 56.) Fve 1500 Ft

Képzőművészet. Szobrászat

Kalmár Márton: Kőszilánkok. Szeged: Bába 74 p., [24] t. fol. Fve 1636 Ft

Ninkov-Kovacev Olga: Farkasok és angyalok. Szabadka: Szabadegyetem 143 p., XXIV t. (Életjel könyvek, 134.) Kve 1800 Ft

Díszítőművészet

Becker, Torsten: Egzotikus gyöngyállatok. Bp.: Cser K. 32 p. (Színes ötletek, 119.) Fve 995 Ft

Schuylenburg, Jannie van: Papírhajók. Bp.: Cser K. 32 p. (Színes ötletek, 118.) Fve 995 Ft

Vincze Eszter: Ékszerek Swarovski-gyöngyből. Bp.: Cser K. 30, [2] p. (Színes ötletek, 117.) Fve 995 Ft

Weston, Angie: Varázslatos mozaik. Bp.: Sanoma 128 p. (Praktika könyvek) Fve 3600 Ft

Festészet

Amedeo Modigliani. Bp.: Kossuth 80 p. (Világhíres festők, 12.) (Metropol könyvtár) Kve 1590 Ft

Chini, Mattheo: Klímá. Bp.: Mérték K. 158 p. (Nagy művészek élete) Fve 1999 Ft

Korhecz Papp Zsuzsanna: Újjászületések: restaurálási, egyházművészeti és kultúrtörténeli képes tanulmányok. Szabadka: Szabadegyetem 242 p. (Életjel könyvek, 127.) Kve 3000 Ft

Nagy B. István. [Vác]: Arcus 303 p. Kve 6800 Ft

Pablo Picasso. Bp.: Kossuth 80 p. (Világhíres festők, 11.) (Metropol könyvtár) Kve 1590 Ft

Paul Cézanne. Bp.: Kossuth 80 p. (Világhíres festők, 10.) (Metropol könyvtár) Kve 1590 Ft

Szűcs Károly: Diószegi Balázs, az utolsó magyar parasztfestő. Kiskunhalas: Halasi Csipke Közalapítvány: Halas Galéria 50 p. Fve 3818 Ft

Zöllner, Frank: Leonardo da Vinci, 1452-1519. Köln: Bp.: Taschen: Vince 695 p. Kve 17995 Ft

Grafikai művészetek

Swierkiewicz Róbert: Öneftajgító: Mail Art Project, 1981. [Budaörs]: Sáránzski P. 269, [2] p. Kve 3675 Ft

Zene

Hornvith György: Dél-pesti zenei mozaikok. Bp.: Dohnányi E. Zeneisk. 504 p. + CD Kve 4545 Ft

Pacsika Emília: A muzsika szegedi professzora: Weninger Richárd, a romantikus igazgató. Szeged: Bába 136 p. Fve 1318 Ft

Pekár Tibor: A Szabadkai Dalegyesület története. Szabadka: Szabadegyetem 104 p. (Életjel miniatűrök, 51.) Fve 990 Ft

Filmművészet

Adams, Isabelle: Robert Pattinson. Szeged: Könyvmolyképző K. 191 p., [8] t. Kve 1999 Ft

Moore, Roger: A nevem Moore... Roger Moore. Bp.: Európa 412, [2] p., [32] t. Kve 4200 Ft

Sándor György: Kié a média? Bp.: Argumentum 164 p. Kve 2600 Ft

Színházművészet

Kerényi Ferenc: Színek, terek, emberek: irodalom és színház a 18-19. században. Bp.: Ráció K. 211 p. (Ligatura) Fve 2600 Ft

Koltai Tamás: Miért gyáva a magyar színház. Pozsony: Kalligram 453, [6] p. Fve 2800 Ft

A mesterek szava: szemelvények a valódi filmről/színházról. Zenta: VMML 134 p. Kve 1800 Ft

Mnouchkine, Ariane – Pascaud, Fabienne: A jelen művésze. Bp.: Krétakör Alapítvány: Prae.hu 143 p. Fve 2500 Ft

Ruszt József: Színészdramaturgia A Színitanoda pedagógiai elvei és módszertana. Zalaegerszeg: Hevesi Sándor Színház 239 p. Fve 2500 Ft

Sándor János: Zengerajtól a kabaréig: a szegedi kabaré kalandos története, 1881-1931. Szeged: Bába 428 p. Fve 3209 Ft

Sport

Bicskei Bertalan: Kapusok könyve. Bp.: Bicskei és Fiai Kft. 263 p. Kve 4990 Ft

A legjobb 50 profi teniszező: férfiak. Bp.: Aréna 2000 131 p. (Híres játékosok, felejthetetlen meccsek) Fve 2990 Ft

Miller, Rory: Konfliktus és erőszak: a harcművészetek haszna és hatásossága valódi konfliktusokban. Bp.: Fót: Lunarimpex 223 p. Fve 2980 Ft

Nagy Balázs: Gerincműtét a Kárpátokban. Bp.: Heiling Média Kft. 304 p. (A földgömb terejáró könyvek) Fve 3590 Ft

Nagy Gábor – Szabó Zsolt: Reflex íjak. Bp.: HF Eleven Kft. 68, [2] p. (Eleven íjaskönyvek) Fve 1600 Ft

Simon István: A Formula-1 legjobb 50 pilótája: [1950-2010]. Bp.: Aréna 2000 63 p. (Autós legendák, felejthetetlen futamok) Fve 1490 Ft

Táborosi László: Zenta sporttörténete. Zenta: Dudás Gy. Műz.- és Levéltárak Köre 410, [5] p. (Zentai monográfia füzetek, 57.) Fve 2500 Ft

Vadászat

Elek Balázs – Zsoldos Barnabás: Magyar vadászósvényeken. Debrecen: TKK 142, [2] p. Kve 3990 Ft

NYELV ÉS IRODALOM

Nyelvtudomány

Bakos Ferenc: Idegen szavak és kifejezések szótára. Bp.: Akad. K. XXIV, 723 p. Kve 5990 Ft

Czuczor Gergely – Fogarasi János: Etimológiák, szóelemzések a Czuczor-Fogarasi szótárból. Bp.: Tinta 950 p. Kve 7989 Ft

Európai helyesírások. Bp.: Inter Kht.: Prae.hu 316 p. Fve 3900 Ft

Magyar helyesírási szótár. Bp.: Akad. K. XI, 587 p. Kve 4350 Ft

Olaszy Kamilla: Német társalgási zsebkönyv. Bp.: Tinta 221 p. (Híd szótárak) Fve 2100 Ft

Szaknyelvi kommunikáció. Bp.: Miskolc: Tinta: ME 460 p. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához, 110.) Fve 3490 Ft

Szótárak, szólások, nevek vonzásában: köszöntő könyv Fábrián Zsuzsanna tiszteletére. Bp.: Tinta 240 p. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához, 111.) Fve 2400 Ft

A SZAK Kiadó (www.szak.hu) gondozásában megjelent A vírusvédelem művészete című könyv, a szerzővel, Ször Péterrel, szeptember 13-án 16 óraker szajtőbeszélgetésre várnak minden érdeklődőt az Alexandra Irodalmi Kávéházban (Alexandra Könyvesház, 1075 Budapest, Károly körút 3/C).

TI és MI: alkalmazott nyelvészet és interdiszciplinaritás. Bp.: Tinta 149 p. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához, 102.) Fve 1980 Ft

Irodalomtudomány

Bartha Katalin Ágnes: Shakespeare Erdélyben: XIX. századi magyar nyelvű recepció. Bp.: Argumentum 422 p. (Irodalomtörténeti füzetek, 167.) Fve 2600 Ft

Csoknai-Ilés Sándor: Babits Mihály és Fogaras. Bp.: Argumentum 281, [3] p., [20] t. (Babits kiskönyvtár) Fve 2900 Ft

A humor dimenziói: a II. Magyar Interdiszciplináris Humorkonferencia előadásai. Bp.: Tinta: BGF KFKF 259 p. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához, 108.) Fve 2400 Ft

Keats levelei. Bp.: L'Harmattan 207 p. Fve 2300 Ft

McCourt, John: A virágzás évei: James Joyce Triesztben, 1904–1920. Szombathely: Savaria Univ. Press XI, 352 p., [8] t. Kve 3500 Ft

Péter Ágnes: Keats világa. Bp.: L'Harmattan 231 p. Fve 2600 Ft

Regények, médiumok, kultúrák. Bp.: Argumentum 482 p. (Diszkurzívák) Fve 3200 Ft

Ricoeur, Paul: A diszkurzus hermeneutikája. Bp.: Argumentum 157, [2] p. (Diszkurzívák) Fve 2100 Ft

Tófalusi István: Irodalmi alakok nagy lexikona. 1. Mitoszok és monádok. Bp.: Argumentum 471 p. Kve 4950 Ft

Utópiák és ellenutópiák. Bp.: L'Harmattan 341 p. (Párbeszéd-kötetek, 4.) Fve 3100 Ft

Tóth Klára: Egy rejtélyes középkori enciklopédia: Virgilius Grammaticus. Bp.: Argumentum 284 p. (Apollo könyvtár, 31.) Fve 2800 Ft

Magyar irodalom

Csáth Géza: 1000 x ölel Józsi: családi levelek 1904–1908. Szabadka: Szabadegyetem 174 p. (Életjel könyvek, 121.) Fve 1500 Ft

Csáth Géza: 1000 x ölel Józsi: családi levelek 1909–1912. Szabadka: Szabadegyetem 166 p. (Életjel könyvek, 123.) Fve 1500 Ft

Csáth Géza: 1000 x ölel Józsi: családi levelek 1913–1919. Szabadka: Szabadegyetem 250 p. (Életjel könyvek, 125.) Fve 1500 Ft

Darvasi Ferenc: Határjárás. Bp.: M. Írószövets. Arany J. Alapítvány: Kortárs 170 p. (Kritikai füzetek, 3.) Fve 1575 Ft

Az emlékezés elevensége: Kosztolányi Dezső Napok a szülőföldön. Szabadka: Vár. Kvt. 734 p. Kve 3990 Ft

Fried István: Magyar irodalom(történet): fejezetek a magyar irodalmi modernség történetéből. Szeged: Tiszatáj Alapítvány 266 p. (Tiszatáj könyvek) Fve 1950 Ft

Gordán Klára, S.: Desiré: Kosztolányi kultusza a Vajdaságban. Szabadka: Szabadegyetem 114 p. (Életjel miniatűrök, 52.) Fve 990 Ft

Harkai Vass Éva: Verstörténekek. Újvidék: Forum 235 p. Fve 2799 Ft

Kovács Gábor: A történetképző versidom: Arany János elbeszélő költészet. Bp.: Argumentum 238 p. (Diszkurzívák) Fve 2500 Ft

Lengyel András: Képzelet, írás, hatalom. Szeged: Quintus K. 309 p. Fve 2500 Ft

Mohai V. Lajos: A sárszegi regények és környezetük: vonások Kosztolányi Dezső 1920-as évekbeli munkásságához. Szombathely: Savaria Univ. Press 98 p. (Kézjegy) Fve 1885 Ft

Radnófi Sándor: Az egy és a sok. Pécs: Jelenkor 332, [2] p. Kve 2900 Ft

Romániai magyar irodalmi lexikon. 5/2. köf. T – ZS.

Bukarest: Kriterion p. [629]-1331. Kve 5500 Ft

Spirományok: kritikák és tanulmányok Spiró Györgyről. Bp.: L'Harmattan 445 p. (Dayka könyvek, 7.) Fve 3800 Ft

Szabó Szilvia: (Ön)értés-történetek: identitáslétesítés a jelenkori magyar prózában. Újvidék: Forum 135, [2] p. (Híd könyvtár) Fve 2400 Ft

Szeberényi Zoltán: Turczel Lajos. Dunaszerdahely: Nap K. 143 p. (Műhely) Fve 2200 Ft

FÖLDRAJZ. ÉLTRAJZ. TÖRTÉNELEM

Honismeret. Helytörténet

Antall Péter – Gedai Csaba: Szépséges Budapest. Bp.: Kossuth 112 p. Kve 3800 Ft

Bourbon, Fabio – Aghini, Paola: Olaszország. Bp.: Gabo 126, [2] p. (Új kiadó) Kve 4500 Ft

Ferencváros kétszáz éve. Bp.: Ráday Kvház 254 p. Kve 3000 Ft

Kalotaszeg: antológia, 1990–1996. Kolozsvár; Sztána: Művelődés: Szentimrei Alapítvány 437 p., [20] t. Kve 5536 Ft

Mészáros T. László: Szeretettel vár a fénylő Magyarország. [Zalaegerszeg]: Foto Europa K. 144 p. (Szeretettel vár: minikönyv sorozat) Kve 2450 Ft

Mészáros T. László: Szeretettel vár Csongrád megye. [Zalaegerszeg]: Foto Europa K. 96 p. (Szeretettel vár: minikönyv sorozat) Kve 2200 Ft

Sever, Ingrid: Horvátország. Bp.: Gabo 125, [3] p. (Új kiadó) Kve 4500 Ft

Szabó Virág: Szeretettel vár Pest megye. [Zalaegerszeg]: Foto Europa K. 96 p. (Szeretettel vár: minikönyv sorozat) Kve 2200 Ft

Üdvözlét Bonyhádról. Bonyhád: Önkormányzat: Völgységi Múzeum: Völgységi Tájékoztató Alapítvány 163 p. Kve 6682 Ft

Varga András: A régi Szeged. Szeged: Bába 163 p. Fve 1527 Ft

Zenta monográfiája. 1. Zenta: Dudás Gy. Múzeum - és Levéltárak Köre 398 p. Kve 3500 Ft

Világtörténet. Régészet

Kőrösfői Zsolt – Nyárádi Zsolt – Sófalvi András: Bronzkori népek és vizigótok Székelyudvarhely határában.

Székelyudvarhely: Hoáz Rezső Múzeum. 64 p. Fve 1750 Ft

Marsh, William B. – Carrick, Bruce: Történelem napról napra: 365 érdekes, fontos esemény. Bp.: Ventus Libro 487 p. Fve 3490 Ft

Történelem. Köln: Schwager & Steinlein 63 p. (101 kérdés és válasz gyerekeknek) Fve 599 Ft

Művelődéstörténet

Egyiptomi hieroglifák: a múlt üzenete. [Miskolc]: Hermit 116 p. Fve 2100 Ft

Kurth, Dieter: Az ókori Egyiptom titkai. Bp.: Tessloff és Babilon 48 p. (Mi kicsoda, 40.) Kve 2569 Ft

Mészáros István: Művelődéstörténeti tanulmányok, 1960–2009. Bp.: Eötvös J. Kvk. 626 p. Fve 4868 Ft

Magyarország és a magyarság története

Deák István: Szent királyaink története: Balambértől III. Endréig. Bp.: M. Ház 224 p., [16] t.fol. (Magyar Ház könyvek) Fve 3300 Ft

Felcsér Hanna: Egy jogi a vasfüggöny mögött. Svami Purn jogi a rendszerváltás előtti és utáni Magyarországon (Naplójegyzetek) [Esztergom] Pilis K., Fve 2490 Ft

Lázár István: Kis magyar történelem. Bp.: Corvina [32] p. Fve 1481 Ft

Széchenyi István Szerbiában – 1830: naplók, dokumentumok. Újvidék: Forum 137 p. Kve 3100 Ft

Újragondolt negyedszázad: tanulmányok a Horthy-korszakról. Szeged: Belvedere Meridionale 380 p. Fve 3818 Ft

Más földrészek története

Varga Csaba Béla: Afganisztán – a legyőzhetetlen. Bp.: Kelet K. 269 p. Kve 2951 Ft

SZÉPIRODALOM

Abbot, Jeff: Pokal. Bp.: Ulpius-ház 507 p. Fve 3499 Ft

Ádám Valérián: Csángó mesék. Bp.: Móra 114, [3] p. Kve 2790 Ft

Adler, Elizabeth: Bűnös gazdagok. Bp.: Ulpius-ház 750 p. Fve 3999 Ft

Akunin, Boris: Halál szeretője. Bp.: Európa 366 p. Kve 2900 Ft

Amado, Jorge: Zsubiabá. Bp.: Európa 401 p. Kve 3400 Ft

Anderson, Catherine: Csillagós. Bp.: General Press 375 p. (Romantikus regények) Kve 2500 Ft

Bánffy Katalin: Ének az életből. Kolozsvár: Polis 292, [2] p. Kve 3900 Ft

Benedek Elek: A vítező szabólegény és más mesék. Bp.: Móra 323, [4] p., [4] t.fol. Kve 2990 Ft

Berry, Steve: A templomosok öröksége. Bp.: Ulpius-ház 647 p. Fve 3999 Ft

Bitő László: Még négy év: 2006–2010: publicisztikák, interjúk, recenziók. Bp.: Argumentum 304 p. Fve 2800 Ft

Bogdán László: A kintrekedtek. 1. Tatjana avagy: szerelmi történet. Marosvásárhely: Mentor 419, [3] p. Kve 2940 Ft

Bordás Győző: Velünk történt. 3. Kerkapu. Újvidék: Forum 191 p. Fve 2800 Ft

Bosnyák Viktória: Mantyusok. 1. Bátorúság, Tomi! Szeged: Könyvmolyképző K. 74, [3] p. Kve 1799 Ft

Brown, Dan: A Da Vinci-kód. Bp.: Gabo 647 p. Kve 3490 Ft

Bucay, Jorge: Elgondolkodtató történetek. Bp.: Európa 152, [3] p. Kve 2500 Ft

Cercană, Vanna: Tükörnapló. Bp.: Móra 121 p. (Pöttyös könyvek) Kve 1590 Ft

Child, Lee: Ne add fel könnyen. Bp.: General Press 400 p. (Világsikerek) Kve 2500 Ft

Cole, Kresley: Vámpírvér. Bp.: Ulpius-ház 405 p. (Halhatatlanok alkonyat után sorozat, 4.) Fve 3499 Ft

Connolly, John: A fekete angyal. Pécs: Alexandra 703 p. Fve 3499 Ft

Cook, Robin: Agymosás. Bp.: Gabo 402 p. Fve 1990 Ft

Cook, Robin: Láz. Bp.: Gabo 490 p. Fve 1990 Ft

Cornwell, Bernard: Excalibur. 1. A fél királya. Pécs: Alexandra 477 p. Kve 3499 Ft

Cornwell, Bernard: Excalibur. 2. Isfen ellensége. Pécs: Alexandra 423 p. Kve 3499 Ft

Cornwell, Bernard: Excalibur. 3. Excalibur. Pécs: Alexandra 428 p. Kve 3499 Ft

Csáth Géza: Napló, 1903–1904. Szabadka: Szabadegyetem 158 p. (Életjel könyvek, 120.) Kve 1500 Ft

Csáth Géza: Napló, 1906–1911. Szabadka: Szabadegyetem 219, [2] p. (Életjel könyvek, 122.) Fve 1500 Ft

Csukás István: A Nagy Ho-ho-ho-horgász nyáron. Szeged: Könyvmolyképző K. 90, [2] p. Kve 1999 Ft

Danyi Zoltán: Hullámok után a tó sima tükre. Üllő: Timp 79 p. (Timp széptár, 16.) Fve 1700 Ft

De Mari, Silvana: Az utolsó ork. 3. Az utolsó ork. Bp.: Európa 385 p. Kve 3300 Ft

Delinsky, Barbara: Akit sohasem felejtünk. Bp.: Gabo 548 p. Fve 2490 Ft

Delinsky, Barbara: Vakmerő nyár. Bp.: Gabo 478 p. Fve 1990 Ft

Déri Balázs: Rétegek. Bp.: Argumentum 84 p. Fve 2100 Ft

Dézsi Zoltán: Haranggal járnék. Csíkszereda: Pallas-Akadémia 66, [2] p. Fve 1200 Ft

Dolák-Saly Róbert: Madáretető. 7. Bp.: Európa 160 p. Kve 2500 Ft

Dóra, a felfedező nagykönyve. Bp.: Egmont-Hungary 45 p. Kve 2399 Ft

Druon, Maurice: Zeusz emlékiratai. Bp.: Európa 229 p. Kve 2900 Ft

Dumas, Alexandre: A három testőr. Bp.: Európa 687 p. Kve 3800 Ft

Falcsik Mária: A sorsvadász. Pécs: Jelenkor 82, [5] p. Kve 1901 Ft

Fejős Éva: Csajok. Bp.: Ulpius-ház 382 p. Fve 2999 Ft

Fejős Éva: Hotel Bali. Bp.: Ulpius-ház 335 p. Fve 2999 Ft

Fekete István: Lutra. Bp.: Móra 282 p. (Fekete István művei) Kve 2390 Ft

Ferdinandy György: Trópusi szerelem. Csíkszereda: Pallas-Akadémia 157 p., [16] t. (Utak, tájak, emberek, 12.) Fve 2400 Ft

Flaumer Lajos: A Yacht Club szíriénei. Bp.: I.A.T. K. 213, [2] p. Fve 2999 Ft

Füredi Antal: Vándormadár. Bp.: M. Ház 151 p. Kve 2500 Ft

Gábor Emese: A kis Katóka. [Budakeszi]: Táltoskönyvek [18] p. (Tarka-barka mesesorozat, 1.) Kve 1190 Ft

Gardner, Lisa: A kamra. Bp.: Ulpius-ház 209 p. Fve 3499 Ft

Garwood, Julie: Tűz és jég. Bp.: Gabo 342 p. Fve 1990 Ft

Gecser Erzsébet: Barátság, szerelem, házasság: életmesékkel és novellákkal. Bp.: Uránusz 200 p. Fve 2920 Ft

Gedge, Pauline: A látó. Bp.: Gabo 564 p. Kve 3490 Ft

George, Elizabeth: A nagy szabadtűz. Bp.: Ulpius-ház 502 p. Fve 3499 Ft

Gosschny, René – Uderzo, Albert: Asterix, a gall. Bp.: Egmont-Hungary 48 p. (Asterix kalandjai, 1.) Fve 2199 Ft

Goto, Cassem Sebastian: Vihar: az Ébredés folytatása. [Szeged]: Szukits 307 p. Fve 2490 Ft

Grippando, James: Gyilkos szándék. Bp.: General Press 327 p. (Világsikerek) Kve 2500 Ft

Grujica, Milorad: Istene vadártnak, istene magyarnak. Üllő: Timp 205 p. (Timp világtár, 4.) Fve 2800 Ft

Guicciardini, Francesco: Politikai és erkölcsi intelmek. Kétnyelvű kiad. Bp.: Eötvös J. Kvk. 161, [4] p. (Eötvös klasszikusok, 101.) Fve 2235 Ft

Gyanús ügylet. Bp.: Egmont-Hungary 115 p. + magazin (H20, 2.) Fve 1699 Ft

Hapka, Cathy – Navarro, Larry: Shrek a vége, fuss el véle. Bp.: Egmont-Hungary 31 p. Kve 2199 Ft

Harris, Charlene: Halottak a csók. Bp.: Ulpius-ház 461 p. (True Blood sorozat, 6.) Fve 3499 Ft

Herceg János: Viharban. Szabadka: Szabadegyetem 108 p. (Életjel könyvek, 130.) (Hasonmás sorozat, 1.) Kve 990 Ft

Heyer, Georgette: Francia négyes. Bp.: Gabo 399 p. Fve 2490 Ft

Hoff, Victoria: Plantagenet prelúd: [Plantagenet saga]. Bp.: I.P.C. Kv. 395, [2] p. (I.P.C. könyvek) Fve 2298 Ft

Hrabal, Bohumil: Őfelsége pincére voltam. Bp.: Európa 270, [2] p. Kve 2500 Ft

- Hulló István:** Kódvirágos hajnalok. Szabadka: Szabadegyetem 115 p., [28] t. (Életjel könyvek, 128.) Kve 1300 Ft
- Jókai Anna:** Szegény Sudár Anna. Bp.: Széphalom Kvműhely 335 p. Kve 3200 Ft
- Jovanović, Marjia:** Ideje menned! Üllő: Timp 397 p. (Timp világtár, 5.) Fve 3200 Ft
- Juhász Anikó:** Emberi nevek, állati történetek. Bp.: Magánkiad. 28, [3] p. Kve 2100 Ft
- Juhász Gyula:** Ébredj, magyar! Szeged: Bába 175 p. Fve 1500 Ft
- Kárpáti Zoltán:** Utóvizsga szerelemből. Bp.: Viva Média Holding 416 p. Fve 2900 Ft
- Kása Zsolt:** Átébredés. Szeged: Bába 434 p. Fve 3818 Ft
- Kemény János:** Kákoc Kis Mihály. Csíkszereda: Pallas-Akadémia 96, [3] p. (Kemény János művei, 1.) Kve 1800 Ft
- Kemény Zsigmond:** Kódképek a kedély láthatárán. Bp.: Osiris 244 p. (Osiris diákkönyvtár) Fve 880 Ft
- Kenyon, Sherrilyn:** Ördögi tánc. Bp.: Ulpius-ház 446 p. (Sötét vágycak vadászja sorozat, 4.) Fve 3499 Ft
- Kertész Erzsébet:** Teleki Blanka. Bp.: Móra 396 p. (Kertész Erzsébet könyvei) Kve 2990 Ft
- Kipling, Rudyard:** Aki királyt akart lenni. Bp.: Kelet K. 394 p. Kve 3990 Ft
- Kiran Sonreka, Chandra:** Férfiasság: indiai elbeszélések női szemmel. Csíkszereda: Pallas-Akadémia 182 p. Fve 1901 Ft
- Kleypas, Lisa:** Éjfélig vagy enyém. Bp.: Ulpius-ház 446 p. Fve 3499 Ft
- Knight, Eric:** Lassie hazatér. Bp.: Akkord: Talentum 191 p. (Talentum diákkönyvtár) Fve 798 Ft
- Kosáryné Réz Lola:** Por és hamu. Pomáz: Kráter Műhely Egyes. 486 p. (Aranyrög könyvtár, 12.) Kve 2700 Ft
- Kosáryné Réz Lola:** Vaskalifka. Pomáz: Kráter Műhely Egyes. 568 p. (Aranyrög könyvtár, 11.) Kve 3000 Ft
- Kovács Barnabás:** Röffenés Pista kalandjai: a nagy szökés. Pozsony: Median [21] p. Kve 1600 Ft
- Króó András:** É – mint élet: regényszerűen szerkesztett elbeszélések, avagy elbeszélésregény. Bp.: Novella 300 p. Fve 2990 Ft
- Kukoda Vince:** Béke győzelme. Bp.: Alterra 162 p. Fve 1500 Ft
- Kulcsár István:** Mitya: egy pesti kislány emlékiratai gyerekeknek (és felnőtteknek). Bp.: Argumentum 166 p. Fve 2200 Ft
- Kun J. Judit:** Reménytelen remények. [Székesfehérvár]: Holnap Magazin 150 p. (Holnap Magazin kótetek) Fve 1909 Ft
- Lakatos Levente:** Barbibébi. Bp.: Ulpius-ház 565 p. Fve 3499 Ft
- Lindsey, Johanna:** A Malory család. 2. Szíved rejtekén. Bp.: Gabo 427 p. Fve 1990 Ft
- Lindsey, Johanna:** A Malory család. 8. A vágy foglyai. Bp.: Gabo 460 p. Fve 2290 Ft
- Lőrinczi László:** Az alázat ünnepei. Kolozsvár: Polis 99 p. („Solus eris”) Fve 2500 Ft
- MacBride, Stuart:** Hideg gránit. Bp.: Ulpius-ház 526 p. Fve 3499 Ft
- Macdonald, Ross:** A fúriák. Bp.: Európa 342 p. (Európa krimi) Fve 2500 Ft
- Machovich Raymond:** Bolyongások. Bp.: Panoráma 207 p. Fve 1850 Ft
- Macomber, Debbie:** Csak azért is Matt! Bp.: Harlequin 351 p. (A New York Times sikerszerzője) (Kisvárosi álmok) Fve 1595 Ft
- Macomber, Debbie:** Próba szerencse. Bp.: Harlequin 367 p. (A New York Times sikerszerzője) (Kisvárosi álmok) Fve 1595 Ft
- Mamo János:** A semmi esélye. Bp.: Palimpszeszt: Prae.hu 165, [7] p. Kve 2750 Ft
- Marcel, Yann:** Pi élete. Bp.: Európa 320, [3] p. Kve 3200 Ft
- McDermid, Val:** A szirének éneke. Bp.: Ulpius-ház 510 p. Fve 3499 Ft
- McNaught, Judith:** Varázslat. Bp.: General Press 435 p. (Romanliikus regények) Kve 2500 Ft
- Mészöly Miklós:** A negyedik út: magyar konzilium. Pécs: Jelenkor 388, [4] p. (Mészöly Miklós művei) Kve 2900 Ft
- Mészöly Miklós:** Színházon kívül: drámák. Pécs: Jelenkor 496, [3] p. (Mészöly Miklós művei) Kve 3199 Ft
- Mikes Kelemen:** Törökországi levelek: válogatás. Bp.: Osiris 196 p. (Osiris diákkönyvtár) Fve 890 Ft
- Miklya Anna:** Eloldozás. Pécs: Jelenkor 132 p. Kve 1901 Ft
- Miller, Frank:** Sin City. 5. Családi értékek. Bp.: Goodinvest 123, [3] p. Fve 2960 Ft
- Mócsai Gergely:** Igaz. Bp.: FfSZ 156 p. (Hortus conclusus, 23.) Kve 1899 Ft
- Moineau, Jeanne:** A legszebb Grimm-mesék. Pécs: Alexandra 221, [2] p. Kve 3699 Ft
- Molnár György:** Éhe a földnek. Szeged: Bába 155 p. Fve 1364 Ft
- Musso, Guillaume:** Visszajövök érted. Bp.: Ulpius-ház 359 p. Fve 3999 Ft
- Műmayer, Steffy:** Agykonyak. [Szeged]: Excalibur 96 p. (Excalibur könyvek) Fve 1250 Ft
- Nafán András:** A toyboy. [Sopron]: Novum Pro 233 p. Fve 4070 Ft
- Nem mindennapi lány.** Bp.: Egmont-Hungary 115 p. + magazin (H2O, 1.) Fve 1699 Ft
- Nordqvist, Sven:** Kisöcsi és a nagyvilág. Bp.: General Press [25] p. Kve 2000 Ft
- Norih, Freya:** Mindent anyánkról: anyák, lányok, szeretők, hazugságok. Bp.: Ulpius-ház 559 p. Fve 3499 Ft
- Norih, Freya:** Szerelmi titkok. Bp.: Ulpius-ház 605 p. Fve 3499 Ft
- Pál Dániel Levente:** Ügyvezető költő a 21. században. Bp.: Palimpszeszt: Prae.hu 107 p. Fve 1500 Ft
- Pásty Júlia:** Fénytörések. Szeged: Bába 268 p. Fve 2091 Ft
- Pergaud, Louis:** Gombháború. Bp.: Európa 264 p. Kve 2600 Ft
- Perry, Tasmina:** Divatdiktátorok. Bp.: Ulpius-ház 814 p. Fve 3999 Ft
- Pete György:** Talpig Vasban: válogatott közzétett írások. Vasszilvágy: M. Nyugat Kvk. 337, [4] p. (A Magyar Nyugat történelmi kiskönyvtára, 12.) Kve 1980 Ft
- Pilcher, Robin:** Közöttünk az óceán. Bp.: Ulpius-ház 534 p. Fve 3499 Ft
- Prange, Peter:** A bazilika hercegnője. Bp.: Gabo 569, [2] p. Fve 2990 Ft
- Preston, Douglas – Child, Lincoln:** Temetői tánc. Bp.: General Press 356 p. (Világsikerek) Kve 2500 Ft
- Pufney, Mary Jo:** Egyetlenem. Bp.: General Press 398 p. (Romanliikus regények) Kve 2500 Ft
- Quick, Amanda:** Titkok könyve. Bp.: Maecenas 319 p. Fve 1650 Ft
- Quinn, Julia:** A herceg és én. Bp.: Gabo 391 p. (A Bridgerton család, 1.) Fve 2290 Ft
- Ransome, Arthur:** Fecskek és Fruskák: a madárvédők. Bp.: Noran 415, [4] p. (Luna könyvek) Kve 3499 Ft
- Ras, Eva:** Vad bárányok. Üllő: Timp 332 p. (Timp világtár, 6.) Fve 3000 Ft
- Rose, Karen:** Gyilkolj értem. Bp.: Ulpius-ház 647 p. Fve 3999 Ft
- Ruszt József:** Napló, 1962-1969 Rekvium. Zalaegerszeg: Hevesi Sándor Színház 231 p. Fve 2500 Ft
- Saffier, David:** Pocsék karma. Bp.: Ulpius-ház 343 p. Fve 3499 Ft
- Schmidt-Schell, Erich:** Világosság a hosszú éjszaka után. Bp.: Evangéliumi K. 175 p. Fve 1200 Ft
- Showalter, Gena:** Az Alvilág Urai. 3. Éjszétét bosszu. Bp.: Ulpius-ház 526 p. Fve 3499 Ft
- Showalter, Gena:** Atlantisz. Bp.: Ulpius-ház 415 p. Fve 3499 Ft
- Siegal, Aranka:** Bűnbakok: egy gyermekkor története az 1939-44 közötti Magyarországon. Bp.: Novella 176 p. Fve 1990 Ft
- Silva, Daniel:** A Moszad ügynöke a Vatikánban. Bp.: Ulpius-ház 511 p. Fve 3499 Ft
- Simor András:** Tavaszváró. Bp.: Szerző 90, [2] p. (Z-füzetek) Fve 500 Ft
- Slaughter, Karin:** Kín. Bp.: Ulpius-ház 558 p. Fve 3499 Ft
- Smith, Lisa Jane:** Vámpírnaplók. 3. Tombolás. Szeged: Könyvmolyképző K. 199 p. Kve 3299 Ft
- Smith, Lisa Jane:** Vámpírnaplók. 3. Tombolás. Szeged: Könyvmolyképző K. 199 p. Fve 2499 Ft
- Stilton, Geronimo – Battaglin, Michela:** Amerika felfedezése. Bp.: Cartaphilus 48 p. Kve 1901 Ft
- Stilton, Geronimo:** A tűzvörös rubin temploma. Pécs: Alexandra 112, [16] p. (Mulatságos történetek, színes kalandok) Fve 1299 Ft
- Strout, Elizabeth:** Kisvárosi életek. Bp.: General Press 351 p. Fve 2800 Ft
- Szalács Eszter:** Villámhajtógó Diabáz. Bp.: Liget 177, [2] p. (Liget könyvek) Fve 3000 Ft
- Szakonyi Károly:** Ki van a képen?: drámák. Bp.: Stádium 319 p. (Szakonyi Károly életműsorozata, 7.) Kve 2800 Ft
- Szentmihályi Szabó Péter:** 66 új mini sci-fi. Bp.: Agroinform 95 p. Fve 1000 Ft
- Szilágyi Lajos – Ősz Zoltán:** Békamese 2.: Pityangfejű Tóbiás. [Nagykörös]: Szilágyi L. [24] p. (Trix könyvek, 40.) Fve 200 Ft
- Takács Tibor:** Szerelmek labirintusában. Szeged: Bába 369 p. Fve 3191 Ft
- Takami Kouhun:** Battle Royale: „van rosszabb az iskolánál”. Bp.: Ulpius-ház 738 p. Fve 3999 Ft
- Taylor, Jill Bolte:** Mennybe döngölve. Bp.: Agykontroll 172 p. Fve 2490 Ft
- Thor, Brad:** Az első parancsolat. Bp.: Ulpius-ház 558 p. Fve 3499 Ft
- Tolle, Eckhart – Friedman, Robert S.:** Milton titka: fedezd fel a most erejét! Bp.: Agykontroll Kft. [40] p. Kve 2490 Ft
- Ujkéry Csaba:** Felperzselt hőmézők. Bp.: Dekameron 580 p. Kve 5860 Ft
- Üzenet a Golgotáról.** Bp.: Simor A.: Tabák A. 332 p. Fve 500 Ft
- Vándorvirágok:** bolgár szavak és színek Szondi György közveletésében magyarul. Bp.: Napkút 327, [8] p., [10] f. fol. Fve 2990 Ft
- Varga M. János:** Epifrázisok. Bp.: Ad Librum 176 p. Fve 990 Ft
- Végh Alpár Sándor:** Köznapló. 2. Mindaz, amit átélünk 2005 tavasza és 2007 újtavasza közt. Bp.: Amadeus 346 p. Kve 1645 Ft
- Venezia, Mariolina:** Ezer éve itt vagyok. Bp.: Ulpius-ház 375 p. Fve 3499 Ft
- Vermes Éva – Veszeli Lajos:** Szkutarimámor: tizenegy ősz az Almádi Zorbával a Peloponnészson. Veszprém: Vár Ucca Műhely [Szerk.] 123, [4] p., [10] t. Fve 1500 Ft
- Versék Kass János-tól, -ról, -nak.** Szeged: Bába 84 p. Kve 1500 Ft
- Vonnegut, Kurt:** Időomlás. Bp.: Maecenas 188, XVII, 250 p. Kve 2200 Ft
- Windschgraetz Natália – Dobay Miklós:** Ők is hősök voltak. Bp.: Ad Librum 104 p. Fve 2490 Ft
- Žadan, Serhij:** Depeche Mode. Bp.: Európa 273 p. (Modern könyvtár) Fve 2200 Ft
- Zerinyváry Szilárd:** Magyar ének. Bp.: Accordia 210 p. Kve 4500 Ft
- Zsombok Tímár György:** A tenger szociológiája. Bp.: Stádium 112 p. Fve 3600 Ft

A Könyvtárellátó Nonprofit Kft. a közismereti tankönyvek csaknem teljes választékát, kötelező olvasmányokat, nyelvkönyveket, szótárakat, idegen nyelvű könyveket, tanulást, tanítást segítő dokumentumokat, kézikönyveket, pedagógiával kapcsolatos kiadványokat és sok más hasznos irodalmat kínál kedvező áron.

DIÁKOKNAK, TANÁROKNAK KÜLÖN KEDVEZMÉNY!

Rendeléseiket fogadjuk **postán** (1391 Budapest, Pf. 204), **interneten** (www.kello.hu) vagy **személyesen** (1134 Budapest, Váci út 19.), illetve boltunkban:
KÓDEX KÖNYVÁRUHÁZ 1054 Budapest, Honvéd u. 5. Tel.: 06-1/428-1010 Nyitva tartás: hétfőtől péntekig: 10–18 óra

Tekintsék meg kínálatunkat az alábbi internetes áruházainkban is:
www.gyermek-konyv.hu www.ajandek-konyv.hu www.szak-konyv.hu

Kedvező árak, széles választék, folyamatos akciók!

Keletre tekintve

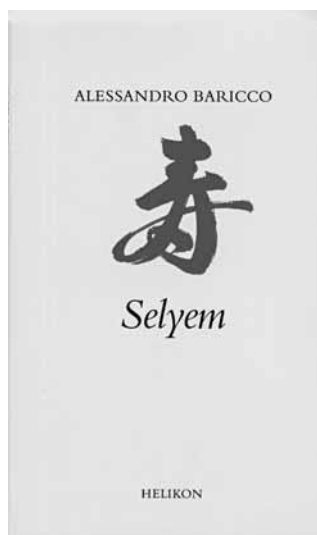
Az elmúlt időszak két olyan kitűnő kötetel is megörvendeztette a különleges regényélményekre vágyó olvasót, amelyek egyediségükkel besorolhatatlanok az eddigi sikerkönyvek áramába.

Az indiai származású, rögtön Booker-díjjal (2008) debütáló Aravind Adigának legelső regénye, *A fehér tigris* jelent meg most magyar nyelven, a Cartaphilus Kiadó gondozásában, s e hazai bestsellerzajok csinnadrattájából csendesen kimaradó – regénnyel olyan páratlan erejű és megkapó stílusú mű született, hogy szinte borítékolható az egyszuszra-olvasás élménye. India-regény ez, de korántsem a „szokványos” India-történetek egyike, hanem egy felkavaró, hús-vér krimibe oltott lélektani krimi, amely fenekestül forgatja fel erről a sztereotípiákkal egyébként is nehezen megközelíthető országról kialakított előítéleteinket,

pozitívát és negatívát egyaránt. Aravind Adiga regényéből ugyanis kiderül, hogy az Európa középe és nyugati részére átszivárgó India-mítoszok legtöbb pontja köszönőviszonyban sincs a valósággal, s e történet a hályogot olyan mesteri mozdulatokkal fejt le a szemünkről, hogy a mű végeztével leginkább csak megilletődötten próbálunk hozzászólni az új fénytöréshez. Egy kis faluban felnövekvő fiú, majd fiatalember története ez, akit agilitása, elszántsága ránt ki a nincstelenségre predesztinált sorsból, a modern kori kasztrrendszer börtönéből, és sofórként kezdi a maga helyi „karrierjét” építeni vidék és város, nyomor és gazdagság szakadékait megjárva, miközben folyamatosan próbálja megőrizni lojalitását azokhoz az értékekhez (otthon, szülőhely, család), amelyek – emberek lévén – belénk vannak kódolva, bőrünkbe vannak sütvé. Az ellentmondás

húrja azonban pattanásig, majd valóságos elpattanásig feszül: ha Balrám az ősi törvények szerint mindezekhez ragaszkodik, már az élete kezdetén lehúzhatja a rolót. Ha viszont ki akar törni, folyamatosan át kell hágnia a törvényeket, majd konkrétan felvállalni egy gyilkosságot. Balrám olyan pimasz szenvtelenséggel kezd bele története elbeszélésbe, hogy az ember felkapja rá a fejét – és épp ez a szerző szándéka: meghökkent, felkavar, és már benne is vagyunk az események örvényében. Aravind Adiga hangja merőben új, soha nem hallott húrokat penget, s az élmény nem kevésbé közzönhető a konzseniális magyar fordításnak, amelyet Greskovits Endre, Salman Rushdie fordítója készített. A regényben a filmkészítők is meglátták a pompás alapanyagot, hamarosan talán a hazai mozikban is láthatjuk majd a belőle jelenleg készülő filmet.

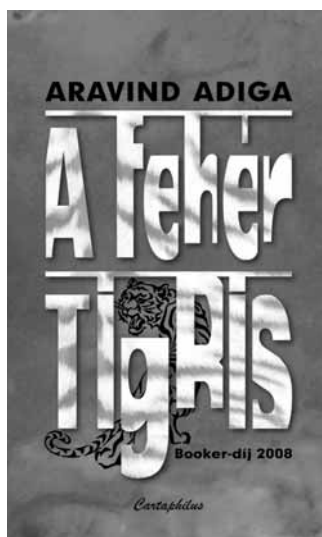
Talán épp a már elkészült filmadaptációjából lehet ismerős egy a még távolabbi Keletre, egészen Japánig tekintő kisregény, a *Selyem*, Alessandro Baricco műve, amely a Helikon Kiadónál most a második kiadását éri meg. Aravind Adigával ellentétben Baricco már jól ismert szerző világszerte, a magyar közönség előtt is – korábban a Helikonnál már megjelent többek között a *Novocento*, a *Tengeróceán*, a *Történet*, a *City*, a *haragvárok*. Az igazán nagy népszerűséget mégis az a bizonyos filmfeldolgozás hozta meg a *Selyem*-nek 2007-ben, pedig a vásznon is szépen megjeleníthető romantikus szál el-

lenére mégiscsak irodalmi bravúr ez a mű alapvetően. Akár *A fehér tigris*, szintén egy szuszra olvasható kötet, itt még a terjedelme is emellett szól. A *Selyem* olyan, mint a címe: lényegre szorító, költőien elbeszélte történet, amelynek játszi könnyedségű mondatai szinte érezhetően simogató, sejtelmes titkokat rejtenek. Baricco valójá-

ban prózába oltott lírát ír, a fejezetek szinte versszakok: a lehető legkevesebb és legpontosabb szóval mesélnek el egy nagyívű, romantikus élettörténetet, amely a szerelem, hűség, szexualitás, férfiaság és nőieség, tűz és víz harcának és egybeolvadásának misztikusan árnyalt elbeszélése. A tizenkilencedik század Franciaországában selyemhernyó-kereskedelemmel próbálkozó üzletember nekivág kontinenseknek és óceánoknak, hogy nyereségesen induló vállalkozását felvirágoztassa. Lóháton, hajón, gyalogosan ingázik a több ezer kilométeres úton, míg felesége közös kis otthonukban minduntalan hazavárja. Japánban a szó szoros értelmében más világba csöppen, s e más világ tartozéka egy csodálatos szépségű lány. A *Selyem* történetéből inentől kezdve bármit is megfogalmazni egy-egy hétköznapi mondatban csak egyetlen bicegés lenne szárnyak könnyed rebbenéséhez képest. Baricco mondatai egy balladisztikus ének sorai, amelyeknek köszönhetően megjelenik körülöttünk a Japán vizejéről felszálló pára homálya, fülünkben a néha felkiáltó, tarkatollú madarak sikolya. „Hervé Joncour érezte, a víz végigcsorog testén, előbb a lábán, aztán a karján és a mellén. Mint az olaj. És körös-körül fura csend. Érezte, testére könnyű selyemfátyol hull. A női kéz simogatva törülgette a bőrét, mindenütt, de mindenütt: az a kéz és az a semmiből szőtt anyag.” A *Selyem* oldalain Bariccónak olyan fülledt, éteri tisztaságú erotikát sikerült szavakba önteni, amelyet kevesen tudtak a kortársak közül, s mindemellett több évtized történetét beszél el alig száz oldalon. Szót érdemel itt is a művészi fordítás, amely Székely Éva munkája. A *Selyem* egyfajta szimfónia: pissenés és lélegzetvétel nélkül hallgatja végig mindenki, aki csak felcsendülni hallja.

Laik Eszter

KÖNYVRŐL

Aravind Adiga
A FEHÉR TIGRIS
Cartaphilus Kiadó
296 oldal, 3000 Ft

KÖNYVRŐL

Alessandro Baricco
SELYEM
Helikon Kiadó
98 oldal, 1790 Ft

Láttelel a mítoszokról

Vannak hasznos illúziók vagy mítoszok a történelemben?

Ha valaki erre a kérdésre kategorikusan nincsel merészel válaszolni, hát megnézheti magát. Az év elején magam is csak bámultam, hogy fő lapomban, a HVG-ben a magyar múlt makacs legendáit csokorba szedő cikkem milyen indulatos vihart kavart. „Mi céloim volt vele”, „miért pont most” – ezek a jóindulatúan értetlen, mondhatni baráti megnyilvánulások voltak, s még az értem aggódókat sem igen sikerült meggyőznöm arról, hogy ha egy szakfolyóiratban – de nevezzük nevén: a *Hadtörténelmi Közleményekben* – egy remek tanulmány jelenik meg, akkor azt érdemes felhangosítani. Szócs Tibor történész ugyanis nem kevesebbet bizonyított be, mint azt, hogy Dugovics Titusz – az a hős vitéz, aki 1456-ban Nándorfehérvár ostromakor a vár fokáról győzelmi zászlót kítűzni akaró janicsárt magával rántotta a mélybe – valójában nem létezett. Legendáriuma csak 1824-ben „született”, mégpedig egy nem is túl bonyolult irathamisítás-sorozattal. Történt ugyanis, hogy „ős-kereső” buzgalmában a Vas vármegyei szolga, majd táblabírói tisztséget betöltő Dugovics Imre elégedetlen lévén a család 1674-es nemesítésével, olyan, 15. századi adománylevelet fabrikáltatott magának, a középkori oklevelek szakértőjének számító sági plébános, Kresznerics Ferencsel, amely azt tanúsította, hogy a Pozsony megyei Tej nevű birtokot már Hunyadi Mátyás adományozta Dugovics Bertalannak – apja, Titusz hősiességéért. A „szencziós” felfedezőnek pedig nem kisebb tekintély, mint Döbrentei Gábor költő, királyi tanácsos és tudós akadémikus (s a Wikipédia szerint nem melleleg „a történelem szó megalkotója”) dőlt be, amikor az első rendszeresen megjelenő magyar folyóiratban, az általa szerkesztett Tudományos Gyűjteményben forráskritika nélkül adta közre, s alapozta meg a leghősebb magyar toposzt, amely aztán a többi között Czuczor Gergely, Illyés Gyula és Kodály Zoltán műveiben élt tovább, hogy a tankönyvek elmaradhatatlan illusztrációjáról, Wagner Sándor festő klasszikus olajképéről ne is beszéljünk.

Nos, legendahántó írásom életem egyik legvisszhangosabb cikkévé lépett elő. Voltam én minden, „idegenszívú bértollnok”, „nemzeti öntudatunk sárba tiprója”, „a magyarság büszkeségeinek gyilkosa”, akinek börtönben a helye.

De tegyük fel ismét a kérdést: vannak hasznos illúziók vagy mítoszok a történelemben? Elárulom, erre a kérdő mondatra cikkem megírása után, egy nemrégiben megjelent kötetben bukkantam rá (vagy figyeltem fel) először. Pedig már negyven évvel ezelőtt is olvashattam volna (talán olvastam is, de így, fajsúlyo-

san nem maradt meg az emlékezetemben) Szűcs Jenőnek, a nemzeti kérdés történetelméletének mindmáig alighanem legavatottabb hazai kutatójának 1970-es dolgozatában. E provokatíván aktuális Szűcs-szöveget (nem csak a kérdést, a választ is) az *Egyezzzünk ki a múlttal!* című könyv szerkesztője, Lőrinc László idézte előszavában: „Aki reális múltszemléletre törekszik, az nem a nemzettudat felszámolásához jut el, hanem egy kritikusabb nemzeti öntudathoz és önismerethez... elemezni próbál, s e közben persze nemigen sajnálja sem az illúziókat sem a heroszokat.”

Ami köztudatunkban négy évtizede lappangó kérdéskör volt csupán, az mára központi problémává rukkolt elő: mit kezdjünk régi-új mítoszainkkal, legendáinkkal? *Cáfoljuk őket!* – vélekedett például Hahner Péter, a pécsi tudományegyetem tanszékvezető professzora, amikor az év elején *100 történelmi tévhit, avagy amit biztosan tudsz a történelemtől – és mind rosszul tudod* címmel sikerlistás könyvet írt. Törekvése, úgy tűnik, szembemegy azzal a mind divatosabb felfogással, hogy azért *ápoljuk* mítoszainkat, mert „példaképre”, „nemzeti büszkeségre” oly nagy szüksége van a magyaroknak, mint egy falat kenyérre, s ha ezt, úgymond a történelmet, a múltját elveszítjük tőle, mindent elveszünk. Nem az a fontos tehát, hogy valójában mi történt, sokkal inkább az, hogy az egykori hősi cselekedet, kimagasló vitézi érdem – még ha nem is úgy, nem is ott, nem is akkor, nem is azzal történt, ahogy azt közemlékezetünk őrzi – példát mutat, helytállásra nevel, legfőképp pedig *lelkesít*.

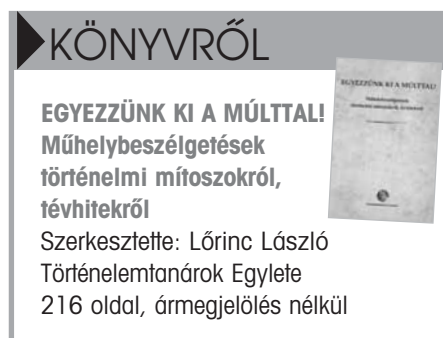
Míndezt, általam nagyon is méltánylandó módon, egyáltalán nem osztja a rendszerváltás lázában alakult, legfontosabb hívószavának a tárgyilagosságot tekintő szakmai és érdekvédelmi fórum, a Történelemtanárok Egylete. S ahogy húsz évvel ezelőtt a kommunista ideológia béklyójától igyekezett felszabadítani az iskolát, most, „a magyar történelmi közgondolkodás földcsuszamlásszerű átalakulásának küszöbén” akciót indított a mítoszok természetrajzána felértékelésére. *Vitassuk meg őket!*

– mondták, tettek, nem titkolva, hogy korántsem elméleti, hanem nagyon is gyakorlati kérdés-ként kezelik a mostanra kialakult helyzetet. Közös gondolkodásra, műhelybeszélgetés-sorozatára invitálták hát mindazokat, akik pro avagy kontra módon már megnyilvánultak, vagy megnyilvánulni hajlandók: jegyzett történéseket és a tapasztalataikat diákközlelől szerző tanárokat. Az *Egyezzzünk ki a múlttal!* című kötet négy nagy témát (Trianont – mi más lehetett volna az első? –, a második világháborút, majd a kommunizmus évtizedeit, utána pedig elméleti síkon a történelemhez való viszonyt) járt körül az év eleji műhelybeszélgetések alkalmával. A kötet pedig sajátos jegyzőkönyv, amely még a történettudomány és a közgondolkodás gubancait figyelemmel kísérők számára is számos meglepetéssel szolgál.

De előtte még valamit az előző mondatban odavetett „sajátos” jelzőről. A kötet ugyanis – sok-sok konferenciaelődjével szemben – még csak nem is „javított, pontosított” jegyzőkönyv, hanem kevesebb is, több is annál. Ebbe a laza szerkezetbe az is bőven belefér, hogy az összeállítók nem mindig ragaszkodtak (vagy elégedtek meg) a műhelybeszélgetéseken elhangzottak szó szerinti, vagy az írásban pontosított leírással, a Trianonról előadottakat Zeidler Miklós egy, a kötet szerkesztőjének adott interjúban foglalta össze. Máskor viszont a szükséges terjedeleim diktálta kényszer (más megfogalmazás szerint a kor technikai lehetőségeivel való bátor élés) okán több előadást vagy hozzászólást az egylet kiadványában csak rövidítve hoztak, azzal a megjegyzéssel, hogy a teljes szöveg a program külön weboldalán (<http://www.tte.hu/egyezzunkki>) teljes terjedelmében olvasható. A kötet függelékébe ugyanis olyan tanulmányoknak, ismertetőknél szorítottak helyet, amelyek a „közkedvelt” (persze, pontosabb lett volna az a megfogalmazás: egyáltalán nem kedvelt) mítoszokról – így a sumér (illetve hun)-magyar rokonságról, a turulról szólóakat – foglalják össze a legfontosabb tudnivalókat, a téma irodalomjegyzékét is megadva.

Ha jól saccolok, körülbelül nyolcvan-száz, egymással is perelő, ám azért egymásra is figyelő, reflektáló vélekedéssel, felfogással találkozhat ebben a közös törekvésű kötetben az olvasó. Aki az elmondottakból, leírtakból bőséggel merithet argumentációt saját látteleéhez.

Murányi Gábor

Titel–Veszk

Miért most, a XIV. kötet kapcsán szólunk ismét a Magyar Katolikus Lexikonról, ha jövőre várható a XV., befejező kötet? Nos, mivel 1993 óta többé-kevésbé rendszeresen szemléztük a Szent István Társulat gondozta lexikonsorozatot – előbb a Könyvvilág, majd a Könyvhét hasábjain –, ne maradjon reflexió nélkül a Titel–Veszk közötti szócikk-állomány sem. A XV. kötet pedig valószínűleg nem lesz utolsó, hiszen Dr. Diós István főszerkesztő már tervezi a kiegészítő kötetet. A nagyszabású vállalkozásnak a természetszerű pótlások, korrigálások mellett bőven van mit közreadnia. Ugyanis – ez egyelőre korántsem természetes a hasonló hazai folyamatok esetében – a világhálón mindegyre gyarapszik a tomszokba fel nem vett címszavak sokasága. Nem kis meglepetésemre apai nagyapám életrajzi szócikkére is ebben az internetes tárházban bukkan-
tam rá véletlenül. Az V. kötetbe ugyan nem került be (e tény nem is kifogásolhattam), viszont utólag készült róla – többek között mint a premontrei tanító rend gödöllői gimnáziumának jogtanácsosáról – pontos, tárgyilagos biográfia.

A tárgykezelésben mutatkozó nagyvonalúság, a helytakarékossággal szemben az enciklopedikus extenzitást előnyben részesítő tágasság kezdettől vonzó és hasznos (néha az elkanyarodások miatt kissé problematikus) sajátossága a Magyar Katolikus Lexikonnak. A legújabb kötet például hoz Városmajor címszót, amelynek terjedelmes anyagából a valóban ide kívánczó lényeg helyet kaphatott volna a Városmajori Jézus Szíve plébánia címszó alatt. De talán mégis jobb helye van külön szócikkben a Budapest ostromával kapcsolatos drámai információnak (hogyan haltak hősi halált igen sokan az Olasz [Szilágyi Erzsébet] fasorban, 1945. február 12-én) és az ugyancsak kapcsolódó, valóban inkább az 1933-ban felszentelt templom történetéhez tartozó, megrázóan regényes ténynek (a templomba menekített német katonalovak kínzó éhségükben a padokat rágták szét). Említhető lenne számos további „ráadás” és „adalék” címszó, amelyek majdnem kivétel nélkül roppant hasznosak (így az USA állami nyolc oldala, természetesen a földrajzi, történelmi és egyéb tudnivalók mellett vallási adatokkal is).

Se szeri, se száma az érdekes-ségeeknek. A történészeken kívül nem sokan hallhattak a tízláncszás szék 1803-ig évszázadokon át fennálló szepességi önkormányzati formájáról. Kevesek könyvtárában lehet már meg a Tízperces regények (1928–1929) kilenc kötet. Immár majdnem hiánytalan segítség az utalószó-hálózat, hiszen kis híján minden vonatkozás fellapozható – a Tízpercesek esetében az I. kötet, Blaskó Mária hitbuzgalmi író, tanárnő neve az iránytű. A számos új előtagú címszó között különösen dúskáló vallási, motivikus, irodalmi és nyelvészeti összefüggésben is az új Éva, amely a Boldogságos Szűz Mária címeinek és hivatalainak, illetve az egyházatyák műveiben található, üdvtörténelmi szerepre utaló megszólításainak listája, kiegészítve a népének Mária-megnevezéseivel. Néhány névhelyettesítő megszemélyesítés a hat oldalnyi névsorból: Angolna e világ vizeiben, Bárány szülőanyja, Irgalmasság ki nem apadó patakja, Nap és hold közötti felhő, Zarándok isten szállása, Fáradtak árnyéka, Noé szép galambja, Szívünk aranya.

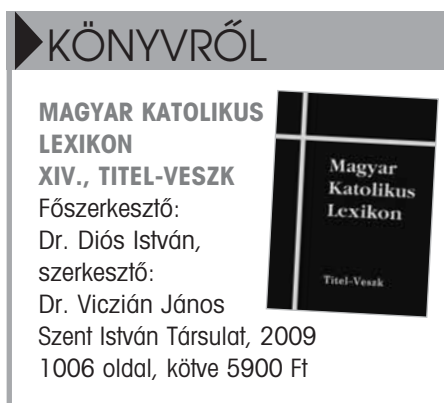
A könyv a betűtartományból eredő „vezér-címszavai”, többek között: Tízparancsolat (kiváló formula-összevetéssel), utolsó ítélet, utolsó vacsora (mindkettő alapvető művészeti kitekintésekkel is), üdvösség, vallás (és összetételei), vasárnap, a Vatikán kiterjedt szóköre, valamint a védőszent(ek), az általuk védettek hosszú lajstromával. Akik a vallásban, katoli-

kumban is a történelmet keresik, legtöbbit a török hódoltság Magyarországon és a trianoni béke címszavaktól kapják.

A személyi szócikkek kiterjednek a régebbi és mai magyar irodalomra (elsőrangú Vasadi Péter bemutatása például), sokat tesznek az általános műveltségért (a terjedelmes Victor Vasarely – itt: Vásárhelyi [Győző]–szócikknek semmiféle vallási vonatkozása nincs). Frekvenciált egyházi személyek esetében akár el is tér a lexikon saját alaki kötelmeitől. Tóth Tihamér megyéspüspök, egyetemi tanár esetében halálozásának helyét és pontos óráját is közli a mű. Nyilván a feltételezhető fokozott, kultikus tisztelet miatt. Ugyanakkor Tóth egyházi körökben ma is inkább elismerőleg, világi közelítésben inkább elmarasztalóan emlegetett alpművéről, a Tiszta férfiúságról csak valós megállapítást közöl, értékítéletet nem: „igen nagy hatást gyakorolt az 1930–40-es évek hazai, kat. alapozású isk. és családi szexuális nevelésének elméletére és gyakorlatára”.

Jelképtári, ikonográfiai, sőt geovallási körképpel is ki kellene egészítenünk a jelen egyik legnagyobb szabású, legkövetkezetesebb és legszínvonalasabb lexikonfolyamának, a XIV. kötetnek a recenziálását, de adjuk át magunkat a várakozás jó reményeinek: következze a XV., majd a XVI. (pót-) kötet!

T. T.

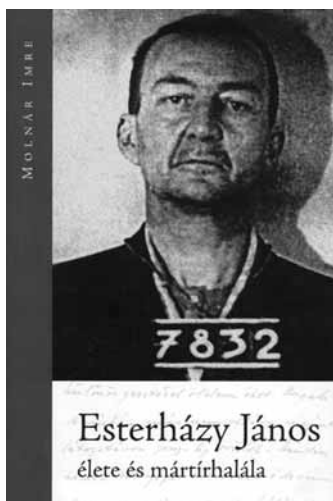
A felvidéki magyarság megmentő mártírja

Beszélgetés Molnár Imrével Esterházy Jánosról

Amit Esterházy Jánosról tudunk, azt nagyrészt Molnár Imrének köszönhetően tudjuk, aki pályakezdése óta elkötelezett szakértője a felvidéki magyar hős gróf életének és mártírhalálának, amint ezt adta címül is a Méry Ratio Kiadónál megjelent – dokumentumokat, leveleket, visszaemlékezéseket is bőven felsorakoztató – terjedelmes monográfiájának. A borító belső részén láthatjuk, a történelmet, amint II. János Pál pápa utolsó audienciáján ott áll a Szentatya előtt, aki megáldja a neki éppen átadott, Esterházy János életrajzát tartalmazó kötet lengyel fordítását. A fülszövegből pedig kiderül, hogy Molnár Imre évtizedek óta nagy-nagy szeretettel szól a Bukaresttől Varsóig számos városban megtartott előadásain, valamint újságcikkeiben, tanulmányaiban, könyvei lapjain a 20. század e jelentős felvidéki magyarjáról.

– Mi miatt ilyen fontos ez a téma nem csak kutatója, de az olvasó, szélesebb értelemben az egész magyarság számára?

– Az arisztokrata család galántai ágába tartozó Esterházy János története a versailles-i békeszerződés után kezdődött, amikor is úgy érezte, kötelessége azok mellé állni, akikre nemzetiségi mivoltuk miatt igazságtalanságok sora zúdult, noha akaratukon kívül kerültek kisebbségi sorba Csehszlovákia megalakulása után. De ugyanígy felemelte szavát a német, ruszin, lengyel kisebbség érdekében is rögtön, amint 1932-ben az Országos Keresztényszocialista Párt élére választották. Jelölését ott nem fogadta osztatlan egyetértés. Többen tapasztalatlan fiatalembernek tartották, s az ellenvélemény szerint leginkább attól tartottak, hogy az alkatához közeli „liberális vonalat” fogja kritikátlanul követni. Az ellenérvek között még grófi címe is szerepelt, mint ami szemben áll a párt mindvégig gondosan őrzött „szociális értékrendjével”. Ő rácsáfolt a kételkedőkre; azonnal

országos körutat szervezett, még a legeldugottabb falvakba is elment, mert meg kívánta ismerni a csehszlovákiai magyarság életkörülményeit. Az érintett területeken, logikailag könnyen össze tudta kapcsolni a gazdasági fejlődés hiányát, a szinte mindenütt megmutató szociális gondokat a nemzeti kisebbségben élő közösségek jogfosztottságával. Azért vállalt szerepet a parlament-

ben, mert úgy vélte, messze hangzóan kell felemlíteni az általa képviseltekért igazságtalanságokat, és az ellenük alkalmazott magán- és közjogi törvénytelenégeket. Mindvégig a szeretet fontosságát hangoztatta, és felhívta az érintettek figyelmét az egyetértésben való gondolkodásra és a cselekvés fontosságára.

– Sorsszerű volna, hogy ez a cél mindmáig nem valósult meg maradéktalanul a térségünkben?

– Most már van visegrádi együttműködés, amelynek következtében ezek az országok intézményi szinten közös lépéseket tesznek, sajnos csak a napi praktikus érdekek mentén. Az a hosszú távú perspektíva, ami Esterházy politikáját jellemezte azonban sajnos máig hiányzik. Ő megtapasztalta azt a sok-sok keserűséget, amelyeket le kellett nyelnie a magyar kisebbségnek az első Csehszlovák Köztársaságban, majd a szlovák állam idején, s 1945. után megélte az igazi poklot, a beneši dekrétumok nyomán bekövetkező teljes jogfosztottság tragédiáját,

mégis tartotta magát ahhoz az elvéhez, hogy a magyaroknak és szlovákoknak békejobbot kell egymásnak nyújtaniuk; csak ez lehet a jövő útja. Egymásra vagyunk utalva. Egyikünket sem fogják a holdra kitelepíteni. Ezer évig itt voltunk a Kárpát-medencében, s ez ezer év múlva is így lesz, közös érdekünk, hogy megtaláljuk a megegyezés útját.

– A magyarok Krisztusaként is szokták emlegetni Esterházy János grófot. Egyetért ezzel a megnevezéssel, amellyel fogolytársai illették ezt a rendkívüli embert?

– Nagyon találó kifejezés ez, amellyel a гулаг poklában, fogolytárs, Hetényi József illette őt, bár ezután Esterházy János halálos betegen végigjárta a csehszlovákiai börtönöket is. Valóban a közép-európai népek szenvedését vette magára. Azt, amin a fölvidéki magyar kisebbség keresztülment, a teljes vagyoneklobzást, az anyanyelvi kultúra elnémitását, az állampolgárságtól, a politikai és emberi jogoktól való teljes megfosztottságot Esterházy mind egyénileg is megélte. Egyik napról a másikra kobozták el a vagyonát, szakították őt el családjától, nemzetétől s aztán egyszer csak ott találta magát egy Szibériába rohanó tehervagonban. Onnét visszatérve, 1949-ben, felajánlották neki a menekülési lehetőséget, de ő nem élt vele, tudatosan vállalta a szenvedést. Azonosult a népével az őt ért meghurcoltatás minden részletében. Pedig volt felesége és két gyermeke, tehát a családja és a saját érdekét háttérbe szorította azért a közösségért, amely őt választotta vezetőjéül, miközben tudta, hogy ilyen körülmények között mással már nem szolgálhat, csak a hűségével, kitartásával, s egyértelműen tudta azt is, hogy mindez a gyötrelmet, a halált fogja jelenteni számára. A szudéta-németekhez hasonlóan ezt a magyarságot is el akarták tüntetni a térképről, teljes deportálással, ki- és széttelepítéssel. A magyarság ugyanúgy halálra volt ítélve a vádlottak padján a kollektív bűnösség elvére való hivatkozással, mint ahogy Esterházy Jánosra is kimondták a halálos ítéletet 1947-ben Pozsonyban. A tények ismeretében ma bátran elmondhatjuk: az ő áldozatvállalásának is köszönhető, hogy Szlovákiában a magyarság még jelen van.

(mátraházi)

Színésznő, „szkafanderben” és nagyestélyiben

Beszélgetés Perjés Jánossal

Szeptemberben kerül a könyvesboltokba Perjés Jánosnak Papadimitriu Athináról szóló „különleges” könyve.

– Az utóbbi években sok könyv, életrajz jelent meg közéleti emberekről, színészekről. Athina élete igazán nem mindennapi: sikeres színészelet után kivonult a pusztára, meglepve ezzel közönségét, tisztelőit. A könyvben arról ír, hogy neki semmilyen komplexust nem okozott, hogy talpig „szkafanderben” megeteti az állatokat, majd nagyestélyiben fellép a színházban. Nehéz volt a színésznőt erre a kitérőre rávenni, vagy ez az ő kívánsága, igénye volt?

– Az utóbbi két év jelentős változásokat hozott az életében. A szakmai kapcsolat mellett erős baráti kötelék alakult ki köztünk a legteltesebb bizalommal, így, amikor előálltam az ötlettel, hogy meséljen az életéről, a legnagyobb természetességgel mondott igent. Talán az a hit volt kevés benne, amiben én biztos vagyok. Nevezetesen, hogy kíváncsiak az emberek az ő nem mindennapi történetére.

– Az Athina különleges szerkezetű könyv lett azzal, hogy a fontosabb fejezetekhez Trombitás Katalin asztrológus fűzi hozzá gondolatait, elemzését Athina személyiségéről, kapcsolatairól. Az ön ötlete volt, hogy ezek a betétek színesítsék, világítsák meg Athina útját?

– Nekem természetes volt, hogy segítségül hívjam az asztrológiát ahhoz, hogy döntéseinek hátterét minél világosabban át tudjam adni az olvasóknak. Mivel az asztrológiával magam is szakmai szinten foglalkozom, mindenképpen közérthetően akartam az asztrológus „közbeszólásait” megfogalmaztatni, hiszen nagyon fontos, hogy azok is értsék és megértsék, akiket ez nem foglalkoztat. Ez nem ezoterikus könyv, viszont Athina mind művészként, mind magánemberként, eddigi életében nagy sorsfordulókat élt meg, saját maga alakította sokszor a sorsát. Azt

nész és énekes – színházi sikereiről, fontos szerepeiről, lemezeiről szól a történet...

– Az ő esetében szinte teljesen összemosódik a szakma és a magánélet. Abszolút természetességgel mozog a munkája és az otthona között. Ezt persze lelki értelemben értem. Ő száz százalékkal él, és amikor életformát váltott, ez egyben szakmai életformáját is megváltoztatta. A vidéki visszahúzóadás egyben szakmai is lett. Athina az én szememben egy archaikus alak, több ősi tulajdonságnak, formának megtestesítője. Most szakmai életének másod-

gondolom, hogy egy külső szakember megfogalmazása ezekről a helyzetekről és megoldásokról segítségül szolgálhat azoknak, akik hasonló problémákkal küzdenek. Fontos volt az is, hogy olyan szakember írjon ezekről a helyzetekről, aki nem ismeri személyesen. Athina egyébként nagyon fogékony az ezoterikus tanok iránt, folyamatosan kutatja a történések miértjét és remek szemmel veszi egyre többször észre az összefüggéseket, az előjeleket, a „véletlen” egybeeséseket, melyek tovább segítik a megkezdett úton.

– A könyv egyik fontos fejezete szól a nagy váltásról, arról, hogy Athina ott hagyta gyerekeit, családját, az új szerelem és a vele járó új életforma miatt: úgy is fogalmazhatunk, hogy egy élet porba döntése és az újrakezdés. Mégis: ő szí-

virágzását éli, nagy örömmel és gyermeki rácsodálkozással arra a tényre, hogy egy-maga képes lekötöni több ezer embert és hogy nagyon sokan szeretik. Ahogy a könyvből kiderül, szakmai szempontból nem volt mindig ennyire „önazonos”.

– A Coelho-idézetek sora azt jelzi, hogy Athinának ő az egyik legkedvesebb írója. Vagy ez csak véletlen?

– Az első meghatározó közös munkánk, a „Latin érintés” CD volt, melyből kerekedett egy színházi koncert a Művészetek Palotája Fesztivál Színházában. A jó részt spanyol és portugál nyelvű dalok között érdekes történetek hangzottak el azok keletkezéséről. A dalok eredeti nyelven és hangulatban szólaltak meg és némelyiknél a saját gondolataink helyett írók, költők idézeteit hívtuk segítségül ahhoz, hogy a dalszövegeket, érzéseket plasztikusan kifejezhessük. Valóban a legtöbb idézet Coelho-tól származik, és pont azokban az élethelyzetekben találunk rájuk, amikor kifejezték azt, amit mi nem tudunk jól megfogalmazni. Aztán szinte összekötőszöveggé szolgált ehhez az esthez. Ebben a pillanatban valóban Coelho az elsők között szerepel Athina sikerlistáján.

Pataki Erzsébet

KÖNYVHÉT

Időutazó festőművész – fehér lovon

Ritka történet **Somogyi Győző** festőművésze, akit valójában az első emlékezetes gyermekkori könyve vezérelt pályáján a képzőművészettől a papi hivatáson és az egyháztörténeti kutatáson át a kísérleti régészetig. Vendéglátómat Balaton-felvidéki otthonában jelentős könyvgyűjtemény veszi körül, az istállóban pedig fehér lovak és kecskék, valamint birkák és szamarak várják.

– A bátyám, aki orvos, 1956-ban külföldre ment, és ránk hagyta a könyveit – mondja a festőművész. – Ezek között volt a Sorsdöntő csaták című, kétkötetes képes album, amelyet gyerekkoromban annyit olvastam, hogy már betéve tudtam. Sok orvosi könyv is akadt ott, kamaszként ezekből engem leginkább a különleges betegségek, a kétféjű csecsemők és az ezekhez hasonlós elrettentő ábrák érdekeltek. Akkoriban kaptam rá a két világháború között megjelent klasszikus sorozatokra is, például az erdélyi írókéra, ezeket ifjonti mindenevőként egytől egyig elolvastam. Utána a művészpálya vonzása és a képzőművészeti gimnázium eltérített a könyvektől.

Mielőtt elcsodálkoznék, már érkezik is a magyarázat:

– A vizuális művészet, a kézművesség egészen más habitust kíván meg, mint a fogalmi gondolkodás. A képzőművészeti iskolában a műveletlen östehetség volt az eszménykép, s tényleg nem az értelmiségi fiúkból lettek később művészek, hanem a parasztgyerekekből.

Az érettségi szünet hozott ebben változást, tudom meg Somogyi Győzötől. Barátaival Karinthy Így írtok ti-je és Weöres Sándor A lélek idézése című műfordításkötete jóvoltából csodálkoztak rá a magyar és a világirodalomra.

– Ebben az időben találkoztam öreg zsidó mesteremmel, Szilágyi Ernő filozófussal, aki a Biblia és a Szókratész előtti korai görög filozófusokra irányította a figyelmemet, meg Nietzsche-re, aki neki kedvence volt. Pár évig nagykanállal ettem az európai filozófiát, amelyet abban az időben itthon szinte tiltottak.

A filozófia, amely köztudomásúan a teológia szolgálóleánya, Somogyi Győzöt a hittudományi fakultásra vezette. A doktrálását követő tíz év Budapest nagy könyvtáraiban találta beszélgetőtársamat, cédulázás, anyaggyűjtés, lábjegyzet-készítés közben: írta egyháztörténeti műveit.

– Ha az ember megismeri a királynőt, akkor a szolgálóleánytól kissé eltávolodik – tréfálkozik a filozófiával való szakításán So-

mogyi Győző. – A történelmi kutatás és a vallás közös erővel visszavezette a művészethez. Először a saját könyveimet illusztráltam, illetve rekonstrukciós rajzokat készítettem az egyháztörténeti kutatásaimhoz: térképeket, viseleteket, középkori templomokat, akkor engem már a történelemben a „hogyan gondolták” helyett az kezdett érdekelni, hogy miként nézett ki egy-egy korszakban a világ. Szinte látni szerettem volna Jézus korát. Milyenek lehetettek valójában az apostolok? Azt sejtettem, hogy nem olyan lepedőbe burkolt szőke germánok voltak, mint amilyenek a szentképek ábrázolták őket.

Közel-keleti archív fotókon tanulmányozta a néprajzi típusokat, ez azután elvezette az arab, az örmény, a kopt, s végül a bizánci ábrázolásokhoz, az ikonokhoz. Bizánc kalauzolta őt a magyar történelemhez.

– Évekig foglalkoztam a bizánci-magyar háborúk történetével – folytatja a festőművész –, már kedvenc gyermekori olvasmányom, a Sorsdöntő csaták is jelezte a katonáskodás iránti vonzalmamat. Mindinkább a hadtörténetre helyeztem a hangsúlyt. Kiderült, hogy őseink hadi viseletét addig valójában senki sem kutatta. A 19. századi szép romantikus történelmi rajzok a pontosság igénye nélkül készültek. Így került érdeklődésem tengelyébe több mint harminc éve a magyar hadviselet kutatása és rajzolása. A klasszikus történelemlékönyv betűtenger, amelyben rengeteg számadat, esetleg statisztikai táblázat szerepel, de az a látomás, hogy miként néztek ki eleink, milyen volt az élet akkor, mit ettek, milyen volt a sapkájuk, vagy hová jártak vécére, ez a történelemet látszólag nem érdekli. Magam meg a tárgyakat és a korabeli életformát próbálom képeken megjeleníteni. Régi metszetek, ábrázolások után kutatok. Óriási könyvtáram van

olyan albumokból, amelyek képekkel közvetítik a régi életet. Itt van például faksimilében II. Frigyes solymászkönyve, a tatárjárás idején keletkezett latin nyelvű mű a madár- és viseletábrázolás csodálatos tárháza. Az ugyancsak hasonló Ashburnam Biblia pedig Mózes öt könyvének a 600 körüli illusztrált kézírata, amely a régi vizigótok életmódját mutatja meg. De átfésülöm a szöveges forrásokat is. A vizualitás előtérbe kerülése óta szert tettem egy gyorsolvasási módra, amellyel szinte pillanatok alatt megtalálom a könyvoldalon azt, ami engem érdekel: ruhaviselet, életmód, ló, fegyver... A leíró részletekből készült rajzokban látatom, hogyan nézett ki a város, a király, a nép. Eddigi hét ilyen témájú kötetem után az idén indul útjára a Cser Kiadónál egy tizenöt kötetes album a Magyar hadviselet a szki-táktól a második világháború végéig.

– Ez nekem nem munka, hanem szenvedély, játék – vallja meg búcsúzóul, miközben az istállóba tart, hogy felszerszámozza magának az egyik lovat. – Hagyományőrző huszárként megelevenítem a régi kort, újravarrjuk a ruhákat, elkészítjük a nyergeket, vagyis kísérleti régészetet folytatunk: a rekonstruált tárgyakat a használatban is kipróbáljuk.

Mátraházi Zsuzsa
Fotó: Somogyi Márk
www.somogyimark.hu

*és felköszöntöm őt is, az eget,
mely lágy baldachin; rezegve kékült
a béke-séges tengerek felett,
és a hetéra mellét, mely a szájnak
oly bársonylágy s a szemnek oly kemény –*

vagy Faludy György üzenete?... „Mindenkor idejük van a zsoltároknak”, mondja József Attila, mindenkor ideje van a nagy költészetek: a hitleri téboly születése idején éppúgy, mint most.

Rodoszban jártam olcsó turistaúton, a körülmények hagytak kívánnivalót, de a tenger!... a tintakék hullámok a szelíd szélben, a valószínűtlenül kék ég, a szikrázó nap, amelyet sose takartak felhők – kít érdekelt a negyvenhárom fok! – biztosan lehetett tudni, hogy a holnap nem hoz orkánt és sötét jégeső-felhőket, mint nálunk; a természet mediterrán csodája állandó.

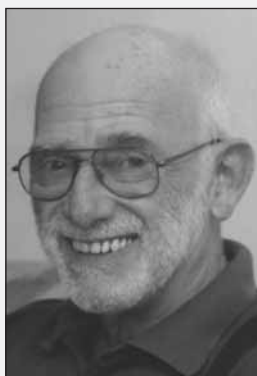
A mesés sziklafalak között kavicsos volt a plázs, a kavics törte a talpukat, de a látvány mindenért kárpótolt. És a helyiek nyitottsága, kedvessége, barátságossága – tudom, hogy a turistákból élnek, de a Balaton mellett is a turistákból élnek. Ám a két emberfajta nem is hasonlítható. A görögök nyitott embersége nem üzleti fogás. Ez genetikus. Ez néplélek.

És ettől állandóan Faludy sorai muzsikáltak a fejemben, és ott a görög tengerek partjain hihető volt, hogy ez már így ment három-ezer évvel ezelőtt is, már ősidők óta...

Ezt hagyta ránk a görögség örököül. „Akantusz bokrok alján a nőket, kik Számosz borát itták, és szerettek könny és fajtéboly nélkül...”

Először és talán utoljára a történelemben.

Mert azóta nincs szerelem könny nélkül, fajtéboly vagy birtoklási téboly nélkül, nem a másságát szeretjük a másoknak, hanem az ugyanolyanságát, törzsbeliségét; nem a szabad lelkét, testét, melyet szabadon ad és szabadon fogadok el, hanem a saját tulajdonomat; azóta félelmetes a szabadság, a rabság azóta nem börtön, hanem mocskos menedék. Azóta rontja meg a szerelmet az osztozás a vagyon és a gyerek fölött, azóta nem boldogság forrása, hanem vállalni való teher a gyer-

Kertész Ákos Hellasz üzenete

mek, sőt nemzetfenntartó kötelesség. Mióta ránk lehelte a sápadt Nazarénus, azóta nem csak a véső jár meddő táncot a kezünkben, de már nem táncol szilaj kordaxot kedvünkért az útkereszten álló szőke Vénusz, mert bűn lett a tánc, bűn a vágy, a test gyönyöre, a beteljesülés, a kék, bűn lett a szerelemben a boldogság, azóta nem szerethet könny nélkül az emberfia.

Pheidiász megmutatta Szaturnusznak, hogy kellett volna embert szebben alkotni, és megalkotta a görögöket. Az asszonyok mélyfekete szemét, e varázslatos titkokat őrző tavakat, lágyan duzzadó ajkukat, bársonyos barna bőrüket, fekete kátrányzuhatag hajukat, a férfiak nemes arcélét, szobortestüket, szabályos vonásaikat, és ez a csodálatos nép Bizánc zsarnokságát, Velence rablólovagjait, a barbár oszmán–török handszárait és rabláncait túlélve megőrizte mementónak önmagát nekünk, akik „e barna szennyben élve is holtak vagyunk már a földtekén”.

Mi, a mediterrán Nap szerelmesei, száműzöttnek jöttünk ebbe a korbá, s torkig kellett innunk minden undorát; szegénység ült nyakunkba zsáknehézen, ha volt bennünk tartás, és nem kóstoltuk az árulók borát.

És mindegy, hogy a náci ágyúinak döngése, vagy a barbár mozlím dzsihád terrorbombáinak a robbanásai rázzák csendes éjeken már a levegőt – ugyanaz a téboly készül elpusztítani, ami még Hellasz örökségéből megmaradt, és

*ki tudja, holnap,
ha lesz is fejünk, lesz-e logikánk,
s az új bárdok, ki tudja, mit hazudnak
a sír felett, hol elrohadt a szánk,
s ki tudja, nem jó-e majd a végső
tűzvész, mindent vak füstté perzselő.*

Így hát mondom én is Faludyval, fájdalmas pátosszal, hogy:

*Menyasszonyom, köszöntlek máma késő,
hanyatló korból árva verselő.*

Hasznos tudnivalók

A kötet a 2009-ben (Vész)jelzések a kultúráról címen megjelent könyv folytatása. Vitányi Iván előszava, mint egyfajta vitaindító áll a szövegek előtt. A bevezetőt követő két tanulmány a kultúra magyarországi helyzetének – természetesen korántsem teljes – leírását adja. E célt leginkább az első, a szerkesztők által jegyzett Magyarország kulturális térképe c. cikk szolgálja, melyet pontosít, szemléltet, és egészíti ki helyi sajátosságokkal Benedek Mariann: A kultúrafogyasztás budapesti szinterei c. tanulmánya. Az ismerttetett kutatások sok új információval nem szolgálnak, inkább igazolják az aggodalmakat, miszerint a hazai kultúra komoly válságban van. Varga Tibor „Miénk itt a tér...” Az emberi térhasználat kulturális dimenziói c. esszéje elméleti kérdéseket vet fel. A kor új kihívásai kapcsán boncolja ember és technika kapcsolatát, a morál válsá-

Antalóczy Tímea,
Füstös László,
Hankiss Elemér
**MIRE JÓ
A KULTÚRA?
(Jelentés a
magyar kultúra
állapotáról 2.)**
MTA PTI, 328
oldal, 2800 Ft

gát. Felhívja a figyelmet arra, hogy az ember már oly mértékben manipulálja környezetét, hogy az nem befolyásolja fejlődését, így csak rajtunk múlik, hogy milyen lesz a jövő. Csepeli György és Prazsák Gergő tanulmányában az autonómia, az internet és kultúra kapcsolatát vizsgálja. Szecsődy-Kiszely Márta cikke igazolja, hogy a kultúra nem csupán luxus, hanem a mindennapokban jól használható többlet, mely segíti az önreprezentációt, a helyes önismeret kialakítását, és a sikeres kommunikációt. Kapitány Ágnes és Kapitány Gábor közel százoldalas munkája a 2010-es választások kimerítő elemzése, mely a kampánystratégiák mellett sokat elárul a mai magyar társadalom összetételéről, értékszemerleletéről. Lasztóczy Petra cikke a könyves szakma számára tanulságos. Végigtekinti az olvasás múltját, jelenét, majd egy valószínűsíthető jövőképet vázol fel. A digitalizálás fontosságát és a könyvtárak szerepét hangsúlyozza. Virág Hajnalka cikke zárja a kötetet, mely a hazai üvegművészet kitorési lehetőségeit latolgatja.

A szerzők írásai igazolják Vitányi Iván bevezetőjét. Bemutatják a kultúra mennyire sokféle, szerteágazó lehet, és hogy mennyire meghatározó része életünknek. Részterületeket ragadnak ki, ám e részek mögött felsejlik az egész. Ezek a szövegek is vészjelzések. Ébren tartanak és tudatosítják, hogy rengeteg a teendő.

Hományi Péter

A Saxum és a Sziget Kiadó ajánlata

Perjés János
Athina
 Érintések, érzelmek, élettörések
 Izgalmas kitarulkozás. A háromgyökerű – görög, egyiptomi, magyar – színésznő önvalomása, melyben egyes szám első személyben mesél mozgalmas, eseménydús életéről, szüleiéről, egy görög származású magyar lelkű ember sorsáról. Színésznő és gazdasszony, háromszoros anyja és útkereső ember. Fekete-fehér fotókkal és 8 oldal színes melléklettel. Fűzve, 168 oldal, 2500 Ft

Möller, Hildegard
Egyszemélyes ingyenkonyha
 kreatív főzés egyedül élőknek

Könyvünk megmutatja, hogyan főzhet viszonylag kis erőfeszítéssel változatosan – akár rohan éppen, akár van ideje egy kis kényeztetésre. Hildegard Möller kifejezetten az egyszemélyes háztartások igényeihez igazította receptjeit. Kötve, 144 oldal, 3900 Ft

Cornelius, Geoffrey
Csillagképek kézikönyve
 Útmutató az éjszakai égbolt megfigyeléséhez

A kötet ismerteti a csillagászat történetét, összefoglalja az égbolt megfigyelésének alapelveit, megmagyarázza az éggömb, az állatöv és az ekliptika fogalmát. Színes illusztrációkkal. Kötve, 176 oldal, 2800 Ft

Bácskai Júlia – Varró S. Gábor – Tapolyai Emőke
Ex-Exek

Miért vannak még mindig itt, ha már nincsenek?
 A Szimpozium sorozat új kötete a válás utáni problémákkal foglalkozik. Példák, esetek segítségével elemzi, hogy a házastársak hogyan dolgozzák fel a válást, illeszkednek az új kapcsolatba, és hogyan könnyíti helyzetüket a közös gyerekekhez fűződő viszonyuk. Fűzve, 192 oldal, 1150 Ft

Rojzman, Charles
Együttélés és társadalmi terápia
 Bírjuk ki egymást!

Depresszió, bizonytalanság, erőszakos indulatok, – azaz, amit mi is érzünk vagy amivel találkozunk másoknál. A szerző ezek ellen a jelenségek ellen teremtette meg a társadalmi terápiát, a módszert a pszichológia és a szociológia között. Fűzve, 204 oldal, 2500 Ft

Rajzolj Te is!
 Rajziskola gyerekeknek
 A könyv segítségével a gyerekek (már 4 éves kortól) játékos formában begyakorolhatják, hogyan bánjanak a papírral és a ceruzával. Változatlan utánnyomás, kötve, 2300 Ft

Saxum Kiadó
 Tel/fax: 237-0659
www.saxumkiado.hu

HOLNAP KIADÓ

www.holnapkiado.hu

HOLIKON KÖNYVESBOLT
 1111 Budapest, Zenta u. 5.
 Tel.: 0621-3800-350

OLVASÓK BOLTJA
 Millenium Center, 1052 Budapest,
 Pesti Barnabás u. 4. Tel.: 266 00 18

TAN-TÁRS KÖNYVESBOLT
 1072 Budapest, Nyár u. 14.
 Tel./Fax: 322 98 46

BUDAI TAN-TÁRS
 1012 Budapest, Attila út 133.
 Telefon: 225 81 51

Boltjainkban könyveink minden hétfőn 30% kedvezménnyel vásárolhatók meg!

A GONDOLAT KIADÓ újdonságaiból

MÉSZÁROS JÓZSEF (SZERK.):
A krízis mint esély

Az Andorka Rudolf Társadalomtudományi Társaság 2009 októberében *A krízis, mint esély* címmel rendezett műhelykonferenciát. A konferencia a válság bizonyos aspektusainak bemutatása mellett arra az esélyre helyezte a hangsúlyt, amelyet egy ilyen válság jelenthet egy társadalom életében.
180 oldal, ár: 2450 Ft

Reklámszociológia
Szöveggyűjtemény
SZERKESZTETTE VIRÁNYI PÉTER

A kötet, arra keresi a választ, hogy a szociológiára támaszkodva, milyen eszközökkel dolgozik a reklám, hogy hatását elérje. A válogatás átfogóan és az egyetemi jegyzetekhez, szöveggyűjteményekhez mérten, mégis szívesen és érdekesen vezeti be az Olvasót a reklámok zezugos világába, úgy, hogy újszerűen körvonalazza a szociológia létjogosultságát ebben a különös kommunikációs térben
300 oldal, ár: 4500 Ft

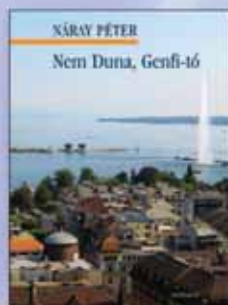
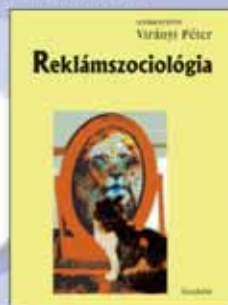
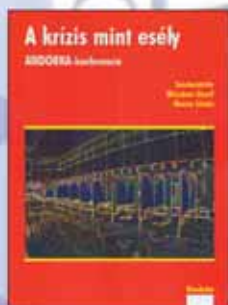
NÁRAY PÉTER
Nem Duna, Genfi-tó

A kötet a jogász és közgazdász vezetésű szerző emlékiratát teszi közzé, ám jóval több memóriával: alapos leírást tartalmaz a globalizáció alapintézményeinek működési elveiről és gyakorlatáról, valamint a multilaterális diplomácia természetéről.
408 oldal, ár: 3800 Ft

HEGEDŰS JUDIT
Gyermeksorsok, életutak a javítóintézeti világából

Iskolakultúra könyvek

Jogászok, szociológusok, gyógypedagógusok, pszichopedagógusok keresik a választ arra a kérdésre, hogyan is alakul a kiskorúak által elkövetett bűncselekmények aránya, milyen okok rejtőzködnek a jelenség mögött.
200 oldal, ár: 1800 Ft

GONDOLAT KÖNYVESHÁZ

Nagy kedvezménnyel vásárolhat az irodalom, a társadalomtudományok, szak- és ismeretterjesztő kiadványok köréből és a feladatkartárában használatos tankönyvekből.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10-18 óráig, szombaton 10-14 óráig

Cím: 1053 Budapest, Kátolyi M. u. 16. (Petőfi Irodalmi Múzeum bejáratánál)
Telefon: 266-4999

MEGJELENT!

Kor-képek 1968-1979

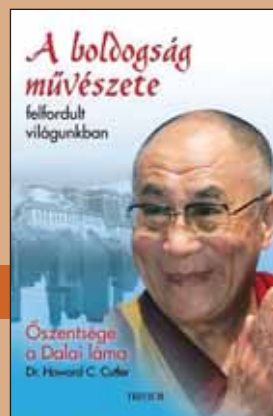
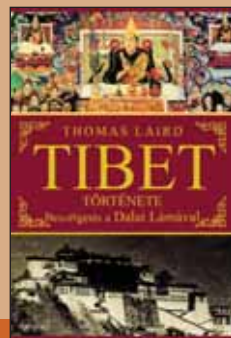
A frizsider-szocializmus időszaka képekben.

Keresse a könyvesboltokban vagy közvetlenül a kiadónál: www.hirugynokseg.hu, sales@mti.hu

mti FOTÓ

A TRIVIUM KIADÓ AJÁNLATA

Öszentsége a Dalai láma és dr. Howard C. Cutler beszélgetése: hogyan férnek meg egymás mellett a keleti és nyugati ember által képviselt hitelvek. A kötet aktualitását a dalai láma

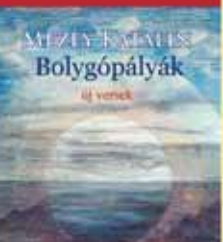
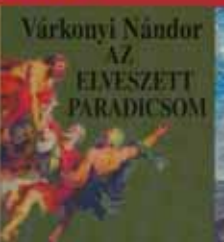
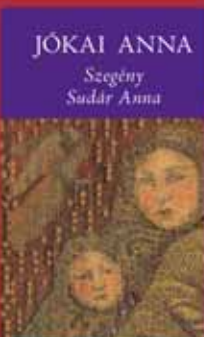
őszi magyarországi látogatása adja.

312 oldal, kötve, 3790 Ft

Keresse egyéb kiadványainkat és akcióinkat is a Kiadóban: 248-1263 vagy www.triviumkiado.hu

ÍRÓK ALAPÍTVÁNYA – SZÉPHALOM KÖNYVMŰHELY könyvajánlata 2010. őszén

Lubczyk, Krystyna és Grzegorz: **EMLÉKEZÉS - PAMIEC. Lengyel menekültek Magyarországon, 1939-1946.**
Képes album. Fordította: Szenyán Erzsébet és Józsa Péter.
Rytm Kiadó, Varsó. Terjeszti a Széphalom Könyvműhely.
Ára: 9300 Ft. Kedvezményes ára kiadónkban: 7500 Ft.

1068 Budapest, Városligeti fasor 38.
www.szephalom-konyvmuhely.hu
iroszak@t-online.hu

Betűgazdag környezet teremtése

Beszélgetés Győri Jánossal

A Magyar Olvasástársaság a jelentős szakmai tevékenysége mellett egyre inkább a pragmatikus feladatok felé fordul, hiszen az olvasást mint társadalmi, szociális tevékenységet fogja fel. A részletekről a társaság elnökét kérdeztük.

– Milyen célkitűzései vannak a Magyar Olvasástársaságnak?

– Az Olvasástársaság céljai nagyon sokágúak. Fontos célunk, hogy lássuk, mi történik az olvasás területén, kik olvasnak, mit olvasnak, mikor olvasnak stb. Emellett az is célunk, hogy mint civil, közhasznú szervezet, melyben a tagság bárki számára nyitott, állandóan előtérben tartsuk az olvasást, mint társadalmi és társas jelenséget.

Azt látjuk, hogy a társadalmilag hátrányos helyzetűnek tekinthető családokban felnövő gyerekek riasztóan keveset olvasnak – ez nem meglepő, de fontos folyamatosan szem előtt tartanunk. Társaságunk egyik fontos programja épp ezért az, hogy megpróbáljuk az olvasást mint tevékenységet elvinni ezekbe a családokba. Az olvasás mint technika átadása nem az általános iskolában, tulajdonképpen nem is az olvasással kezdődik. Számos vizsgálatból kiderült, hogy a korán olvasni kezdő gyerekek már egészen kis korban képesek felismerni például rajzokon vagy bonyolult ábrákon a betűket. Ehhez a gyermek nagyon sok tapasztalattal kell hogy rendelkezzen a betűről, amelyre csak betűgazdag környezetben tehet szert. Mivel épp ez a betűgazdag környezet hiányzik tehát a hátrányos helyzetű családok nem kis részében, ezért megpróbáljuk elvinni hozzájuk azt. Az Olvasó-társ nevet viselő programunk keretein belül középiskolásokat, főiskolásokat, egyetemistákat, felnőtt önkénteseket verbuválunk, akik elmennek azokra a településekre, ahol nagy számban élnek hátrányos helyzetű gyermekek, és felolvasnak nekik. Persze nemcsak felolvasás történik, hanem beszélgetés is a könyvekről. Fontos hozzátenni, hogy nem csak könyveket és nem feltétlenül szépirodalmat olvasnak.

– Többször visszatérnek felolvasást tartani?

– Persze, nem egyszeri alkalomról van szó. A program jelenleg próbaüzemben működik, Kaposvárott és környékén. Ősszel, októberben kezdjük szélesíteni a programot. A próbaprogram nagyon jól sikerült, nagyon jó volt a visszhangja is a sajtóban.

Ahogy az előbb már említettem, az olvasás nem a technikai tudás megszerzésével kezdődik, hanem már a beszéddel, felolvasással, ezért a meseprogramokra is nagy hangsúlyt helyezünk.

– A Népmese napja a leginkább közismert programjuk.

– A hatodik alkalommal megrendezett Népmese napját Benedek Elek születésnapján, október 1-jén tartjuk. Az előadóink között Jankovics Marcell éppúgy ott lesz, mint Boldizsár Ildikó, Berecz András, Kóka Rozália, Agócs Gergely és még sokan mások, kiváló szakemberek és művészek. Mindamellett a rendezvényünk díszvendége a Drávaszög lesz, illetve ezzel párhuzamosan a hazánkban élő horvát nemzetiség. Az idei Népmese napját Százhalombattán tartjuk, október 1-jén. A részletekről a hunra.hu honlapon tájékozódhatnak.

– Milyen más elemei vannak még az Olvasó-társ programnak?

– Az egyik alprogram, mely már ugyancsak próbafázisban van, de még nem teljes szélességben indult el, a hosszú távon kórházban tartózkodóknak való felolvasás. Rengeteg gyerek és felnőtt is kénytelen hosszú időt kórházban tölteni, akik még nem, vagy már nem tudnak olvasni.

Emellett már megegyeztünk a Fővárosi Szociális Módszertani Központtal, hogy ősszel elkezdünk a hajléktalanok számára is felolvasásokat tartani. Ez egy sokkal vegyesebb csoport, mint az előző kettő, hiszen a hajléktalanok között magasan műveltek és igen képzettek is vannak, ahogy írni-olvasni nem tudók is. És a hajléktalanok központoknak vannak könyveik, tehát oda nem is kell hogy feltétlenül mi vigyük a könyveket, hanem magát az olvasást, mint szociális tevékeny-

séget kell, hogy hozzáférhetővé tegyük a számukra. Ehhez kapcsolódik a következő alprogramunk, az idősothonokban való felolvasás, olvasóestek és beszélgetések tartása. Ezek a most ismertetett programok mind előkészítő, kísérleti fázisban vannak, de több közülük ősszel elindul.

– Könnyen találunk önkénteseket felolvasónak?

– Szerencsére igen.

– Hogyan készítik őket fel? Hiszen lelkileg eléggé megterhelő lehet ilyen helyzetekben felolvasni.

– Felkészítő programot tartunk nekik, amelynek az akkreditációja is most kezdődik. Ez egy egynapos képzést jelent, melyen bemutatjuk az adott csoport jellemzőit. Olvasási szakemberek, pszichológusok, szociológusok, szociális munkások stb. készítik fel őket a nehézségekre. Emellett azt tervezzük, folyamatosan fenntartunk egy munkacsoportot, mely háttér gyanánt szolgál, és amelyhez bármilyen problémás esetben fordulhatnak a felolvasóknak.

Még egy nehézséggel vagyunk kénytelenek szembenézni e program során: a szakirodalma nagyon csekély az ilyen jellegű munkának. Terveink között szerepel, hogy kétéves munkát követően a Nemzeti Tankönyvkiadóval karöltve megpróbálunk egy tanulmánygyűjteményt e tárgyról megjelentetni – ez lenne az első ilyen jellegű módszertani olvasókönyv.

Egyébként az SOS Magyarország Gyermekfalusi szervezettel már működtetjük az Olvasó-társ programunkat. Ezek a gyerekek kvázi családokban, önálló házakban élnek egy nevelőanya gondoskodása mellett; nekik is felolvasunk, ezzel mintegy segítünk a velük dolgozó anyáknak, és olvasókat is nevelünk. Ám ehhez kapcsolódik egy másik programunk is, a Könyvbatyu. Összeállítottunk egy alapkönyv listát: azoknak a könyveknek a listáját, amelyek egy családi könyvtárban a legfontosabbak lehetnek ma Magyarországon. Körülbelül ötven könyvről van szó, amelyeket a könyvkiadókkal, -kereskedőkkel, könyvszakmai szervezetekkel együttműködve megpróbáljuk adományként az SOS Gyermekfalusi egyes családoknak átadni. Ehhez kapcsolódóan az SOS Gyermekfalut kinövő, felnőttkort elérő gyermekek szintén kapnak tőlünk egy hasonló méretű életkezdő könyvcsomagot.

Jolsvai Júlia

Olvasás médiakörnyezetben Stiftung Lesen

Egy felmérés szerint azok a gyerekek, akiknek szülei legalább 500 könyves otthoni könyvtárral rendelkeznek, 3,2 évvel tovább maradnak az iskolarendszerben, mint azok, akik nem könyves környezetben nőnek fel. A szülői mesélések, felolvasások, az olvasás technikájának magas fokú elsajátítása, a szövegekben való tájékozódás, a szövegértés mélysége egyaránt hozzájárulnak ahhoz, hogy milyen pályát fut be később gyermekünk. Éppen ezért nem elég, ha a könyvekkel csupán iskolásként találkozik először a nebuló, az első hat év során szerzett hátrányt nehéz ledolgozni a tanulók egyéni sajátosságait sokszor figyelmen kívül hagyó iskolarendszerben.

Magyarországon sokaknak ügye az olvasás, leginkább a könyvtárosok kaphatók pályázatírásra, projektek kitalálására és gondozására (idén ilyen könyvtáros program például a Családi Olvasás Éve), de ne feledkezzünk meg a Magyar Olvasástársaságról (HUNRA) sem, amely legújabbban az Olvasó-társ kampányával szeretné közelebb hozni a könyvek világát a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekekhez. Hasonló, jó kezdeményezés az Olvassunk együtt! 2010 elnevezésű programsorozat is, amelynek egyes vidéki állomásain prominens személyiségek (celebek) látogatnak el egy-egy iskolába, ahol mesélnek, felolvasnak a gyerekeknek.

A fentebbi elképzelések nem hungarikumok, több európai országban már működő projekteket próbálnak – több-kevesebb sikerrel és sajtóvisszhanggal – magyarországi non-profit szervezetek a magyar környezethez idomítani. Az összefogás, a pénz és a központi koordináció hiánya azonban az olvasóvá nevelés globális ügyét is lokális erőfeszítésekké apasztja.

A Német Olvasásalapítvány (Stiftung Lesen) 1988 óta szolgálja az olvasás ügyét. Németországban ez a szervezet koordinálja az olvasás fejlesztését szolgáló projekteket. Kellő (állami és magán)

pénzzel gazdálkodva képes országos jelentőségű rendezvényeket szervezni, kiadványai és honlapja az olvasóvá nevelés majd minden területét érintik. A szolgálat német értelmezésben nemcsak hangszorgalmú napi munkát jelent, az Alapítvány fontos feladatának tekinti, hogy változásokat generáljon, helyi projekteket, országos programokat egyaránt kidolgoz, ösztönöz, gondoz.

Imponáló táblázatban foglalja össze az idei évben futó programjait a Stiftung Lesen. Ezeknek többsége azonban nem friss kezdeményezés, a szervezet 22 éve alatt számos jó ötletet honosított meg, amelyek közül az egyik legismertebb, több

német tartományban is futó kezdeményezés a Lesestart projekt. Az olvasóvá válás első lépéseit a gyermek a családban teszi meg. Éppen ezért fontosnak tartja a Stiftung Lesen, hogy a szülőket kellő információval lássa el az olvasás kulturális szerepéről. A program keretében eddig 800 000 család kapott tőlük kis vázonszatyorban egy képeskönyvet és számos színes prospektust arról, hogy mit és hogyan érdemes olvasni a gyermeknek.

Ha a Lesestart az első lépcsőfok az olvasóvá nevelésben, minden bizonnyal a felolvasás (vorlesen) a második. Az Alapítvány „Felolvasó keresztzülök” (például ráérő nyugdíjasok) jelentkezését várja, hogy a projekt keretében falusi és városi könyvtárakban, oktatási intézményekben hetente 1-2 alkalommal felolvasanak, meséljenek a gyerekeknek.

Emellett különös figyelmet fordítanak a családi felolvasásokra. Az egyik legújabb kezdeményezésük az „Apukám olvas nekem!” (Mein Papa liest vor!). A programhoz kapcsolódó ismertetőben a jelenkor megváltozott családi szerepei mellett arról is olvashatunk, hogy a projektben részt vevő apukák rendszeresen letölthető segédanyagokat és mesélni való történeteket kapnak a Stiftung Lesentől, melyeket, miután a munkahelyen kinyomtatták, elmesélhetik otthon a gyerekeiknek.

A felolvasáshoz kapcsolódóan jószolgálati tevékenységre is van lehetősége az Alapítványnak. A Stiftung Lesen egyik legfontosabb együttműködő partnere a Német Államvasutak (Deutsche Bahn, DB). Éppen ezért nem ritka, hogy ismert német közéleti személyiségek vagy akár politikusok vonatokon mesélnek az egybegyűlt gyerekeknek. Mindemellett a DB támogatja felolvasókoffer-projektet (Vorlese-koffer), amelynek keretében könyvekkel megtömött bőröndöt ajándékozik gyermekotthonok számára.

AZ OLVASÁSRÓL

A felolvasások népszerűsítésének egyik legjobb és legátfogóbb alkalmá az évenkénti felolvasónap, amelyet idén november 24-én rendeznek meg.

Németországban az olvasásról nem mint valamiféle elit, csak egy-féleképpen elsajátítható és gyakorolható módról beszélnek, hitvallásuk szerint az olvasás helyzete napjainkra megváltozott, már nemcsak könyvet és újságot olvasnak a fiatalok, a hagyományos olvasási formák mellett a média-olvasás is megjelenik. Egyre több kutatás és projekt foglalkozik a médiakörnyezetben történő olvasás lehetőségeivel. Az általános iskolás korosztályt az olvasó- és médiaklubokon keresztül próbálják elérni, de legalább ilyen fontosnak tartják a szülők és a pedagógusok folyamatos képzését. A tanfolyamokhoz kapcsolódóan olvasáskutatásokat is végeznek, melyeknek eredményeit beépítik a továbbképzésekbe, projektekbe.

Pompor Zoltán

Érdekes adatok a Stiftung Lesen működéséről

- Az Alapítvány védnöke a mindenkori köztársasági elnök.
- A Stiftung Lesen központja Mainzban van, ahol közel 40 fő- és mellékállású munkatárs dolgozik a projekteken. Az Alapítvány éves költségvetése 4,5 millió euró, aminek 90 százalékát adományokból fedezi. Az adományozók között a tartományi kormányzatok mellett nagyvállalatok és kiadóik is megtalálhatók.
- A Stiftung Lesen minden évben 2000 példányban megjelenet egy közel 70 oldalas kiadványt, amelyben az elmúlt időszak fontos projektjeiről számol be. Az olvasásfejlesztéshez kapcsolódó kutatási eredményeket saját periodikájukban publikálják, ez 10 000 példányban jut el a projekteken részt vevőkhöz. Az egyes projektekhez kapcsolódó broszúrák 20 000 és egymillió közötti példányszámban kerülnek szétosztásra.
- Bárkiből lehet felolvasó-keresztművelő, aki elvégzi a regionális felolvasó-képzést. Közel tízezer vesznek részt önkéntesen a programban. A Német Államvasutakkal közös felolvasó-projektjükben neves színművészekről tartományi miniszterelnökig számos prominens személyiség részt vállalt.

További információk: www.stiftunglesen.de

A HATÁGÚ SÍP ALAPÍTVÁNY

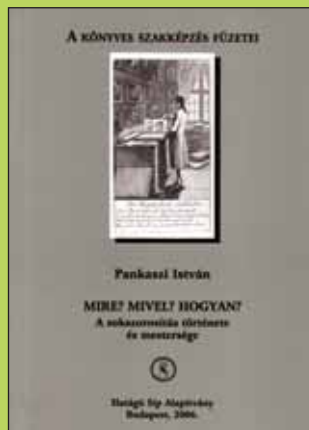
Gutenberg Könyvesiskolája

ebben az évben is indítja könyvszakmai képzéseit.

Érdeklődni a konyvesiskola@mail.datanet.hu e-mail címen, illetve a 340-1717 vagy 340-3728 telefonszámon lehet.

Honlapunk: www.konyvesiskola.hu

A KÉPZÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓ KIADVÁNYAINK KÖZÜL NÉHÁNY:

Pankasi István:

MIRE? MIVEL? HOGYAN?

A sokszorosítás története és mestersége
(A könyves szakképzés füzetei 10.)

138 oldal, 1785 Ft

A nyomdatechnika, a nyomtatványok és a nyomdász mesterség története elevenedik meg a kötet lapjain szigorú szakmai szempontok alapján, de azért számos érdekes adalékkal fűszerezve. A nyomtatott grafikai lapok technikatörténete egyben egy iparág, a céhes ipar szakmai fogásait, törekvéseit is tartalmazza.

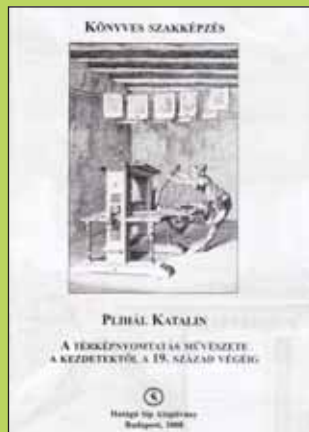

Fülöp Géza: **OLVASÁSI KULTÚRA ÉS KÖNYVKIADÁS MAGYARORSZÁGON A FELVILÁGOSODÁS IDEJÉN ÉS A REFORMKORBAN 1772-1848**

(A könyves szakképzés füzetei 17.)

249 oldal, 3360 Ft

A több mint tíz éve elhunyt jeles művelődéstörténész posztumusz megjelenő munkája a magyar kultúrtörténet kitüntetett időszakát veszi górcső alá, amikor megszülettek a modern, polgári és nemzeti kultúra intézményi és társadalmi feltételei. A mű központjában a „könyvkultúra”, a kiadványok előállításának és fogyasztásának intézményi keretei és legfőbb szereplői állnak.

Plihál Katalin: **A TÉRKÉPNYOMTATÁS MŰVÉSZETE A KEZDETEKTŐL A 19. SZÁZAD VÉGÉIG**

CD-ROM

(A könyves szakképzés füzetei 13.)

Műanyag tokban, 4800 Ft

A térképtörténész legújabb munkájában a térképnymtatás történetének áttekintését adja a kezdetektől a 19. század végéig. A munka végigvezet a sokszorosítási technológiák fejlődésén, amely során kiviláglik, hogy a nyomtatott térképen dolgozó metszők és nyomdászok valóságos iparművészeti remekeket hoztak létre munkájuk során. Ezeket a régi térképeket ma is műtárgyként kezelik és gyűjtik az emberek.

Galli Katalin: **RÉGI, BECES KÖNYVEK ÁPOLÁSA ÉS RESTAURÁLTATÁSA**

(A könyves szakképzés füzetei 11.)

259 oldal, 2835 Ft

Galli Katalin több éves szakmai tapasztalatát összegző könyvében a régi és új könyvek állapotának megőrzésével, illetve a már megrongálódott kiadványok restaurálásával kapcsolatos tudnivalókat teszi közzé. A könyvkötés történetét bemutató rész a középkori magyarországi kódexektől egészen a modern nagyipari könyvkötészet és az amatőr-bibliofil könyvek díszítéséig tekinti át a témát.

A könyvek és a CD-ROM megvásárolhatók a kiadónál:
HATÁGÚ SÍP ALAPÍTVÁNY 1133 Budapest, Váci út 100. (bejárat a Süllő utca felől)
Telefon: 340-1717. E-mail: konyvesiskola@mail.datanet.hu

AJÁNDÉKOZZON ÉLET ÉS IRODALMAT!

Lepje meg családtagjait, barátait, üzletfeleit Élet és Irodalom-előfizetéssel! Rendelje meg igényes grafikai kivitelű ajándékutalványunkat, s adja át annak, akit tartalmas és maradandó ajándékkal kíván megtisztelni. Hónapokon át mindig Önre emlékezteti majd őt a hetenként érkező Élet és Irodalom.

Az ajándékutalvány megrendelhető a 210-5149-es és a 210-5159-es telefonszámokon, es@es.hu e-mail címen, valamint személyesen megvásárolható az ÉS szerkesztőségében (1089 Budapest, Rezső tér 15.).

Az előfizetés díja: negyedévre 4680 Ft, fél évre 8580 Ft, egy évre pedig 15 500 Ft

ÉLET ÉS IRODALOM

Könyvhét LapNap

2010. október 6.

KÖNYV ÉS IRODALOM AZ INTERNETEN

Könyv és irodalom internetes jövője: utópia vagy antiutópia?

Változik-e az irodalom a változó közegtől?

Tényleg az e-könyvé a jövő?

Könyvek illegálisan a hálón: könyvkalózok vagy szabadságharcosok?

Dedikálnak-e e-bookot Ünnepi e-Könyvhéten az írók?

Néhány kérdés azok közül, amelyekre válaszokat keres a Könyvhét októberi számának a könyv és irodalom internetes helyzetét körüljáró összeállítás.

Az októberi Könyvhét nyilvános lapbemutatóján tovább beszélgetünk meghívott vendégeinkkel és a közönséggel ezekről a kérdésekről, szóba hozva mindazt, ami az októberi számban megjelenő cikkekben és interjúkban megjelenik, és persze mindazt, ami a terjedelmi korlátok miatt kimarad.

Szeretettel hívjuk és várjuk a szeptemberi Könyvhét lapbemutatójára és beszélgetésre a Könyvhét LapNapon

2010. október 6-án, 17 órakor a Petőfi Irodalmi Múzeum Lotz-termében.
(Budapest V., Károlyi Mihály utca 16.)

A rendezvény nyilvános, a belépés díjtalan!

A rendezvény részletes programja a meghívottak névsorával a Könyvhét honlapján (www.konyv7.hu) tekinthető meg augusztus végétől.

Azoknak az olvasóinknak, akik a Könyvhét e-mail címén – konyvhet@t-online.hu – igénylik, postán elküldjük személyes meghívójukat.

A Könyvhét LapNap rendezvénysorozatot a Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők és Kiadók Reprográfiai Egyesülete és a Magyar Könyvbarát Közhasznú Alapítvány támogatja

Olvasásmozgalommal az értő olvasókért

Beszélgetés Zentai Péter Lászlóval

Néhány évvel ezelőtt bombaként robbant a hír: az ún. PISA 2000 vizsgálatok eredményei azt mutatják, hogy a magyarországi általános és középiskolai, sőt a felsőoktatási intézmények hallgatóinak jelentős része olvasási nehézséggel küzd. A drámai helyzet orvoslására a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése komplett javaslatcsomagot terjesztett elő, melynek sarkalatos pontja a magyar olvasómozgalom, valamint a Magyarországi Olvasási Közalapítvány létrehozása. Az olvasáskultúra fejlesztéséről és az elhalasztott Márai Program 5. pontját alkotó, olvasási közalapítványról Zentai Péter Lászlóval, az MKKE igazgatójával beszélgettünk.

– A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése a Márai Program keretében tett javaslatot a Magyarországi Olvasási Közalapítvány létrehozására. Mesélne arról, hogy milyen elgondolások állnak a kezdeményezés háttérében?

– A 90-es évek végén, a PISA 2000 vizsgálat eredményeinek tükrében beigazolódtott, hogy Európa számos országában – köztük olyanokban is, ahol kiemelkedően magas színvonalú könyvkultúra létezik – az olvasási mutatók nagyon rosszak, ha úgy tetszik, a fiatalok jelentős százaléka funkcionális analfabéta. Ezt a képet kaptuk Magyarországon is. Több éves előkészítés után a kormány épp ekkor fogadta el a javaslatunkat, hogy a 2000-2001. Ünnepi Könyvhét közötti időszakot angol mintára nevezzük ki az Olvasás Évének hazánkban is. A kormány – noha bizonyos mértékben elköteleződött az ügy mellett – nagyobb léptékű támogatást nem nyújtott. A program legnagyobb érdeme talán az volt, hogy az olvasáskultúra ügyét bevitte a köztudatba. Ugyanakkor nyilvánvaló volt számunkra, hogy a kampány nem érhet véget az Olvasás Évének lezárulásával. Ezért a PISA 2000 negatív tapasztalataira hivatkozva egy javaslatcsomaggal álltunk elő, melynek sarkalatos pontja, hogy a Németországban komoly

társadalmi és politikai presztízzsel működő Stiftung Lesen elnevezésű közalapítvány mintájára, hozzuk létre a Magyarországi Olvasási Közalapítványt. Németországban a közalapítvány támogatottságát jelzi, hogy elnökletét a német köztársasági elnök látja el. A német példán fölbuzdulva, 2006 tájéka levélben fordultam Mádl Ferenc köztársasági elnökhöz, aki – habár támogatásra méltónak ítélte a kezdeményezést – úgy látta, hogy a köztársasági elnök szerepfelfogásába ez a feladat nem illeszthető bele.

– Milyen főbb célokat és feladatokat jelölt ki az olvasási közalapítvány?

– A német program jól mutatja azt a komplex megközelítést, mely elengedhetetlen a drámai helyzet visszafordításához. Úgy gondoljuk, hogy a romló tendencia megállítása, sőt visszafordítása csakis széles körű társadalmi összefogással valósulhat meg, melyben az oktatási és kulturális tárcának kellene kulcsszerepet vállalnia. A javaslatcsomag a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésétől származik, így kiviláglik belőle az az önző, hosszú távú piaci érdek, hogy szeretnénk, ha a magyar irodalomnak érte olvasói lennének, akik elkötelezettek a nyomtatott betű iránt. Ez persze csak a történet egy szelete, hiszen – ahogy minden javaslatunkban hangsúlyozzuk – az olvasáskultúra fejlesztése messze túlmutat a könyvkiadás vagy akár az irodalom érdekén. Egy ország versenyképessége múlik azon, hogy tagjai milyen mértékben tudnak hozzáférni az (írott) informá-

ciókhoz, még szélesebb értelemben pedig az anyanyelv védelméről van szó. A célkitűzések között szerepel többek közt az általános és középiskolai olvasásoktatás-képzés fejlesztése, az olvasástanítás új metodológiáinak kifejlesztése, a hazai és a határon túli anyanyelvi képzés támogatása, a kortárs irodalom népszerűsítése, továbbá olvasásszociológiai kutatások elősegítése, és tapasztalatainak stratégiai célú hasznosítása. Az olvasáskultúra fejlesztésében alapvető szerepet szánunk az okta-

tási rendszernek, a könyvtáraknak és egyéb közművelődési intézményeknek. Az olvasás örömeinek újbóli felfedezéséhez – úgy gondoljuk – fontos lenne az irodalomtanítás átalakítása, korszerűsítése, például az élő irodalomórák bevezetésével, ahol a fiatalok megismerkednének a kortárs magyar irodalom kiváló alkotóival. A legfontosabb feladat, hogy a fiatalok újra fölfedezzék az olvasás örömeit. Erre egyébként számos program irányul; jó ötletnek tartom például a Litera.hu irodalmi portál által szervezett közös felolvasásokat, mely nagy tömegeket mozgogott.

– Milyen stádiumban van most az olvasási közalapítvány?

Az anyanyelv védelme Schmitt Pál köztársasági elnök programbeszédének első pontjában szerepelt, ezért talán nem alaptalan abban bízunk, hogy az új köztársasági elnöknel az ügy támogatásra talál. Erre alapozva levélben fordultam Schmitt Pálhoz, elé terjesztve a javaslatcsomagot. A jelenlegi gazdasági helyzetben természetes, hogy nem számíthatunk a német közalapítványhoz hasonló léptékű támogatásra, ugyanakkor bízom benne, hogy a kormány fölkarolja az olvasásmozgalom ügyét. Bizakodásra adnak okot Jankovics Marcellnek, a Nemzeti Kulturális Alap új elnökének a Márai Programra vonatkozó nyilatkozatai is, eszerint az elsősorban finanszírozási nehézségek miatt felfüggesztett program 2011 januárjában újraindulhat.

Maczkay Zsasklin

A fiatalok olvasnak többet

Beszélgetés Gereben Ferencsel

Hogyan lehetne jellemezni olvasási szokásainkat? Miként változtak ezek a szokások az elmúlt ötven évben? Melyek a leggyakrabban olvasott szerzők? – Gereben Ferenc olvasásszociológussal beszélgettünk.

– Milyen kutatások történtek az utóbbi időben a magyarországi olvasási szokásokkal kapcsolatban?

– Jelenleg nincsenek teljesen friss kutatási eredmények. Én magam utoljára az ezredforduló táján végeztem egy kutatássorozatot, mely a teljes Kárpát-medencében mérte fel az olvasási szokásokat, öt országbeli csaknem négyezer magyar olvasót vizsgálva – ennek eredményeit az Olvasáskultúra és identitás című kötetben adtam közre. Nagy Attila kollégám pedig öt évvel ezelőtt vezetett egy kutatást, mely a magyarországi olvasási szokásokat mérte fel. Ugyanebben az évben, 2005-ben zajlott a Nagy Könyv játék. Akkoriban többen megkerestek a sajtó munkatársai közül, hogy nem keserít-e el, hogy csupa gyermek- és ifjúkori olvasmány került az élre. Azt válaszoltam, hogy nem, mert korábbi felméréseink alapján sejtettem, hogy nagyjából ez lesz az eredmény. Tehát az első tíz helyezett között voltak a Jókai-regények, az Egri csillagok, A Pál utcai fiúk. Másrészt azért sem keserített el az eredmény, mert láthatólag nem hiába járnak iskolába a gyerekeink. Ezeket a könyveket természetesen nem most olvasták az emberek, hanem fiatalokkorukban.

– Tehát az emberek főként fiatalokkorukban olvasnak.

– Az életre szóló olvasmányélményeiket valóban általában fiatalokkorukban szerzik be. Utána is olvasgatnak, de az olvasás mint populáris jelenség fiatal- és diákkorban jellemző, ebben az életkorban raktározzuk el a nagy olvasmányélményeinket – ha elraktározzuk. A későbbiek során, ahogy megtörténik a pályára állás, a családalapítás a huszoneves kor végén, a harmincas évek elején, akkor erőteljesen csökken az olvasási aktivitás – ez évtizedek óta megfigyelhető tendencia. Az általános jelenség, hogy a populáció idősebb rétegei kevesebbet olvasnak.

– Tehát nyugdíjas korunkban nem olvasunk többet?

– Akik korábban is sokat olvastak, azoknál van egy kis fellendülés. De még mindig a nyugdíjas korú réteg a legkevésbé iskolázott a társadalom összes korcsoportja közül.

– A nők vagy a férfiak olvasnak többet?

– Alapvetően a nők olvasnak többet. Persze ez azért differenciált, mert például napilapot inkább

a férfiak olvasnak. Mostanában viszont a sajtóolvasási szokások az internetezésnek köszönhetően nagy változáson mennek keresztül. A hetilap, főleg a képes magazinok döntően női műfaj. Könyveket is a nők olvasnak többet: több könyvet is és gyakrabban is. Az időmérleg vizsgálatokból is kiderül, hogy a nők kevesebb szabadidejükből több időt fordítanak könyvolvasásra. És nem mindegy, hogy milyen az olvasmány, tehát a férfi és női ízlés is különbözik, nem csak a mennyiség. Ez általános jelenség, nem csak Magyarországra jellemző.

– Az iskolai végzettség hogyan differenciál?

– Befolyásolja az ízlést is, az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezőknél az olvasás nemi jellege is erősebben megnyilvánul. A diploma felé haladva, csökken az ízlésbeli különbség. Az ún. kemény változók (nem, iskolai végzettség, lakóhely nagyságrendje, életkor) közül a legerősebb befolyásoló változó az iskolai végzettség. Ez régóta így van, és az olvasás mennyiségét és minőségét egyaránt befolyásolja. A hatvanas–hetvenes években, akárhány éves volt valaki, ha egyszer élete során letette az érettségi vizsgát, szinte biztosan besorolható volt az olvasók közé. Most az ezredfordulás és a 2005-ös vizsgálatok adatai szerint az érettségi egyáltalán nem jelent belépőt az olvasók táborába, körülbelül egyharmada az érettségizetteknek nem olvas könyvet. (A könyvolvasó a mi definíciónk szerint az, aki legalább éven-

te egyetlen egy könyvet végigolvas.) Ma már a diplomások egyhatoda sem tekinthető könyvolvasónak, tehát devalválódik az iskolázottság szerepe.

– A hatvanas években, amikor az első nagyobb szabású ilyen jellegű felmérés történt, milyen olvasmányokat soroltak fel a megkérdezettek? Mit olvastak akkor az emberek?

– Mándi Péter 1964-ben végezte az első országos, reprezentatív olvasásvizsgálatot, melyből kiderült, hogy a családok egyharmadában nem volt könyv, és a felnőtt népesség 60%-át lehetett könyvolvasónak tekinteni. Arra a kérdésre adott válaszokból, hogy mit olvas a kérdezés időpontjában, később összeállítottak egy tízes szerzőlistát. Ez a lista '64-ben így nézett ki: Jókai Mór, Gárdonyi Géza, Móricz Zsigmond, Mikszáth Kálmán, Victor Hugo, Verne, Cronin, Móra Ferenc, Mark Twain és Leo Tolsztoj. A 2000-es lista pedig így: Danielle Steel, Robin Cook, Lőrincz L. László, Jókai, Moldova György, Wilburn Smith, Vavyan Fable, Courths-Mahler, Dallos Sándor, Stephen King. A 2005-ös kutatás első tíz legolvasottabb szerzője között – Danielle Steelén kívül – Wass Albert, Márai Sándor és Kertész Imre is megjelent. Érdekes megfigyelni, hogyan változott az aktuális olvasmányok összetétele az idők folyamán. A rendszerváltozás előtt 7% volt az amerikai szerzők aránya, 2000-re ez 31%-ra emelkedett – ez jelentős mértékű amerikanizálódást jelent, konkrétan: az USA-ból származó bestseller irodalom tömeges népszerűségét.

– Ma az emberek hány százaléka olvas?

– A hetvenes–nyolcvanas években valamelyest nőtt a könyvolvasók tábora, az 1964-es 60%-ról kb. 65%-ra, de közben csökkent az olvasás gyakorisága, a rendszeres olvasók aránya. Az ezredforduló táján következett be a fordulat (miután '97-ben indultak a kereskedelmi televíziók!): 2000-ben a könyvolvasók tábora 48%-ra esett vissza, a rendszeres olvasók aránya is tovább csökkent. Nagy Attila 2005-ben pedig már csak 40%-nyi könyvolvasót mért.

Jolsvai Júlia

Fehér lapon kis fekete hangyák

Beszélgetés Csányi Vil móssal

Márai Sándortól idézik gyakran: csak az ember olvas. Kérdés, hogy miért?

– Miért csak az emberi agy képes az olvasásra?

– Az embernek az evolúciója során nagyon fontos volt a mese, a történetek elmesélése. Még nincs írás, információ-tárolás, az egyetlen információ-tároló mechanizmus az, hogy visszaemlékszünk az elmesélt történetekre. A történeteknek olyannak kell lenniük, hogy érdemes legyen meghallgatni, legyen benne akció, érzelem, meg sok minden más. Rengeteg információt, tapasztalatot, kultúrát, szokást lehet a mesébe rejteni. A mesemondás tulajdonsága alapvetően emberi, és csak az emberre jellemző képesség. És ez a modern időkben sem veszett ki, nagyon szeretünk történeteket, meséket hallgatni.

A mese rögzítésével, az írással egy teljesen új funkció jelent meg. A mesének vannak biológiai kötöttségei. Olyan történeteket kell mesélni, hogy akinek meséljük, az emlékezzen arra, hogy eddig mit mondtunk. Nem mondhatunk túlságosan hosszú, bonyolult mondatot, mert ha elveszti a fonalat, már nem érdekli tovább. A mese mondatainak lehetőleg rövideknek és érdekeseknek kell lenniük, két-három percenkénti fordulatokkal, különben nem tudja a figyelmet fenntartani.

Az írással ez a helyzet megváltozott, mert ott vissza lehet lapozni, vissza lehet menni a történetbe, vagyis sokkal bonyolultabb szerkezetű, hosszabb mondatok jelentek meg, és a szöveg bonyolódott, mert egészen másképp kell megérteni egy olvasott szöveget, mint egy mesét. Sokkal jobban igénybe veszi az agyat, hogy egy nagyon hosszú bekezdést esetleg még egyszer elolvasunk, ha nem értettük jól. Az író bonyolíthatja a szöveget, ami a mesemondónak nem megengedett.

– Természetes adottsága az embernek az olvasás képessége?

– Nem természetes adottság, mert az ember rendkívül jó vizuális adottságokkal rendelkezik, például egy gyümölcs színét, apró textúráját, érezetét villámgyorsan felismeri és tudja azonosítani, de amikor arra kell az agyat kényszeríteni, hogy egy fehér lapon számtalan kis fekete hangyát azonosítson, ami szöveggé áll össze, erre az agy elsődlegesen nincs felkészítve, vagyis nem magától értetődő. A képek nézegetése, a szöveg hallgatása magától értetődő, de az olvasás nem. Mesét hallgatni nem kell megtanulni, amint

a kisgyerek ért szavakat, már szeret mesét hallgatni, olvasni megtanulni viszont kemény küszködés, mert az agyat kényszeríteni, tréningezni kell arra, hogy ezt a munkát elvégezze. Ennek a jutalma az, hogy elolvas egy szöveget, és annak jelentése van. Abban van a jutalom. Amíg töredék szavakat, mondatokat olvas a kisgyerek, annak semmilyen élettanilag értelmezett jutalma nincs. Kizárólag az utánzás, vagy a szülők motivációja, késztetése segíti a gyereket, hogy olvasson.

– Mi a biológiai különbség a kép nézegetése és a szöveg olvasása között?

– Az ember kényelmesen nézi a képet, mert természetes adottsága, hogy azonnal lásson, és ki tudja venni a képből a jelentést, amire felfigyelt. A szövegbe foglalt dolgokat nem lehet látni, értelmezni kell, s ez bizonyos mértékig szabad funkció. Például egy tündérről nagyon sokféleképpen lehet értelmezni: picit, két vagy több szárnya van, fiú vagy lány, szőke vagy barna stb. Emiatt a jelentése sokkal tágabb, sokkal variábilisabb, sokkal komplexebb. Az embernek soha nem szabad elhagynia azt a lehetőséget, hogy a fantáziáját megmozgassa. Csak egy példát mondok: az Anna Margit–Ámos Imre Múzeumban Szentendrén van Péter Jánosnak egy szobra: egy kopasz angyal. Megdöbbenítő szobor! A jelentése világos, de megdöbbenítő, hogy egy angyal lehet kopasz, mert egy tragédiára, egy borzalomra utal, ugyanakkor mégis egy angyal. Olyan összetett jelentése lesz, hogy ha az ember csak nézi, fél óráig elgondolkodhat: mit is jelent valójában. Benne van egy korszak teljes története, a koncentrációs táborok.

– Mit olvasnak – ha olvasnak – a funkcionális analfabéták? És hova vezethet ez?

– Ha nem olvasnak, azért nem, mert nincs motivációjuk. Ez a televízió és az internet még erőteljesebb kultúraformáló funkciójához vezet. Az olvasás kevesek kiváltsága – szerintem. De amint egyre kevesebben olvasnak, az olvasás egyre jobban felértékelődik.

– Vannak-e meggyőző érveink arra, hogy az olvasás rendkívül fontos?

– Már elmondtam, hogy az ember sokkal összetettebb, bonyolultabb, komplexebb szövegeket képes értelmezni, és nemcsak megérteni, hanem a fantáziája segítségével újra alkotni, s ez semmilyen más formánál –

mese, képregény, video – nem lehetséges. Olvadni azért kell, hogy az ember konstrukciós képessége, ami az egyik legemberibb tulajdonság, fejlődjön. A kultúra egyik eleme, hogy olvasok, hogy konstruktívan részt veszek benne. Ha ezer más dologgal ezt a kultúrát nem hozom létre, az olvasás sem lesz meg benne. Csak úgy, önmagában az olvasás nincsen!

– Leértékelődik a könyvtárak szerepe, ahogyan az olvasásé is?

– Ma már az internet segítségével elképzelhetetlen mennyiségű információ érhető el. A könyvtár bizonyos rétegekhez kötődik. Ha meg tudom venni a könyveket, akkor nem járok könyvtárba. Van, akinek ez az egyetlen lehetősége, más letölti az internetről, a digitális könyvek egyre jobban terjednek. De gyanítom, nem Tolsztojt fogják százezer példányban venni, hanem a thrillereket meg a lektűröket. És ez nem baj! Legalább olvasnak! A társadalom hierarchikus felépítésű. Van, aki mindig lektúrt fog olvasni, más meg mindig komoly irodalmat. De naivítás azt képzelni, hogy egyik kiszorítja a másikat. Ez kultúra kérdése. Amennyi erőfeszítést tesz egy társadalom, hogy a kultúrára költsön, megszervezze – és a mi társadalmunk igen kevés erőfeszítést tesz ez irányba –, annyira lesznek kulturáltak a résztvevők. De, sajnos, nem tudjuk rávenni a politikusokat, hogy megértsék: hosszú távon mindenkinek jó, ha a lakosság minél nagyobb része lesz kulturált.

Hegedűs Eszter

**Az Alexandra Könyvruházak sikerlistája
2010. július 16. – 2010. augusztus 26.**

Szépirodalom

1. Paulo Coelho: *Brida*
Athenaeum Kiadó
2. Paul W. Young: *A vískó*
Immanuel Alapítvány
3. Leslie L. Lawrence:
Ördög, ördög, ki a házból!
Studium Plusz Kiadó
4. Lévai Katalin: *Varázskert*
Alexandra Kiadó
5. Fejős Éva: *A mexikói*
Ulpius-ház Könyvkiadó
6. Agatha Christie: *Gyilkosság a golfpályán*
Európa Könyvkiadó
7. Vavyan Fable: *Csontfuvola*
Fabyen Kiadó
8. Dan Brown: *Az elveszett jelkép*
Gabo Könyvkiadó
9. Vass Virág: *Franciadrász*
Ulpius-ház Könyvkiadó
10. Stieg Larsson: *A tetovált lány*
Animus Kiadó

Ismeretterjesztő

1. Hahner Péter: *100 történelmi tévhit*
Animus Kiadó
2. Vujity Tvrtko: *Pokoli történetek*
Alexandra Kiadó
3. Zahi Hawass: *A fáraók hegyei*
Gold Book
4. Vujity Tvrtko:
Angyali történetek a pokolból
Alexandra Kiadó
5. dr. Csernus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
6. Szendi Gábor: *Paleolit táplálkozás*
Jaffa Kiadó
7. Paul Ekman: *Beszédes hazugságok*
Kelly Kiadó
8. Tom Ang: *Fényképezés*
M-érték Kiadó
9. Ian Ridpath: *Csillagászat*
M-érték Kiadó
10. Umberto Eco (szerk.): *A rótságtörténete*
Európa Könyvkiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer:
Breaking Dawn – Hajnalhasadás
Könyvmolyképző Kiadó
2. Lisa Jane Smith:
Vámpírnaplók 1. – Ébredés
Könyvmolyképző Kiadó
3. *A tanyán*
Alexandra Kiadó
4. Lisa Jane Smith:
Vámpírnaplók 3. – Tombolás
Könyvmolyképző Kiadó
5. *Kedvec mesém*
Alexandra Kiadó
6. *Irány a vidék!*
Alexandra Kiadó
7. Geronimo Stilton:
A Tűzvörös Rubín temploma
Alexandra Kiadó
8. Stephenie Meyer:
Eclipse – Napfogyatkozás
Könyvmolyképző Kiadó
9. *Fantáziaország*
Alexandra Kiadó
10. Lisa Jane Smith:
Vámpírnaplók 2. – Küzdelem
Könyvmolyképző Kiadó

Leslie L. Lawrence: Ördög, ördög, ki a házból!

Könyvtárellátó sikerlistája, szépirodalom, I.

Nyugtázzuk megelégedéssel, ismét igazunk lett: amikor a Lőrincz L. Lászlóval készített, és júliusi számunkban megjelent interjúban olvashattuk, hogy új kötete jön, most Santarangel atya főszereplésével, biztosak voltunk abban, hogy az is sikerlítés lesz. És lőn...

Stephanie Meyer: Breaking Dawn – Hajnalhasadás

Alexandra Könyvruházak sikerlistája, gyermek, ifjúsági, I.

Úriember biztosan nem fogad, tartja a mondás, úgyhogy mostanában nem volna úriemberhez illő cselekedet Stephenie Meyer különböző köteteinek fogadtatásáról – helyre, tétre, befutóra – nagy tétekben fogadást kötni, mert a sikerlistás helyezések garantáltak látszik.

**Bookline sikerlista
2010. július 16. – 2010. augusztus 15.**

Szépirodalom

1. Larsson, Stieg: *A tetovált lány*
Animus Kiadó
2. Barber, Noel: *A kairói nő*
Ulpius-ház Kiadó
3. Larsson, Stieg: *A lány, aki a tűzzel játszik*
Animus Kiadó
4. Larsson, Stieg: *A kártyavár összedől*
Animus Kiadó
5. Young, William P.: *A vískó*
Immanuel Alapítvány
6. Monaldi, Rita – Sorti, Francesco:
Imprimatur
Nyitott Könyvműhely
7. Coelho, Paulo: *Brida*
Athenaeum Kiadó
8. Ekman, Paul: *Beszédes hazugságok*
Kelly Kft.
9. Christie, Agatha: *Gyilkosság a golfpályán*
Európa Könyvkiadó
10. Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: *Secretum*
Nyitott Könyvműhely

Ismeretterjesztő

1. Hahner Péter: *100 történelmi tévhit*
Animus Kiadó
2. Ekman, Paul: *Beszédes hazugságok*
Kelly Kft.
3. Byrne, Rhonda: *The Secret – A titok*
Édesvíz Kiadó
4. Millan, Cesar – Peltier, Melissa Jo:
A csodálatos kutyadoki
Gabo Kiadó
5. Hay, Louise L.: *Éld az életed! –
Lehetőségeink korlátlanok!*
Édesvíz Kiadó
6. Szendi Gábor: *Paleolit táplálkozás*
Jaffa Kiadó
7. Barabási Albert-László:
Villanások – a jövő kiszámítható
Nyitott Könyvműhely
8. Martin József Péter – Várkonyi Iván:
Álomcsőd – Interjúk a válságról
Alinea Kiadó
9. Deákné B. Katalin: *Anyá, taníts engem!*
Deák és Társa Kiadó
10. Csernus Imre dr.: *A nő*
Jaffa Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Meyer, Stephenie:
Breaking Dawn – Hajnalhasadás
Könyvmolyképző Kiadó
2. Meyer, Stephenie:
Eclipse – Napfogyatkozás
Könyvmolyképző Kiadó
3. Meyer, Stephenie: *New Moon – Újhold*
Könyvmolyképző Kiadó
4. Meyer, Stephenie: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
5. Bartos Erika:
Anna, Peti és Gergő – Megmondalak!
Alexandra Kiadó
6. Marék Veronika: *Boribon focizik*
Pozsonyi Pagony
7. Berg Judit: *Tündérezene*
Pozsonyi Pagony
8. Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő –
Petikönyv – Gézengúzok könyve*
Alexandra Kiadó
9. Bartos Erika:
Anna, Peti és Gergő – Családi fészek
Alexandra Kiadó
10. Cotta Vaz, Mark:
Eclipse – Napfogyatkozás – Kulisszatitkok
Könyvmolyképző Kiadó

**A Könyvtárellátó Kft. sikerlistája
2010. július 1. – június 31.**

Szépirodalom

1. Leslie L. Lawrence:
Ördög, ördög, ki a házból!
Studium Plusz Kiadó
2. Roberts, Nora: *Megígézve – társszerzők*
Harlequin Kiadó
3. Roberts, Nora: *Képmutatók*
Harlequin Kiadó
4. Roberts, Nora: *Az éj leple alatt*
Harlequin Kiadó
5. Macomber, Debbie: *Próba szerencse*
Harlequin Kiadó
6. McNaught, Judith: *Varázslat*
General Press Kiadó
7. Quick, Amanda: *Titkok könyve*
Maecenas Kiadó
8. Fai, Pai Kit: *Gyömbérméz*
I.P.C. Kiadó
9. Pozzessere, Heather Graham: *A vakmerő*
Harlequin Kiadó
10. Fejős Éva: *A mexikói*
Ulpius-ház Kiadó

Ismeretterjesztő

1. Hock Zsuzsanna:
Tehetség gondozás projekt módszerrel
Fővárosi Pedagógiai Intézet
2. Hahner Péter: *100 történelmi tévhit*
Animus Kiadó
3. Schuylenburg, Jannie van: *Papírhajók*
Cser Kiadó
4. Szák-Kocsis Kata: *Rejtőzködő hivatás*
Fővárosi Pedagógiai Intézet
5. Fülöp Géza:
Olvadási kultúra és könyvkiadás
Hatágu Síp Alapítvány
6. Kotra Károly: *Zsebkész*
Kotra Kiadó
7. Würml, Marcus:
101 kérdés és válasz
Pécsi Direkt Kft.
8. Parrado, Nando: *Csoda az Andokban*
Park Könyvkiadó
9. Dunai Anita: *Mit kezdjek a hajammal?*
Park Könyvkiadó
10. *Magyar statisztikai zsebkönyv*
Központi Statisztikai Hivatal

Gyermek, ifjúsági

1. Csukás István:
A nagy ho-ho-ho-horgász nyáron
Könyvmolyképző Kiadó
2. Boehme, Julia: *A három kisbarát kalandjai*
Fabula Stúdió
3. Webb, Holly: *Mazsi elszökik*
Könyvmolyképző Kiadó
4. Fietzek, Petra: *Flóri, a gólkirály*
Fabula Stúdió
5. Hapka, Cathy – Navarro, Larry:
Shrek a vége, fuss el véle
Egmont Hungary Kft.
6. Oxlade, Chris: *Thomas a gőzmozdony*
Egmont Hungary Kft.
7. Oldfield, Jenny: *A rakoncátlan csikó*
Alexandra Kiadó
8. Meyer, Stephenie:
Breaking Dawn – Hajnalhasadás
Könyvmolyképző Kiadó
9. *Toy Story 3.*
Egmont Hungary Kft.
10. Arany László:
A kiskakas gyémánt félkrajcárja
CAHS Kiadó

ÚJRA KAPHATÓ CSÁNYI VILMOS ETOLÓGUS VÁLOGATOTT TANULMÁNYAI!
Érdekes jelenség, hogy az emberek általában elítélik az agressziót, a tömegfogyasztásra szánt média mégis tele van ilyen cselekedetekkel. Ennek nem az az oka, hogy fajunk annyira szereti az agressziót, hanem éppen ellenkezőleg: rendkívül érzékeny annak különböző megnyilvánulásaira.

Csányi Vilmos: VAN OTT VALAKI?

Typotex Kiadó 2500 Ft

Deákné B. Katalin: Anya, taníts engem

Bookline sikerlista,
ismeretterjesztő, 9.

Tanulmányos foglalatosság nyomon követni a sikerlisták alakulását, elsődleges jelentésükön túl sok mindenről informálnak. Most közeledőben az iskola-kezdés, sok felelősségtudattal gondolkodó ifjú szülő szerzi be gyermeke iskolára történő felkészítéséhez a szakirodalmat.

Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Ablak-Zsiráf

Líra sikerlista,
gyermek, ifjúsági, 8.

A tanévkezdés időszakában valószínűleg hozzájárul az évtizedek óta klasszikus – időnként meg-megújuló – kisiskolások számára elsőrendűen ajánlott „gyermeklexikon” aktuális sikeréhez is, ám tartós sikere az ismereteknek a gyermekek számára is jól érthető közzétételének köszönhető.

Libri sikerlista 2010. július 1. – július 31.

Szépirodalom

1. Paulo Coelho: *Brida*
Athenaeum Kiadó
2. William P. Young: *A viskó*
Immanuel Alapítvány
3. Dan Brown: *Az elveszett jelkép*
Gabo Kiadó
4. Bernhard Schlink: *A felolvasó*
Ulpius-ház Kiadó
5. Marian Keyes: *Angyalok*
Ulpius-ház Kiadó
6. Paul Ekman: *Beszédes hazugságok*
Kelly Kiadó
7. Robin Pilcher: *Közöttünk az óceán*
Ulpius-ház Kiadó
8. Jose Rodriguez Dos Santos:
Az isteni formula
Kossuth Kiadó
9. Agatha Christie: *Az alibi*
Európa Kiadó
10. Paulo Coelho: *Tizenegy perc*
Athenaeum Kiadó

Ismeretterjesztő

1. Hahner Péter: *100 történelmi tévhit*
Animus Kiadó
2. Szendi Gábor: *Paleolit táplálkozás*
Jaffa Kiadó
3. Barabási Albert-László: *Villanások*
Nytított Könyvműhely Kiadó
4. Aczél Endre: *Acélsodrony*
Park Kiadó
5. Rhonda Byrnes: *A Titok – The Secret*
Édesvíz Kiadó
6. dr. Csernus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
7. Ablonczy Balázs: *Trianon-legendák*
Jaffa Kiadó
8. dr. Csernus Imre: *A nő*
Jaffa Kiadó
9. Gereben Ágnes: *Az orosz kapcsolat*
Unicus Kiadó
10. Soma Magagésa: *Nemek Igenye*
Jaffa Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer:
Breaking Dawn – Hajnalhasadás
Könyvmolyképző Kiadó
2. Stephenie Meyer: *Eclipse – Napfogyatkozás*
Könyvmolyképző Kiadó
3. Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
4. Stephenie Meyer: *New Moon – Újhold*
Könyvmolyképző Kiadó
5. Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk*
Móra Kiadó
6. Marék Veronika: *Boribon focizik*
Pagony Könyvek
7. Bartos Erika: *Bogvő és Babóca épít*
Pagony Könyvek
8. Mikszáth Kálmán: *Szent Péter esernyője*
Akkord kiadó
9. Betta Fritzpatrik: *Csitt, csitt*
Könyvmolyképző Kiadó
10. Erich Kästner: *A két Lotti*
Móra Kiadó

Korunk hősei

„Az első: a tisztánlátást nem utasíthatjuk el, az illúziókat le kell rombolni, mert illúziókra nem lehet történelemszemléletet alapozni. A második: minden kornak más és más példaképekre, nemzeti hősökre van szüksége, a mi korunknak is meg kell találnia saját példaképeit, hőseit. A történészeket könnyen megvádolják azzal, hogy rombolják a nemzeti hagyományokat, mert megfosztják az embereket azoktól a nemzeti hősoktól, akiket tisztelhetnek. Csakhogy a hagyományokat kizárólag megbízhatóan igazolható ismeretekre építhetjük, a történelem valódi hőseinek pedig nem árthat, ha alaposabban megismerkedünk tevékenységükkel. A „deheroizálás” vádjá alaptalan, a történészek nem azt állítják, hogy nincsenek „hőseink”, hanem inkább azt, hogy mások a „hőseink”: a tisztelet nem feltétlenül azokat illeti meg, akiket korábban dicsőítettek. A mai középkor-történészek például jóval sikeresebbnek tartják Károly Róbert uralkodását Nagy Lajosnál és Zsigmond királyét Hunyadi Mátyásnál. A magam részéről pedig jobban tiszteltem Mária Terezia óvatos, a hagyományokat is tiszteletben tartó reformtevékenységét II. József kapkodó, elsiegett intézkedéseinél.”

(Részlet Illényi Mária-nak Hahner Péterrel készített, júniusi számunkban olvasható interjújából)

Hahner Péter: 100 történelmi tévhit

Libri sikerlista, ismeretterjesztő, 1.

Líra sikerlista 2010. július 1. – július 31.

Szépirodalom

1. Paulo Coelho: *Brida*
Athenaeum Kiadó
2. Leslie L. Lawrence:
Ördög, ördög, ki a házból!
Stúdium Plusz Kiadó
3. Agatha Christie: *Gyilkosság a golfpályán*
Európa Könyvkiadó
4. Fejős Éva: *A mexikói*
Ulpius-ház Kiadó
5. Vavyan Fable: *Csontfúvola*
Fabyen Kiadó
6. Paul W. Young: *A viskó*
Immanuel Alapítvány
7. Dan Brown: *Az elveszett jelkép*
Gabo Könyvkiadó
8. Stieg Larsson: *A tetovált lány*
Animus Kiadó
9. Sherry Jones: *Aisha, a hit védelmezője*
Athenaeum Kiadó
10. Nora Roberts: *Vőlegények*
Harlequin Magyarország

Ismeretterjesztő

1. *Magyar nyelv – Új érettségi*
Corvina Kiadó
2. *Az égei-tengeri görög szigetek – Marco Polo*
Corvina Kiadó
3. *Magyar nyelv – 555 gyakorlat megoldásokkal – Új érettségi*
Corvina Kiadó
4. Gerencsér Ferenc (szerk):
Angol-magyar, magyar-angol kéziszótár
Tárogató Bt.
5. Irina Oszipova:
Kulcs – orosz nyelvkönyv kezdőknek
Corvina Kiadó
6. Hahner Péter: *100 történelmi tévhit*
Animus Kiadó
7. *Costa del Sol Granada – Marco Polo*
Corvina Kiadó
8. Popper Péter: *Sárkányok barlangja*
Saxum Kiadó
9. Bőjte Csaba: *Út a végtelenbe*
Helikon Kiadó
10. Paul Ekman: *Beszédes hazugságok*
Kelly Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer:
Breaking Dawn – Hajnalhasadás
Könyvmolyképző Kiadó
2. Geronimo Stilton:
A Tűzvörös Rubin temploma
Alexandra Kiadó
3. Fekete István: *Vuk*
Móra Kiadó
4. Móróc Zsigmond: *Légy jó mindhalálig*
Talentum Kiadó
5. L. J. Smith: *Vámpírnaplók 4.*
Könyvmolyképző Kiadó
6. Stephenie Meyer:
Twilight – Alkonyat – fűzött
Könyvmolyképző Kiadó
7. Mark Cotta Vaz:
Eclipse – Napfogyatkozás – Kulisszatitkok
Könyvmolyképző Kiadó
8. Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes:
Ablak-Zsiráf
Móra Kiadó
9. Stephenie Meyer: *New Moon – Újhold*
Könyvmolyképző Kiadó
10. *LEGO Atlantis – Az elveszett város nyomában*
Manó Könyvek

Dr. Bódis Béla:
KONTROLLING ELEMELK A KÖNYVKIADÁSBAN
Hogyan szervezzünk hatékony kiadói ügyvitelt?
Kapható a könyvesboltokban
www.euro-audit.hu

GARY CHAPMAN
ÉS ROSS CAMPBELL
Gyerekek hangolva
A gyerekek
öt szeretetnyelvvel

GARY CHAPMAN
Kamaszokra hangolva
A tinédzsernek
öt szeretetnyelvvel

**Gyerekevelési könyvek
a Harmat Kiadótól**
www.harmat.hu

Az e-olvasás élménye

- magyar nyelvű menü
- érintékezőnyelvi jegyzetelési lehetőséggel
- Wi-Fi kapcsolat: közvetlen könyvtöltés, hírolvasó és böngésző
- akár több ezer könyvet vihet magával (4 GB memóriakártya, tartozék)
- mindössze 280 gramm
- 6"-es kijelző
- nem rontja a szemet
- több ezer oldal olvasható egy feltöltéssel

4"-es E-ink® érintékezőnyelvi ügypozícióval, mint a könyvekben, jegyzeteket készíthet a szöveggel, nem rontja a szemet háttérvilágításával vagy apró betűkkel.

Könyvtér formátumot olvas: EPUB (DRM és PDF) és szöveget formázott: HTML, FB2, FBZ, FBZ, HTML, RTF, RTML, PRC, CHM, ODF, DOC, TCR, JED, BMP, PNG, TIFF.

Kapcsolat: vezeték nélküli internet (Wi-Fi), Bluetooth, miniUSB a számítógéphez, USB-n keresztül olvasóhoz, tápellátás vagy más eszközök.

Programok: böngésző, hírolvasó (RSS), magtár, játékok (például: sudoku, puzzle, MP3 lejátszó, képfeltöltés).

*Az árak a választásért, a csomag tartalma: PocketBook 302 könyvtér, 4 GB memóriakártya, tartozék, tápellátás, USB kábel.

89.900 Ft
bevezető áron!

ad **LIBRUM** PocketBook 302 www.adlibrum.hu/E-konyv/

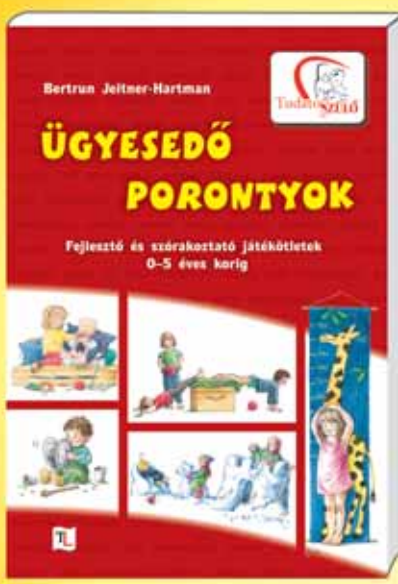

Ballai László:
A SZABADSÁG MÍTOSZA
(történelmi regény)
216 oldal, 1900 Ft

Fábíán Janka:
VIRÁGSZÁL
(romantikus regény)
312 oldal, 2500 Ft

HUNGAROVOK KIADÓ
1137 Budapest, Radnóti Miklós u. 11.
Telefon/fax: 340-0859 www.hungarovox.hu

- Gyakorlatban bevált játékok
- Részletes leírások
- Sok értékes információ

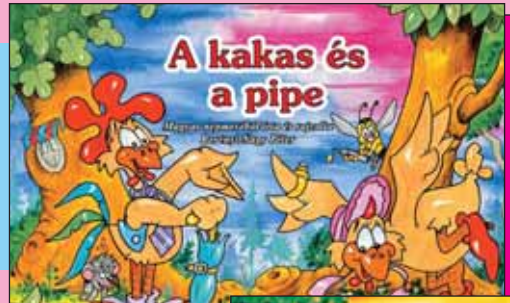
TECHNIKA MOZGÁS
KÖRNYEZET ÁBRÁZOLÁS
ZENE BESZÉD
BARKÁCSOLÁS
GYERMEKZSÚROK

www.tudatoslepes.hu

5 éven felülieknek • Könyvenként 21 x 24 cm, 160 oldal kemény táblával, 3250 Ft

OFFICINA '96 KIADÓ 1088 Budapest, Szentkirályi u. 34., II./3. Tel.: 266-6483, 235-0240
Fax: 317-7660 E-mail: officina@officina.hu www.officina.hu

A Santos Kiadó ajánlja

santos.kiado@t-online.hu www.santoskiado.hu

TIBETI BUDDHIZMUS
KULCS A KÖZÉPSŐ ÚTHOZ
Írta: **TENZIN GYATSO**
a XIV. Dalai Láma

„Ez a szöveg a kezdők számára kívánja bemutatni a tibeti buddhizmust. Első része a My Land and My People című könyvem függelékének (An Outline of Buddhism in Tibet) átdolgozott változata. A második része röviden ismerteti a menedék fogalmának jelentését, az emberi cselekedetek és következményeik szükségszerű kapcsolatát, a háromféle gyakorlatot és a bódhicittát. Kívánom, hogy akik a béke és a boldogság ösvényét keresik, találjanak rá.”

TENZIN GYATSO buddhista szerzetes (a tizennegyedik dalai láma)

Fordította: Vánca István
Megjelenik szeptember közepén a **NORAN LIBRO KIADÓNÁL**

144 oldal, ára: 1990 Ft

Megrendelhető: www.kossuth.hu, www.noranlibro.hu

Az est, az irodalomóra ünnepi alkalom

Beszélgetés Havas Judittal

Havas Juditot határainkon innen és túl elsősorban mint kiváló előadóművészt ismerik. Gyerekeknek és felnőtteknek tartott előadóesteken, illetve rendhagyó irodalomórákon teszi élményszerűvé a találkozást fontos műalkotásokkal. De ha az olvasás, a könyv és az irodalom népszerűsítéséről kérdezik, mint az egyetem magyar-könyvtár szakán végzett, PhD fokozatot megszerzett szakember is tud véleményt formálni. Manapság pedig az ELTE-n oktat és egyre szívesebben foglalkozik rendezéssel.

– Az elmúlt évtized statisztikái, beszámolóí és saját tapasztalataink arról tanúskodnak, hogy az emberek kevesebb időt fordítanak olvasásra, a szépirodalomra, és sajnos egyre kevesebb gyerek olvas. Az olvasás sokak szerint népszerűsítésre szorul. Ön találkozott-e ezzel a problémával, vagy éppen mások az élményei?

– A mai napig azt tapasztalom, hogy ha egy vidéki könyvtárba – legyen az Gyulán, Békéscsabán, ahol az előadóművészi pályámat kezdtem, vagy Kiskőrösön, Sárboárdon – meghívást kapok, mindig ünnepi alkalom, hogy irodalmi estet tartanak. Van rá igény. Ha könyvesboltba kapok meghívást, akkor is azt tapasztalom, hogy igény van az együttlétre, a versek hallgatására, az írókkal-költőkkel való találkozásra. A dolog a tanárokon, könyvtárigazgatókon és boltvezetőkön múlik nagyban. Igen, az ember szembekerül azzal a kérdéssel, hogy kell-e a vers, az irodalom, olvasnak-e az emberek. Ezek az ünnepi alkalmakon ezt elfelejtjük, ezek az ünnepi alkalmak összeadódnak, mindegy, hogy a világban hol történik, de megtörténik, és ezek megerősítik az író, a tanárt, az előadót, és örülünk, ha mások is csatlakoznak.

– Sokan állítják, hogy a pénznek is jócskán van szerepe, vagy inkább így mondhatjuk: a kultúrára fordítható összegek csökkenésén múlik sok minden...

– Sem a költők, írók, sem az előadóművészek nem a meggazdagodás reményében vállalták régebben, jó húsz éve ezeket a találkozókat, a hosszú utat, hanem mert elhangzott a hívó szó. Sohasem az volt az első kérdés, hogy mennyit fizetnek. Ezt a beszélgetést nem szeretném pénzcetrikusra fordítani, de muszáj arról is szólni, hogy ma viszont nagyon sok helyütt azért nem szerveződik olyan nagy lelkesedéssel a programsor, mert úgy gondolják, hogy ez teljesen pénzügygő. Vannak, akiket egész életükben a hivatásuk iránti elkötelezettség jellemez: akik az irodalom közelségében éltek, azoknak ez mindig is igényük volt, és erről semmi pénzért nem tudnának lemondani.

– Kérem, ha módszerének a részleteiről nem is, de a lényegéről mondjon pár mondatot olvasóinknak.

– Hogy az olvasáshoz hogyan viszonyulnak ma a fiatalok, ezt főleg Budapesten tudom megtapasztalni. Középközpontokban rendszeresen tartok rendhagyó irodalomórákat, ilyenkor előhívom a hajdani, a 70-es évek második felének olvasótábori tapasztalatait, azokat, amelyeket Havas Katalinnal, Somorjai Ildikóval, Gereben Ferencel, Nagy Attilával és Kamarás Istvánnal együtt éltünk meg. A mai napig, ha Örkény Istvánt tanítok középközpontoknak, előveszem a Meddig él egy fa? című novelláját, amellyel érzékeltetni próbálom, mi az életben a legfontosabb, mi az, ami nélkül még lehet, mi az, amivel nem lehet élni. Tanítványaim élményszerűen megismernek egy teljes művet, legyen az egy Kosztolányi- vagy Sántha Ferenc-

novella. Ha versekről beszélünk, érzékeltetem a magyar irodalom történeti ívét, ezt a „nagy kézfogást”: ez a mi közös kincsünk a Halotti Beszéd-től Kosztolányi és Márai azonos című verséig. Egyre inkább élményt kell adni a fiataloknak, mert különben a neten szörföznek, jó vagy kevésbé jó anyagokat keresve, és abban fáradnak el, és nemigen olvasnak. Most Mikszáth-év van: a Noszty fiú este Tóth Marival című regény egy részletét kiemelve beszélünk arról, sikerült-e átmenteni a mikszáthi stílust, gondolatvilágot a filmre, amelybe természetesen belenézünk. Miért van az, hogy nem pótolja az adaptáció a mű ismeretét? Ha a gyerek egy fejezetet el-

olvas a könyvből, tudja, az mitől egyedi, mitől Mikszáth Mikszáth, mert „a stílus maga az ember”. A gyerekek számára meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a világ nyitottá váljék előttük. A mi dolgunk, hiszen egész életünket a kultúra szolgálatának szenteltük, hogy felkeltsük az érdeklődésüket.

– Az Ön sokoldalú tevékenységét követve végül is számos irodalomközvetítő lehetőségről folyhat ez a beszélgetés.

– A PIM-ben is egész évben zajlanak könyvek és folyóiratok bemutatói. Szerkesztő-műsorvezetője voltam a Duna TV által sugárzott „A vers az, amit mondani kell” című tizenkét részes sorozatnak, amely a múzeum kincseit mutatta be meghívott költők és színészek közreműködésével. Egyetemista diákjaim beszédtechnikai, légzési gyakorlatok bemutatása mellett versmondási és kérdészi lehetőséget is kaptak. Tanítottam az USA-ban nyári magyar iskolában 3 éven át magyar irodalmat, már ott született fiataloknak. Színházakban Földes Mária és Márai Sándor műveiből készült monodrámákat adtam elő. Szívesen készítek hangoskönyvet. Benedek Elek meséiből négy-hangoskönyvet adtunk ki. CD-re felolvastam Fejtő Ferenc eretnek esszéjét, „A zsidó és az úristen”-t. Gyakran nem egyedül állok a pódiumon: társam hegedűművész, zongoraművész vagy ha sanzont éneklek, zongorakísérő vagy éppen táncos. Jó, hogy a kor szelleme szerint különféle próbálkozások vannak, pl. e-book, mert ezek azt szolgálják, hogy művelt nemzet legyünk. Pályakezdő koromban Latinovits Zoltán azt mondta nekem, soha nem szabad a közönség feje fölött elnézni; az a repülés boldogsága, ha a kimondott szóval az emberek tekintetével találkozunk s megérintjük a lelküket. Az igazi közvetítő, aki az irodalom szolgálatára született – ezt pontosan tudja. S talán ezért nem érti azt a kérdést: kell-e az irodalom, kell-e az olvasás. Hisz benne, hogy igen!

Csokonai Attila
Fotó: Szabó J. Judit

A sorsvadász után

Beszélgetés Falcsik Marival

Első két kötete, a 2004-es Sanzon nehéz időkben és a 2006-os Változatok a szabadságra a Magvetőnél jelent meg. Harmadik kötete, **A sorsvadász** a Jelenkornál jött ki az Ünnepi Könyvhétre.

Photo: Lilla Kas

– Egy esten azt mondtad, a költői lét ma már nem válik el a hétköznapoktól úgy, mint régen. A költő láttató mester, aki épp a költéshez ért, amire szerinted születni kell: a költőnek anyanyelve a költői nyelv. Te negyven fölött kezdted publikálni. Addig mi volt a sorsa ennek a költői anyanyelvnek?

– Én csupán annyit állítottam, hogy nekem anyanyelvem az a nyelv, amit a verseimben beszélek. Nálam tudatos, hogy nem hozok létre grammatikai újítást, nem törekszem a mindenkiétől élesen megkülönböztethető zárt alkotói nyelv kialakítására. Olyan írói nyelvet használok, ami a köznyelvi elemekből, a magyar líra eddigi nyelveiből és a magam beszédmódjából habarodott össze.

Míg nem kezdtem publikálni, addig is egyfolytában írtam, ez az egyik helye ennek a nyelvnek. S a hétköznapiakban is valami hasonlót beszélek: képekben kifejezett gondolatok, a gondolatsorok láthatóvá tétele, a láthatatlan – a gondolat, a lelki működés – konkrét megfogalmazása.

– Egy interjúban mondtad: ugyanúgy foglalkozol a verseiddel, mint más a gyerekeivel. Van egy sor Archibald MacLeish „Ars Poetica”-jában: „Ne szóljon a vers, de legyen” (Várad Szabolcs fordítása). Szóval, hogy is van ez?

– Ez biztosan félreérthető volt – én nem a gyermekien egoista, hanem az a művész vagyok, aki tudja, mi az az élő gyerek. A gyerekekre csak azért utaltam a versek kapcsán, mert amilyen nehéz elartani a nagycsaládot, annyira nehéz a művészetet is. Mindig volt épp elég komoly feladat a gyerekeknél, s lesz is, ha rajtam múlik. Klasszikus értelemben szeretek mamáskodni, a „gyerekezés” az egyik legnagyobb dolog a világon, és csak azért, mert nekem nincs sajátom, ki nem hagynám az életemből semmiképp.

Ja, igen, a MacLeish: a költészet ábrázol és zenél. Ha jelent valamit, legyen az anyyi, hogy „talán ilyen az élet”, meg hogy „lám, még ilyen is”.

– „A sorsvadász” ajánlása szerint „Ez Farkas könyve, aki már nem érthette meg, hogy

kötetben kézbe vehesse”. Láposi Farkas gitárművész, barátod, akivel együtt dolgoztok az előadójestjeiden, idén februárban halt meg. Hogy viseled a veszteséget?

– Farkas egyszeri csoda volt a Földön – soha nem gyógyul be a seb, amit az ütött, hogy ennyire rövidre szabta a sors az életét. Az én életemben ő volt az egyik legnagyobb, legalapvetőbb találkozás és kapcsolat. S ahogy a halála óta nálam jelentkező barátaitól hallok, mindenkire óriási hatással volt – mint egy üstökös: feltűnt, hatott, aztán hirtelen „kiszaladt az életből”, ahogy a minap mondta valaki szomorú pontossággal.

Nagyon sok mindent jelent az élete és a halála. Itt van velünk: ül az asztalunknál, emésztjük, amit ránk hagyott. Bennem a szeretet a halála óta csak növekszik iránta – hogyan mondjam, ki iránt is, mióta nem mondhatom azt, hogy a lénye iránt... Rengeg feldolgoznivalóm van, az utolsó nehéz időktől az itt hagyott szavaiig, a zenéjétől a gondolataimig – de még mindig csak ott tartok, hogy fájdalomban üvöltöni tudnék, ahányszor belevág a szívembe, hogy ő már nem élhet. És ez minden szép és jó pillanat után belevág a szívembe. Az fáj, hogy az élete megvonódott tőle. És ha ő már megváltódva boldogan tapasztalja új állapotában, hogy az ember földi léte mégsem a legnagyobb dolog, ami a lélekkel történhet, én akkor is megsiratok minden egyes jó pillanatot, aminek nem lehet a részese.

Élet és halál most végletesen erősen együtt van jelen az életemben. Sose gondoltam volna, hogy ennyire együtt vannak: hogy így kiegészítik egymást, hogy ennyire meglátni egyikben a másikat.

Falcsik Mari:
A SORSVADÁSZ
Jelenkor Kiadó
82 oldal, 1900 Ft

– „Engem nem költő voltam, hanem a megélhetési kötelessége akaszt meg abban, hogy író legyek” – fogalmaztad korábban. Mivel foglalkozol, min dolgozol mostanában?

– Hajaj, a tervek kissé felszaporodtak... A versek maguktól születnek, az új kötet után nem figyelek annyira rájuk, hadd íródjanak, gyűlhet az újabb kötetanyag különösebb tudatosság nélkül. Zajlik a versek angolra fordítása. A Farkassal tervezett CD-t is be fogom fejezni – a verseket már felmondtam, még Farkas vezetésével rögzítettük, és a zene is kész hozzá. Ebben a zenésztárs és barát, Gyöngyösi Gábor segít majd, ahogy Farkas meghagyta.

Farkasról portréfilmet szeretnénk készíteni Triceps (Lantos László) ötlete nyomán és hathatós közreműködésével. A versek előadása változatlanul az egyik első számú érdeklődési területem, e téren mindenféle gondolatom van, de még csak kísérleti állapotban – majd ezeket is ki kell dolgozni a gyakorlatban. Ezenkívül összeszeszek egy novelláskötetet, sok prózát írtam az elmúlt években. Ez elsősorban gyerek- és ifjúkori történeteket tartalmaz majd, a hozzájuk való fényképekre alapozott kollázsokkal, amiknek az alkotója Triceps lesz.

Úgy tűnik, előtérben van most a generációs téma: szintén Triceps ötlete nyomán tervezünk még két művésztársunk – egy zenész és egy képzőművész – bevonásával egy négy elemből álló életrajz-naplót (két írás, egyik időben előre, a másik időben vissza, illetve zene és képek), egyelőre netes közléssel, aztán majd meglátjuk. A „222 volt” címet adtuk neki, lévén együtt összesen 222 évesek, a „volt” meg, ugye, egyértelmű üzenetű kétértelmű szó.

A netes jelenlétnek (Facebook, honlap) is megvannak a feladatai, nem is kicsinyek, sok időt visz el az is, mondjuk, feleannyit, mint a megélhetési munkáim, amiknek szintén eleget kell tennem, ha el akarom tartani ezt az egész strapás alkotói létet. Ennyi már tervnek is sok, nem?

Szepesi Dóra

Történelem – színesen, érdekesen...

MAGYARORSZÁG APRÓ BETŰS TÖRTÉNETE

ÍRTA ÉS ÖSSZEÁLLÍTOTTA: NAGY GYÖRGY

A Magyarország története című tévésorozat epizódjai nyomán készült kötet színes történetei sok esetben csak valamilyen legendáriumon alapulnak, semmiféle történelmi szerepük nem volt, mégis évtizedeken, évszázadokon át megőrződtek az utókor számára. Érdeemes lapozgatni mindazoknak, akik szeretik a történelmet, és annak apró betűs oldalait is.

320 oldal · 168×238 mm
3600 Ft

FRÉDÉRIC BARBIER A MODERN EURÓPA SZÜLETÉSE

A kötet a média első, Gutenberg nevéhez köthető forradalmát elemzi, bemutatva hogyan tértek át a nyugati társadalmak a kommunikáció egy adott rendszeréről egy másikra és ez milyen következményekkel járt. A könyvet elolvasva jobban megérthetjük a média legutóbbi, az ezredfordulón kezdődött forradalmát is.

352 oldal · 165×235 mm · 3600 Ft

JOSEPH CUMMINS A TÖRTÉNELEM NAGY RIVALISAI

A hatalmas tudásanyagot feldolgozó, gondosan összeállított kötet 24 különösen magával ragadó küzdelmet mutat be a világtörténelem legizgalmasabb pillanatait okozó nagy párviadatok közül.

368 oldal · 192×240 mm · 6500 Ft

MARTIN J. DOUGHERTY KÖZÉPKORI HARCOSOK

A könyv fejezetei több mint 300 művészeti alkotás képével, fényképekkel és térképekkel, valamint fegyverek, fegyverzetek, technikák ábráival és taktikai rajzokkal mutatja be a középkor világát.

224 oldal · 225×295 mm · 6800 Ft

A HADVISELÉS MŰVÉSZETE

Nagy hadvezérek az újkorban

A HADVISELÉS MŰVÉSZETE NAGY HADVEZÉREK AZ ÚJKORBAN

Melyik a legzseniálisabb Napóleon győzelmei közül? Milyen harcászati megoldásokat alkalmazott Montgomery El-Alameinnél? Ezekre és más izgalmas kérdésekre ad választ a legutóbbi négy évszázad legkiemelkedőbb hadvezéreiből összeállított pazar tanulmánygyűjtemény.

448 oldal · 215×275 mm
9900 Ft

Szamorájok

S HARC TECHNIKÁK
1200-1877

THOMAS D. CONLAN SZAMURÁJOK

A könyv több mint hét évszázadon át követi a szamuráj hadviselés történetét és fejlődését. A téma elismert szakértőjének műve gazdagon illusztrált, közérthető bevezetés a szamuráj hadművészet rajongói és a „hétköznapi” olvasó számára egyaránt.

224 oldal · 225×295 mm · 6800 Ft

SZEGŐ ANDRÁS MADÁR – 12 MENET ERDEI ZSOLTTAL

„Mivel az elmúlt évtizedek folyamán hozzászoktam, hogy különböző tévécsatornákon bokszmeccsek előtt szakíróként, szakértőként, vagy mit-tudom-én milyen címet kéretlenül rám aggatva el kell mondjam, hogy mi is várható a következőkben. Ezúttal is megpróbálnám profi világbajnoki csatánk hevében a menetek elején jelezni, hogy mi az, amire talán érdemes lesz figyelni közben. És, ha mégsem? Akkor kéretik bedobni az első kezük ügyébe kerülő törülközőt... de, ha lehet, akkor inkább oda, ahol Zsolt van...”

(Szegő András)

256 oldal · 142×196 mm · 2800 Ft

MÓRA
Könyvkiadó

60 éve családtag

John Rogerson

ÓSZÖVETSÉGI URALKODÓK

KRÓNIKÁJA

PÁTRIÁRKÁK, BÍRÁK ÉS KIRÁLYOK TÖRTÉNETE

תָּוִם לְעֵבֶת הַגִּידִל עַל כַּסֵּה

Ószövetségi uralkodók krónikája bemutatja Izrael uralkodóit a pátriárkák, a bírák és az egyesített királyság korán át egészen a babilóni fogság, majd a perzsa, a görög és végül a római fennhatóság koráig.

A kötetek kedvezménnyel megrendelhetők a Móra Könyvkiadó webáruházában:

www.mora.hu

A Krónika sorozat eddig megjelent kötetei

